ЯК ЗАСЦЕРАГЧЫСЯ АД РАЗВОДДЗЯ 3

СЯМЕЙНАЯ ДЫНАСТЫЯ ПАШТАВІКОЎ 5

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

22 САКАВІКА 2023 г.
СЕРАДА
№ 54 (29934)

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

Вечны праклён фашызму

Дарагія суайчыннікі!

У журботную дату — 22 сакавіка — мы ўспамінаем жыхароў вёскі Хатынь, тысяч іншых нашых вёсак і гарадоў, па-зверску знішчаных фашыстамі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Вайны, якая бесцырымонна ўварвалася ў наш дом і забрала кожнага трэцяга беларуса.

80 гадоў таму вясновы сонечны дзень быў апалены агнём бязлітаснай расправы нацысцкіх карнікаў над мірнымі людзьмі.

У кожным кутку Беларусі ёсць гісторыя сваёй Хатыні. Балюча ўсведамляць, колькі новых жыццяў так і не з'явілася на свет, колькі дзяцей не пасталела, колькі лёсаў абарвалася з-за вар'яцкіх ідэй, сляпой нянавісці і крывавай жорсткасці.

Праз гады горыч і гнеў не сціхаюць. Асабліва сёння, калі чума нацызму займела паслядоўнікаў сярод наёмнікаў, здраднікаў і злачынцаў і ўшчыльную падабралася да нашых граніц.

У беларусаў для іх быў і застаецца адзін адказ — дух усенароднага супраціўлення. Яго сімвал — няскораны чалавек, які, паўстаўшы жывым з агню, з целам мёртвага сына на руках скрозь час нясе вечны праклён фашызму.

Абавязак тых, хто цяпер жыве, перад загінулымі — выкрыць вінаватых у масавым генацыдзе, бераўліва захоўваць памяць аб тых страшных падзеях і не даць бядзе зноў разыграцца на нашай святой зямлі.

Светлая памяць усім загінулым! Вечная слава іх бессмяротнаму подзвігу ў імя міру для будучых пакаленняў!

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
Аляксандр ЛУКАШЭНКА.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

З ПЕРШЫХ ВУСНАЎ

«ПЫТАННІ ПРАЦІДЗЕЯННЯ ЗНЕШНІМ І ЎНУТРАНЫМ ПАГРОЗАМ ПАВІННЫ БЫЦЬ НА АСАБЛІВЫМ КАНТРОЛІ»

Нацыянальная бяспека і сітуацыя ў сілавым блоку сталі тэмай нарады ў Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнкі. На нараду былі запрошаны прадстаўнікі і кіраўніцтва органаў пракуратуры, Дэпартамента фінансавых расследаванняў Камітэта дзяржкантролю, Следчага камітэта, КДБ, МУС, Мінабароны, МНС, Дзяржпагранкамітэта, ДМК, Дзяржаўнага камітэта судовых экспертыз, судоў агульнай юрысдыкцыі, кіраўнікі рэгіёнаў. У пачатку лютага кіраўнік дзяржавы даручыў Генеральнай пракуратуры і Адміністрацыі Прэзідэнта сабраць на нараду прадстаўнікоў усіх органаў і ведамстваў сілавога блока, каб, па яго словах, не толькі акрэсліць асноўныя задачы, але і абмеркаваць недахопы.

«Натуральна, як гэта прынята ў пачатку кожнага года, па выніках мінулага кожны міністр дакладвае аб сітуацыі на падведамнай тэрыторыі. Вы цудоўна разумееце, што гэта за даклады. Не хачу сказаць, што яны непрафесійныя, яны вельмі прафесійныя. Але, як я заўважыў, тэндэнцыя і трэнд сур'ёзныя, каб паказаць сябе ў добрым свеце. Гэта не хлусня, гэта сапраўды так. У нашых сілавікоў справы ідуць нядрэнна, але ёсць і недахопы. І я не такі глыбокі прафесіянал, як генеральны пракурор, дапусцім, каб даць ацэнку па вашых пісьмовых дакладах», — адзначыў Прэзідэнт. Ён заўважыў, што сёлета не ўдалося пабываць на выніковай калегіі кожнага ведамства. Але кіраўнік дзяржавы сказаў, што ў студзені-лютым наступнага года плануе пабываць на калегіях усіх ведамстваў і падвесці пэўныя вынікі зробленага за пяцігодку. «Таму, улічваючы, што вы вельмі добра далажылі мне аб поспехах пісьмова, пасля даклада генеральнага пракурора яму было даручана падрыхтаваць грунтоўна даклад з аналізам сітуацыі ў сілавых ведамствах», — нагадаў Аляксандр Лукашэнка.

Беларускі лідар падкрэсліў, што найвышэйшы ўзровень знешніх пагроз для Рэспублікі Беларусь прымушае звярнуць самую пільную ўвагу і на пагрозы ўнутранья. Тым больш што гэта — звёны аднаго ланцуга. «Актуальнасць тэмы нарады адлюстроўваюць апошнія зводкі. У агульных рысах сітуацыю вы ведаеце, але расслабляцца не час», — канстатаваў ён.

Нейтралізацыя тэрарыста ў Гродне: спецслужбы спрацавалі бліскуча

Аляксандр Лукашэнка адзначыў, што днямі ў Гродне быў нейтралізаваны закінуты да нас замежны тэрарыст. Па яго словах, спецслужбы спрацавалі бліскуча: канфіскаваны цэлы арсенал зброі і ўзрыўчаткі, які прызначаўся для «гучных» тэрактаў у дачыненні да грамадзян і службовых асоб дзяржаўных органаў. «Малайцы, нашы хлопцы, пры такой вострай сітуацыі, калі ішла бітва ў абмежаванай прасторы ў кватэры і калі з боку тэрарыста ўжываліся гранаты і стралковая зброя, не загінуў ніводны баец групы «А», якія ажыццяўлялі захоп гэтага дзеяча. Значыць, высновы зроблены пасля апошняй трагедыі, якая здарылася ў Мінску. Добрая аперацыя, добрая работа. Як я часта кажу, такіх людзей, якія ішлі і рызыкавалі жыццямі, трэба бачыць і падтрымліваць...

СТАР. 2

КАРАТКА

- **Правядзенне II Гульняў краін СНД абмяркоўвалася на сустрэчы прэзідэнта НАК Беларусі з кіраўніком Калмыкіі.**
- Перад пачаткам сезона ДАІ заклікае матацыклістаў асвяжыць у памяці ПДР.
- **Прадстаўнікі БДУІР занялі першае месца на расійска-беларускім форуме студэнцкіх СМІ.**
- БМЗ пашырыў сферу прымянення біржавых таргоў.

ISSN 1990 — 763X

ЗВЯЗДА Да чытача з любоўю!

Падпішыся на «Звязду» – і выйграй карысны прыз!

Ідзе падпіска на II квартал 2023 года

ВЯСНА І ЛЕТА — З ЛЮБІМАЙ ГАЗЕТАЙ!

«ПЫТАННІ ПРОЦІДЗЕЯННЯ ЗНЕШНІМ І ЎНУТРАНЫМ ПАГРОЗАМ ПАВІННЫ БЫЦЬ НА АСАБЛІВЫМ КАНТРОЛІ»

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Канфіскавалі цэлы арсенал зброі і ўзрыўчаткі, якія прызначаліся для грамадзян і службовых асоб. Яны ўсе задакументаваны, яго пажаданні і планы...» — адзначыў Прэзідэнт. Ён падкрэсліў, што, як звычайна, трэба праінфармаваць грамадскасць аб выніках гэтай аперацыі і сарваных планах нашых ворагаў. Па яго словах, людзі павінны гэта ведаць.

«І вы, кіраўнікі сілавых ведамстваў, як ніхто, разумееце, што гэта чарговы сігнал. Нам неабходна быць гатовымі да любых падзей. Такім чынам, пытанні процідзеяння знешнім і ўнутраным пагрозам павінны быць сёння на асаблівым кантролі», — канстатаваў кіраўнік дзяржавы.

Расслабляцца не час

Па словах Прэзідэнта, крымінагенная сітуацыя ў краіне пад кантролем — агульная колькасць злачынстваў практычна не змянілася. Скарацілася колькасць забойстваў. На 13 працэнтаў менш загінула грамадзян ад злачынных замахаў. «Разам з тым гэта не нагода для расслаблення. У мінулым годзе меў месца шэраг адмоўных тэндэнцый, на якія трэба звярнуць увагу. Недастатковай з'яўляецца работа па папярэджанні злачынстваў, асабліва махлярстваў. Колькасць пацярпелых павялічылася ў два разы. Амаль у пяць разоў узрасла колькасць пенсіянераў, якія пацярпелі ад так званых тэлефонных ашуканцаў. Кіраўнік дзяржавы пацікавіўся, якія меры плануе прыняць міліцыя сумесна з іншымі дзяржаўнымі органамі ў гэтым напрамку? «Гэтых людзей трэба абараніць. Дзеці і пенсіянеры павінны разумець, што дзяржава заўсёды падставіць ім плячо і іх абароніць», — акцэнтаваў ён.

Аляксандр Лукашэнка таксама заўважыў, што па-ранейшаму жанчыны і дзеці становяцца ахвярамі гвалту, у тым ліку сексуальнага. Ён заклікаў узмацніць работу па іх абароне, а таксама прафілактыцы падлеткавай злачыннасці. «Мужыкі, калі мы не можам абараніць сваіх жанчын — грош нам цана. Прыняць самыя цвёрдыя меры ў гэтым плане. Гэта недапушчальна. Мы ходзім на расслабоне, таму што гэта не датычыцца ні нашай жонкі, ні нашай дачкі. Не дай бог, вядома, сядзьце і ўявіце сабе. І калі ўявіце — выходзьце з гэтага. Гэта трэба выкарчоўваць самымі жорсткімі метадамі, як барацьбу з тэрарызмам», — канстатаваў ён.

Таксама ў краіне фіксуецца вялікая колькасць цяжкіх злачынстваў, учыненых судзімымі асобамі. Асабліва гэта датычыцца тых, хто ўжо адбываў пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі. «Тут таксама трэба больш жорстка з імі абыходзіцца. Кагосьці датэрмінова, нехта адседзеў, мы яго вярнулі ў грамадства, ён пачне гадзіць зноў. Паўтараю яшчэ раз: непрацоўны чалавек — патэнцыяльны злачынец. Меры па працаўладкаванні гэтых асоб, якія прымаюцца, недастатковыя, — заявіў Прэзідэнт. — Яшчэ раз звяртаю вашу ўвагу, каб вы яшчэ раз звярнуліся да тых, хто сёння не працуе. Гэта сапраўды злачынец, тут нічога не трэба даказваць. Калі ён не працуе — дзе ён бярэ на жыццё? Ясна, дзе».

Па словах кіраўніка дзяржавы, не ўсё зроблена ў сферы гарантавання бяспекі насельніцтва. Застаецца значнай колькасць людзей, якія загінулі на дарогах.

Ён паставіў яшчэ адно пытанне, звярнуўшы ўвагу, што наша грамадства жыве не ў вакууме і бачыць усё, што адбываецца. Па словах Аляксандра Лукашэнкі, існуе меркаванне, што супрацоўнікаў органаў унутраных спраў найперш цікавіць не лёс чалавека, а лічбы і рэйтынгі, якімі вымяраецца эфектыўнасць іх працы. «Лічбы і рэйтынгі павінны быць. Але калі мы жывём толькі дзеля лічбаў і рэйтынгаў...» — заўважыў ён. Таму Прэзідэнт пацікавіўся, ці сапраўды гэта так, ці адышлі мы ад «палачна-пірушачнай» сістэмы ацэнкі дзейнасці.

«Насцярожваюць факты злачынстваў сярод вайскоўцаў, у тым ліку здзейсненых афіцэрамі розных сілавых структур. У чым прычына такіх з'яў? Я шмат разоў рабіў заўвагі міністру абароны на недапушчальнасць таго, што адбываецца часам у воінскіх падраздзяленнях. У цэлым у нас не ўсё гладка з вайсковай дысцыплінай», — заўважыў беларускі лідар.

Прэзідэнт таксама пацікавіўся, ці ў поўнай меры забяспечваецца бяспека дзяржавы і грамадзян на граніцах краіны. Ад удзельнікаў нарады ён запатрабаваў аналізу прычын падобнага негатыву і канкрэтных прапаноў па навядзенні парадку. «Якія праблемы ёсць у сілавых ведамстваў і што трэба зрабіць для іх устаранення?» — паставіў пытанне Прэзідэнт.

Парушэнне прынцыпу непазбежнасці пакарання вядзе да беспакаранасці

З дакладам выступіў Генеральны пракурор Андрэй Швед. Ён далажыў, што ў выніку прынятых праваахоўнымі органамі мер у мінулым годзе забяспечаны стабільная грамадска-палітычная абстаноўка, законнасць і правапарадак, аборона грамадзян ад злачынных замахаў. Знізілася колькасць забойстваў, цяжкіх цялесных пашкоджанняў, менш загінула людзей ад усіх наўмысных і неасцярожных злачынстваў. Па словах генеральнага пракурора, з'явіліся зрухі ў рабоце па супрацьдзеянні нарказлачыннасці. Скарацілася колькасць такіх злачынстваў, напалову зменшылася колькасць смерцяў ад спажывання наркотыкаў. Паступова даюць вынік намаганні па барацьбе з кіберзлачынствамі. Ёсць і іншыя станоўчыя вынікі процідзеяння злачыннасці.

«Аднак праблемных пытанняў забеспячэння правапарадку, на жаль, застаецца нямала. У першую чаргу процідзеянне экстрэмізму і, як паказаў пачатак гэтага года, яго крайняй праяве — тэрарызму. Генеральная пракуратура займае дакладную і паслядоўную пазіцыю: парушэнне прынцыпу непазбежнасці пакарання вядзе да беспакаранасці і, як вынік, учынення больш цяжкіх злачынстваў. Цяпер абстаноўка характарызуецца імклівай радыкалізацыяй дзеянняў экстрэмістаў. Выпадкі ў Мачулішчах і Гродне яшчэ раз паказалі ўдасканаленне дзейнасці праваахоўных органаў па прадухіленні тэрарызму», — адзначыў Андрэй Швед. Ён звярнуў увагу, што расце колькасць парушэнняў парадку выкарыстання паветранай прасторы беспілотнымі лятальнымі апаратамі і паветранымі суднамі звышмалой авіяцыі. Па яго словах, неабходна прыняць адзіныя правілы абароту, рэалізацыі і эксплуатацыі беспілотнікаў, а таксама ўзмацніць меры адказнасці трэба было яшчэ ўчора.

«Важнае месца ў барацьбе з экстрэмізмам займае супрацьдзеянне на інфармацыйным фронце, якое не заўсёды эфектыўнае. Актывізаваліся спробы маніпулявання моладдзю, стварэння нефармальных рухаў, падобных да «ЧВК Рэдан», баявых груп, здольных за грошы выканаць любую замову, якія могуць выкарыстоўвацца для разгойдвання абстаноўкі, удзелу ў незаконных масавых мерапрыемствах і беспарадках. У сувязі з гэтым неабходна актывізаваць работу па прафілактыцы і спыненні такіх рухаў, іх лідараў і актыўных удзельнікаў», — падкрэсліў Андрэй Швед.

Генпракурор расказаў, што актуальным пытаннем застаецца абарона правоў непаўналетніх. Паводле яго слоў, з году ў год пракуроры ўносяць шматлікія акты рэагавання, звязаныя з недастатковай і неэфектыўнай работай міліцыі і мясцовых органаў улады па прафілактыцы правапарушэнняў. «Дзеючыя падыходы ў гэтым пытанні не адпавядаюць рэальнаму становішчу. Работа часта вядзецца фармальна. Трэба сказаць прама: гэта сістэмная і хранічная праблема, якая часта з'яўляецца каталізатарам іншых негатыўных з'яў», — падкрэсліў ён. Для прыкладу генпракурор звярнуўся да лічбаў. У мінулым годзе ўзрасла колькасць згвалтаванняў, разбояў, рабаванняў, злачынстваў у сферы сямейна-бытавых адносін, здзейсненых раней судзімымі людзьмі. Ад іх дзеянняў часцей сталі пакутаваць і дзеці. Так, летась на 20 % павялічылася колькасць непаўналетніх, якія падвергліся сексуальнаму гвалту. Пры гэтым з дзяцей здзекаваліся і 157 асоб, якія раней маюць судзімасць. З іх 38 асуджаліся за аналагічныя злачынствы.

Генеральны пракурор звярнуў увагу на бяспеку дарожнага руху. Па яго словах, нягледзячы на зніжэнне колькасці асоб, якія загінулі ў ДТЗ, абстаноўка на дарогах істотна не змянілася. Штогод гіне каля 500 чалавек. У мінулым годзе ўзрасла колькасць ДТЗ, учыненых бяспраўнікамі. Аб наяўных праблемах, паводле яго слоў, гаворыць і той факт, што няма сістэмы кантролю і ўзаемадзеяння паміж МУС і іншымі ведамствамі ў пытанні выяўлення нездаровых людзей, якія маюць пасведчанні кіроўцы. «Толькі ў Гомельскай вобласці пракурорамі выяўлены 215 асоб, якія пры наяўнасці псіхічных захворванняў і іншых супрацьпаказанняў мелі права на кіраванне транспартнымі сродкамі. А кожны з іх — гэта патэнцыяльная пагроза жыццю і здароўю людзей на дарозе. Праблема бяспекі дарожнага руху — гэта не толькі адказнасць ДАІ, але і органаў мясцовай улады», — канстатаваў Андрэй Швед.

Валерыя СЦЯЦКО.

У тэму

«Нам трэба ўсім, як кулак, сціснуцца»

Вынікі нарады, якая працягвалася тры гадзіны, у размове з журналістамі падвёў **генеральны пракурор Андрэй ШВЕД.** Па яго словах, галоўнай тэмай размовы стаў разгляд рэальнага стану спраў у сілавым блоку.

«Намецілася тэндэнцыя, што за маштабнымі праектамі, за маштабнымі аперацыямі, якія правялі праваахоўнікі, крыху забыліся пра руцінную, штодзённую работу, пачынаючы ад участковага інспектара міліцыі і заканчваючы іншымі службовымі асобамі, якія павінны рабіць усё магчымае, каб на нашых вуліцах былі спакой, мір і парадак. Абмеркавалі канкрэтныя пытанні, звязаныя з недахопамі ў рабоце. Гэтыя праблемы добра вядомыя, і яны не тое каб з'явіліся цяпер, а знаходзяцца ў нас на пастаянным кантролі, і мы кожны дзень прымаем меры, каб яны вырашаліся. Але, на жаль, пэўная інертнасць, недастатковае разуменне, у некаторых выпадках і халатнасць, бяздушнасць службовых асоб прывялі да таго, што гэтыя пытанні былі ўзняты на ўзровень кіраўніка дзяржавы», — адзначыў ён.

Андрэй Швед расказаў, што на нарадзе былі ўзнятыя пытанні, звязаныя з дарожнай бяспекай. Па яго словах, за трагедыяй у Смалявіцкім раёне, дзе загінулі 13 чалавек, з іх двое дзяцей, стаіць цэлы комплекс праблем. Генеральны пракурор адзначыў, што аўтамабіль МАЗ, з якім сутыкнулася маршрутка, два гады не праходзіў тэхнічнае абслугоўванне, быў дапушчаны да ўдзелу ў дарожным руху без пацвярджэння яго нармальнага тэхнічнага стану. Выявіліся сур'ёзныя праблемы ў бяспецы перавозак пасажыраў. У тым злашчасным маршрутным таксі, дзе 15 пасадачных месцаў, ехалі 19 чалавек. У той маршрутцы ехалі дзеці-школьнікі. «Чаму яны там ехалі? Бо зламаўся школьны аўтобус і мясцовыя органы ўлады не забяспечылі аператыўную замену. Дзеці былі вымушаны ездзіць у маршрутным таксі. Як вынік, вядома, гэта вельмі сумна, двое дзяцей загінулі. Двое атрымалі цялесныя пашкоджанні. Вось гэтая сукупнасць фактараў паказвае, што забыліся, самазаспакоіліся, адышлі ад таго, што няма дробязяў, няма таго, што кожны павінен на сваім месцы выконваць ускладзеныя на яго задачы», — расказаў Андрэй Швед. Па яго словах, зараз па ўсёй краіне па даручэнні кіраўніка дзяржавы вядзецца татальная праверка, наводзіцца парадак, каб усе ўдзельнікі дарожнага руху адпавядалі ўсім патрабаванням бяспекі.

Генеральны пракурор таксама расказаў журналістам, што на нарадзе адбылася сур'ёзная размова па недахопах работы з рэцыдыўнай злачыннасцю: «Пракуроры з году ў год узнімаюць гэтую праблему, і мы бачым, што яна ўжо стала хранічнай. Калі ў нас 40 працэнтаў злачынстваў здзяйсняюць раней судзімыя асобы — гэта вельмі трывожная тэндэнцыя. Калі 38 раней неаднаразова судзімых за сексуальныя злачынствы гвалцяць, у тым ліку і дзяцей, калі з больш як 700 асоб, якія ўчынілі злачынства на гэтай глебе 157 раней судзімых, — тут ёсць сур'ёзныя пытанні. Мы абазначылі гэту праблему як яна ёсць. Абазначылі, як мы з ёй змагаемся, і пазначылі, што органы ўнутраных спраў не да канца ўсведамляюць небяспеку».

Удзельнікі нарады ўдзялілі ўвагу і пытанням супрацьдзеяння экстрэмізму. Па словах генпракурора, тут таксама ёсць пэўная самазаспакоенасць. «Тэракты і ў Мачулішчах, і ў Гродне паказалі, што паслабляць гэтую работу ні ў якім разе нельга, бо тэрарыстам аказвалі дапамогу тыя асобы, якія пазбегнулі адказнасці за экстрэмісцкія злачынствы. Яны садзейнічалі тэрарыстам, якія хацелі тут учыніць серыю тэрарыстычных актаў, звязаныя ў тым ліку і з забойствамі людзей. Насамрэч, гэтая сітуацыя паказала яшчэ раз, што нам трэба ўсім аб'яднацца, як кулак сціснуцца і не забываць нашу работу. Звярнулі ўвагу на работу папярэдняга следства, кадравую, ідэалагічную работу, СМІ ў тым ліку», — расказаў генпракурор.

Па словах Андрэя Шведа, размова закранула вялікі спектр пытанняў і атрымалася канкрэтнай і прадметнай. Прэзідэнт даў дакладныя даручэнні ў тым ліку і па ўзмацненні каардынацыйнай ролі пракуратуры. «Як сказаў кіраўнік дзяржавы, роля пракуратуры павінна быць істотна павялічана ў тым ліку па правядзенні аналітыкі і ўнясенні прапаноў па выкараненні тых ці іншых негатыўных наступстваў», — дадаў ён.

Па словах Андрэя Шведа, асноўная выснова нарады заключаецца ў тым, што праваахоўны блок працуе дакладна, задачы выконваюцца: на вуліцах мір, спакой і бяспека. Але пэўная самазаспакоенасць, недастатковае разуменне таго, што трэба скрупулёзна займацца, на першы погляд, звычайнымі справамі, прыводзіць да негатыўных рэчаў і здарэнняў. «Кіраўнік дзяржавы паставіў задачу ўсіх страсянуць і самім страсянуцца, пэўныя высновы зроблены і ёсць над чым працаваць», — канстатаваў ён.

ЖЫВІЦЕ ЎБЯСПЕЦЫ!

СЕЗОН РАЗВОДДЗЯ

Як падрыхтавацца да падтоплівання і ці гатовыя службы да надзвычайнай сітуацыі?

Паводка — з'ява часовая, але непрыемнасцяў прыносіць нямала. Клопату ў гэты час дадаецца жыхарам нізіннай мясцовасці, а таксама тым, хто жыве ў суседстве з вадаёмамі. Найбольш гэтай вясной ад разводдзя церпяць жыхары Брэсцкай і Гомельскай абласцей. У Міністэрстве па надзвычайных сітуацыях расказалі, якая на цяперашні момант паводкавая сітуацыя і як падрыхтавацца да падобных «сюрпрызаў» ад прыроды.

Як паведаміў **афіцыйны прадстаўнік ведамства Яўген БАРАНОЎСКІ,** ратавальнікі прагназавалі раннюю паводкавую сітуацыю па краіне. Па стане на раніцу 21 сакавіка, з пачатку 2023 года ў краіне

застаюцца падтопленымі 31 прыватны жылы дом, 267 прыватных падворкаў, 37 гаспадарчых пабудоў, 15 участкаў аўтамабільных дарог, шэсць склепаў, тры масты і 114 іншых будынкаў (нежылыя і дачныя пабудовы). «Пры гэтым жыццезабеспячэнне насельніцтва не парушана, вядзецца пастаянны маніторынг гідраметэаралагічнай абстаноўкі, — заўважыў Яўген Бараноўскі. — Мы цесна ўзаемадзейнічаем з Белгідраметам. Больш за тое, на месцах супрацоўнікі абласных тэрытарыяльных падраздзяленняў МНС самі робяць замеры ўзроўню вады: як правіла, два разы ў суткі».

Як звярнуў увагу Яўген Бараноўскі, з улікам умоў надвор'я, што складваюцца, МНС было гатовае да такой сітуацыі. «Яшчэ да першых падтопленняў былі ўдакладнены схемы развіцця паводкавай сітуацыі, — адзначыў ён. — Абстаноўка кантралюецца, арганізаваны планы прыцягнення сіл і сродкаў. Праведзены эвакуацыйныя мерапрыемствы з улікам кожнага рэгіёна. Супрацоўнікі МНС выязджаюць па заяўках, аказваюць неабходную дапамогу ў выпадку падтаплівання».

Як падрыхтавацца да паводкавай сітуацыі:

— у першую чаргу ачысціце тэрыторыю ад снегу, усе дрэнажныя ўстаноўкі, сцёкавыя канавы — ад лёду і смецця, якое назапасілася за зіму;

— забяспечце адвод талых водаў з замкнутых паніжэнняў шляхам пракладкі водаадводных разор;

— пры неабходнасці пабудуйце з падручных матэрыялаў простыя перашкоды для вады;

— прыбярыце з падворка каштоўныя рэчы, якія могуць пацярпець ад вады, перанясіце іх на больш высокія паверхі;

— у выпадку неабходнасці тэлефануйце па нумарах 101 і 112.

З улікам атрыманага вопыту Міністэрствам па надзвычайных сітуацыях прадугледжаны ўсе неабходныя рашэнні для своечасовага рэагавання на праблемы, якія ўзнікаюць. Як падкрэсліў **першы намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення аварыйна-выратавальных службаў і рэагавання на надзвычайныя сітуацыі МНС Аляксей ІОФЕ,** загадзя быў праведзены значны комплекс падрыхтоўчых мерапрыемстваў, які дазваляе аператыўна рэагаваць і не дапусціць пагаршэння ўмоў бяспекі жыццядзейнасці насельніцтва — а значыць, мінімізаваць наступствы паводак і аператыўна ліквідаваць магчымыя сітуацыі, што могуць узнікнуць на тэрыторыі краіны ў выніку падтаплівання населеных пунктаў, участкаў дарог і іншага.

Для аператыўнага рэагавання на паводканебяспечную сітуацыю ў МНС сфарміраваны зводныя атрады. У маніторынгу паводкавай сітуацыі задзейнічаны і магчымасці авіяцыі МНС. Акрамя таго, за абстаноўкай сочаць і беспілотныя лятальныя апараты, якія стаяць на ўзбраенні падраздзяленняў.

Аляксей Іофе нагадаў аб мабільным дадатку «Дапамога побач», дзе ў тым ліку размяшчаецца інфармацыя — інтэрактыўная карта — з указаннем раёнаў, у якіх на цяперашні момант фіксуюцца падтапленні. Карта пастаянна абнаўляецца.

Найбольш маштабныя разводдзі на тэрыторыі Беларусі былі зафіксаваныя ў 2003 і 2013 гадах. У 2013 годзе аказаліся падтопленымі 99 раёнаў, 235 населеных пунктаў, звыш 1200 жылых дамоў, 15 мастоў, 156 участкаў дарог, быў эвакуіраваны 161 чалавек.

Вераніка КАНЮТА.

Будзьце ў курсе

Каб атрымаць яшчэ адну пенсію, назапашваць варта 15 гадоў

Спецыялісты расказалі, як беларусы адрэагавалі на праграму пенсіённага страхавання з падтрымкай дзяржавы

Беларусы заключылі 14 150 дагавораў па дадатковым назапашвальным пенсіённым страхаванні. Нагадаем, магчымасць павялічыць сваю будучую пенсію пры дапамозе ўласных адлічэнняў і фінансавай падтрымкі дзяржавы з'явілася з 1 кастрычніка мінулага года. Работнік можа адлічваць на свой асабовы рахунак ад 1 да 10 % ад заработнай платы, работадаўца — ад 1 да 3 %. Ужо больш за 2100 наймальнікаў працуюць з сістэмай дадатковага назапашвальнага пенсіённага страхавання.

Самым папулярным тарыфам такога страхавання стаў «3+3», яго выбралі 66 % тых, хто заключыў дагаворы страхавання. Другі па папулярнасці — «1+1», яго заключылі 18 %.

— Людзі гэта робяць для таго, каб паглядзець, як працуе праграма, тым больш што раз на год работнік мае права памяняць тарыф. І пры размове ў працоўных калектывах многія спачатку вырашаюцца паспрабаваць «1+1», а пасля павялічваць. Гэта тыя нашы патэнцыяльныя кліенты, якія павялічаць адлічэнні, — адзначае **генеральны дырэктар страхавой кампаніі «Стравіта» Сяргей АНДРЫЕВІЧ.**

Таксама папулярнымі тарыфамі аказаліся 8 % (5+3), 4 % (2+2), 13 % (10+3) і 10 % (7+3) — іх доля ад агульнай колькасці заключаных тарыфаў склала 6 %, 5 %, 3 % і 2 % адпаведна. Жанчыны заключаюць дагаворы па дадатковым назапашвальным пенсіённым страхаванні часцей — 68 %, мужчыны адпаведна складаюць 32 %. Найбольшую актыўнасць у гэтым пытанні праяўляюць людзі перадпенсіённага ўзросту — 44 % застрахаваных ва ўзросце ад 48 да 57 гадоў. Людзі ўзроставай групы ад 38 да 47 гадоў заключылі 39 % дагавораў. А моладзь да 37 гадоў складае ўсяго 15 %.

Большасць беларусаў для заключэння дагавораў наведвае офісы страхавой кампаніі «Стравіта» — 80 %, і толькі 20 % заключылі дагаворы анлайн. Як адзначыў Сяргей Андрыевіч, дадатковае пенсіённае страхаванне — магчымасць паклапаціцца аб сваім фінансавым дабрабыце на пенсіі і захаваць звыклы ўзровень жыцця пасля выхаду на заслужаны адпачынак.

— Прынцып такі: чым раней уступіш, тым больш назапасіш, — адзначыў кіраўнік «Стравіты».

Колькі можна назапасіць, у лічбах прывяла **начальнік упраўлення арганізацыі продажаў страхавой кампаніі «Стравіта» Анжэла ЗАБАРОНАК.** Калі адлічэнні рабіць 15 гадоў (мужчыны мусяць пачаць у 48 гадоў, жанчыны — у 43) па тарыфе «3+3» пры сярэдняй зарплаце ў 1500 рублёў, то пры выхадзе на пенсію на асабовым рахунку назапасіцца 36 тысяч 386 рублёў. Пры гэтым сума адлічаных уласных сродкаў складзе толькі 7047 рублёў.

Штомесяц работніку давядзецца адлічваць 45 рублёў і столькі ж — работадаўцу. Калі атрымліваць прыбаўку цягам пяці гадоў, то штомесячны яе памер складзе 606 рублёў — амаль сярэдняя пенсія (яна на сёння 670 рублёў). Калі ж дадатковую пенсію «расцягнуць» на 10 гадоў, то яна атрымаецца 303 рублі ў месяц. Пры гэтым за час назапашванняў працоўны грамадзянін атрымае сацыяльны падаткавы вылік у 1053 рублі.

Алена КРАВЕЦ.

ШТО Ў СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Рэйтынг прэзідэнта Францыі ўпаў ніжэй за 30 працэнтаў

Французская газета Le Journal du dimanche назвала трывожным рэйтынг папулярнасці Эмануэля Макрона. Паводле даных выдання, рашэнне прэзідэнта і прэм'ера прыняць рэформу па змене тэрміну выхаду на пенсію з 62 да 64 гадоў у абыход галасавання ў ніжняй палаце парламента — Нацыянальным сходзе — з выкарыстаннем канстытуцыйнага артыкула, які дазваляе такі крок, прывяло да зніжэння іх папулярнасці да ўзроўню, параўнальнага толькі з пачаткам 2019 года падчас крызісу «жоўтых камізэлек». Макронам незадаволеныя больш чым 70 працэнтаў французаў, паводле апытання, праведзенага інстытутам грамадскай думкі IFOP на замове Le Journal du dimanche. Прэзідэнт страціў 4 пункты за месяц і апусціўся ніжэй за сімвалічную адзнаку ў 30 працэнтаў — да 28 працэнтаў задаволеных яго палітыкай. Цяпер ён адстаў ад рэйтынгу прэм'ера Элізабэт Борн, таксама невысокага. Яе падтрымліваюць 29 працэнтаў насельніцтва. «Гэта вельмі дрэнны эпізод для абодвух кіраўнікоў выканаўчай улады», — пракаментаваў вынікі апытання генеральны дырэктар IFOP Фрэдэрык Дабі.

Інданезія поўнасцю пяройдзе на ўласную плацежную сістэму

Цэнтрабанк Інданезіі рыхтуецца да поўнай адмовы ад міжнародных плацежных сістэм Mastercard і Visa на карысць уласнай сістэмы, якая гарантуе краіне большую незалежнасць і ніжэйшыя камісіі, паведаміла РІА «Навіны». Раней інданезійскі лідар Джока Відода заявіў аб неабходнасці выкарыстоўваць крэдытныя карты, выпушчаныя мясцовымі банкамі. Ён растлумачыў, што такія меры неабходны для таго, каб абараніцца ад магчымых знешнепалітычных наступстваў. Па словах прадстаўніка ЦБ Інданезіі Эрвіна Харыёна, зараз фінансавы рэгулятар вядзе перагаворы з інданезійскімі прадпрыемствамі аб магчымасці пераходу на ўнутраную плацежную сістэму. «Прагрэс складае каля 90 працэнтаў», — падкрэсліў Харыёна. Ён паведаміў, што адмова ад заходніх плацежных сістэм дазволіць зменшыць камісійныя выплаты, што з'яўляецца перавагай.

Работа марскіх платформаў на шэльфе Вялікабрытаніі будзе прыпынена з-за серыі забастовак

На кантынентальным шэльфе Вялікабрытаніі каля 1,5 тысячы работнікаў найбуйнейшых нафтагазавых платформаў возьмуць удзел у серыі забастовак, якія стартуюць 29 сакавіка, паведаміла ТАСС. Чакаецца, што да страйкаў далучацца супрацоўнікі такіх кампаній, як Shell, British Petroleum, Total, Ithaca, EnQuest, Harbour Energy. У заяве прафсаюза Unite, які ўдзельнічае ў арганізацыі забастовак, адзначаецца, што прадпрыемствы нафтагазавай галіны мелі магчымасць працяглы час атрымліваць вялізныя прыбыткі за кошт сваёй дзейнасці ў Паўночным моры. У Unite таксама заявілі, што цяпер прадпрыемствы нафтагазаздабычы чакае «сапраўднае цунамі пратэстаў». Як вядома, у Вялікабрытаніі маштабныя забастоўкі не спыняюцца з канца мінулага года. У іх бяруць удзел работнікі чыгункі, устаноў аховы здароўя, адукацыі, паштовай сувязі, супрацоўнікі пагранслужбаў і прадстаўнікі іншых прафесій. Людзі незадаволены ростам цэн і падзеннем узроўню жыцця.

Вяртанне традыцый

У Доме літаратара прайшоў круглы стол беларускіх і ўзбекскіх пісьменнікаў, прысвечаны пытанням літаратурных, гуманітарных зносін.

Тон дыскусіям задаў **народны пісьменнік Беларусі, ганаровы старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі Мікалай ЧАРГІНЕЦ.** Ён нагадаў прысутным, што яшчэ 30—35 гадоў назад звыклай справай было правядзенне дзён, тыдняў нацыянальных літаратур. Такія традыцыі спрыялі агульным творчым праектам. Выходзілі анталогіі, калектыўныя зборнікі, адзначаліся юбілеі пісьменнікаў з іншых краін у перыядычным друку. Да юбілею класікаў ладзіліся творчыя вечарыны. Празаікі, паэты звярталіся да тэматычных абсягаў, звязаных з жыццём іншых народаў. Пісьменнікі ездзілі ў творчыя камандзіроўкі ў іншыя савецкія рэспублікі, падарожнічалі па бязмежных прасторах Савецкага Саюза...

Кіраўнік дэлегацыі літаратараў з Ташкента, дарадца старшыні СП Узбекістана па пытаннях выканання заканадаўчых актаў аб дзяржаўнай мове, паэт і перакладчык Салім АШУР расказаў пра надзвычайную дзяржаўную ўвагу да развіцця літаратурнага працэсу, да прапаганды ўзбекскай літаратуры, якую выяўляе кіраўніцтва іх краіны. Асобна вылучыў клопаты ў галіне мастацкага перакладу. Ва Узбекістане рэалізаваны праект па выданню 100-томнай анталогіі рускай літаратуры ў перакладзе на ўзбекскую мову. Пра развіццё літаратурнай перыёдыкі гаварыў **галоўны рэдактар аб'яднанай рэдакцыі часопісаў «Шарк Юлдузи» — «Звезда Востока» Сіражыддзін РАУФ.** Папулярнасцю сярод чытачоў Узбекістана карыстаецца часопіс «Всемирная литература». Пра мастацкі пераклад на сустрэчы пісьменнікаў дзвюх краін гаварыў **паэт і перакладчык, член Саюза пісьменнікаў Узбекістана, галоўны спецыяліст аддзела па рабоце з абласнымі аддзяленнямі і творчым саветам Саюза пісьменнікаў Узбекістана Мікалай ІЛЫН.** Ён звярнуў увагу на тое, што сёння ў іх літаратуры перакладаюць і з англійскай мовы, і з рускай, а таксама з моў многіх іншых краін свету. Але заўважыў і тое, што беларуская літаратура ў апошнія гады — у полі зроку ўзбекскіх перакладчыкаў. Вось і на кніжную выстаўку пісьменнікі і выдаўцы з Ташкента прывезлі новае выданне выбраных твораў народнага песняра Беларусі Якуба КОЛАСА на ўзбекскай мове. У зборнік увайшлі як старыя, так і новыя пераклады.

Кучкар НАРКАБІЛ, публіцыст і празаік, галоўны рэдактар газеты «Инсон ва конун», за плячыма якога і вайсковая служба ў Афганістане, не ўпершыню наведваецца ў Беларусь. Ранейшыя паездкі ён выкарыстаў для збору матэрыялу пра падзеі 1941 года на Міншчыне, у іншых кутках краіны-партызанкі. Пабываў у самых розных мясцінах. І цяпер на круглым стале ўзбекскі літаратар згадаў спаленую вёску Беразянка на Пухавіччыне, з лёсам якой яго познаёмілі мясцовыя музейшчыкі і краязнаўцы. К. Наркабіл выдаў у Ташкенце кнігу пра падзеі 1941 года ў Беларусі, пра тое, якім драматычным выпрабаваннем для беларускага народа стала Вялікая Айчынная вайна.

Выканаўчы дырэктар грамадскага фонду імя Алішэра Наваі Алімджон ДАЎЛЯТАЎ адзначыў важную ролю класікі ў развіцці міжнародных літаратурных сувязяў. Нагадаў, што кнігі класіка ўсходняй паэзіі выходзяць ва ўсім свеце. У тым ліку творы Алішэра Наваі двойчы ўбачылі свет асобнымі выданнямі і ў Беларусі. А. Даўлятаў запрасіў беларускіх перакладчыкаў для далейшага супрацоўніцтва ў прапагандзе творчай спадчыны Наваі. Сваімі развагамі пра развіццё беларуска-ўзбекскіх гуманітарных, культурных адносін падзяліўся **Часовы Павераны ў справах Узбекістана ў Рэспубліцы Беларусь Рахматула НАЗАРАЎ.** За мінулы год гандлёвы тавараабарот паміж краінамі, па словах дыпламата, склаў 500 мільёнаў долараў. Кіраўнікі дзяржаў паставілі задачу рухацца да лічбы ў адзін мільярд долараў. І гэта дасягальна, адзначыў Р. Назараў, яшчэ і пры ўмове пашырэння зносін ва ўсіх сферах — і ў адукацыі, і ў культуры, у сферы літаратуры таксама.

Удзел у размове, дыскусіях узялі і беларускія літаратары — **старшыня Мінскага гарадскога аддзялення СП Беларусі Міхась ПАЗНЯКОЎ, першы намеснік старшыні Саюза пісьменнікаў Беларусі Алена СТЭЛЬМАХ.** Яны расказалі пра свой перакладчыцкі вопыт, пра ўласныя судакрананні з узбекскім прыгожым пісьменствам. Вёў круглы стол **старшыня Саюза пісьменнікаў Беларусі, дырэктар — галоўны рэдактар Выдавецкага дома «Звязда» Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.**

Сустрэча ў Доме літаратара паклала пачатак Дням літаратуры Узбекістана ў Беларусі. Наперадзе — творчыя вечары, мерапрыемствы ў літаратурных музеях і іншыя імпрэзы.

Кастусь ЛЕШНІЦА.

СВЕТ КНІГІ БЕЗ МЕЖАЎ

Сёння стартуе XXX Мінская міжнародная кніжная выстаўка-кірмаш — падзея, якую чакаюць пісьменнікі, кнігавыдаўцы, кнігараспаўсюджвальнікі і не менш самі чытачы. Штораз на яе пляцоўках, шматлікіх мерапрыемствах можна не толькі даведацца пра апошнія тэндэнцыі кніжнай сферы, але і сустрэцца з любімымі аўтарамі, папоўніць уласную бібліятэку і проста пабыць у коле аднадумцаў, якія раздзяляюць з вамі цікавасць да кнігі.

Пегас і Зубр запрашаюць да мікрафона

Ганаровым госцем выстаўкі сёлета з'яўляецца Расійская Федэрацыя. Такі выбар, можна сказаць, невыпадковы, паколькі 2023 год праходзіць як Год рускай мовы ў краінах СНД. Варта адзначыць, што нашы суседзі плануюць радаваць наведвальнікаў вельмі разнастайнай праграмай. Нас чакаюць прэзентацыі, дыскусіі, віктарыны, майстар-класы, літаратурныя чытанні, творчыя сустрэчы з пісьменнікамі і шмат цікавых мерапрыемстваў, дзе зможам адкрыць для сябе кніжнае слова па-новаму.

Калі гаварыць пра выстаўку-кірмаш глабальна, то ў гэтым годзе яе асноўныя мерапрыемствы прымеркаваныя да Году міру і стваральнай працы, што знайшло свой адбітак і ў яе дэвізе «Свет кнігі без межаў». На Нацыянальным стэндзе можна таксама прасачыць і сучасныя кнігавыдавецкія тэндэнцыі, у тым ліку і што датычыцца Беларусі. Адной з галоўных пляцовак Нацыянальнага стэнду стане імправізаваная студыя, дзе на працягу ўсіх выставачных дзён будуць праводзіцца прэзентацыі новых кніжных праектаў у фармаце інтэрв'ю, дыялогаў, дыскусій з журналістамі вядучых СМІ Рэспублікі Беларусь. А быць у курсе таго, што абмяркоўваецца, цяпер ёсць магчымасць і ў анлайн-фармаце. Трансляцыі мерапрыемстваў можна адсочваць штодня на інтэрнэт-рэсурсах Міністэрства інфармацыі, суарганізатараў і партнёраў з 12.00 да 18.00.

Так, у дзень адкрыцця выстаўкі студыя працуе пры падтрымцы холдынга «Беларусь сегодня» з прамымі ўключэннямі ў радыёэфір (радыёстанцыя «Альфа-радыё»), на відэа-, інтэрнэт-пляцоўках. Другі дзень: прэзентацыі ў інтэрактыўным фармаце будуць забяспечвацца сумесна з Белтэлерадыёкампаніяй, тэлеканалам «Беларусь 3». А вось у трэці дзень у якасці інтэрв'юераў аўтараў кніг і выдаўцоў выступяць прадстаўнікі Саюза пісьменнікаў Беларусі, якія з рэальнага вопыту ведаюць пра кнігу, яе стварэнне і прасоўванне больш за іншых. У чацвёрты дзень пляцоўка нацыянальнага стэнда будзе ў распараджэнні ўдзельнікаў маладзёжнага стартапу, беларускіх выдавецтваў і аўтараў.

А вось сярод тэматычных пляцовак нацыянальнага стэнда лёгка сарыентавацца, дзякуючы ўнікальным арт-аб'ектам: Зубру, Пегасу і механічнай энцыклапедыі беларускага кнігавыдання. Усе яны выкананы з выкарыстаннем дэталяў друкарскіх машын і створаны ў рамках праекта «Бацькаўшчына» Уладзіміра Ліхадзедава, які рэалізоўваецца пры падтрымцы Мінінформа. Як адзначаюць арганізатары, каля Зубра плануецца скандэнтраваць літаратуру па тэме развіцця нашай краіны, яе гісторыі, а вось Пегас збярэ вакол сябе кнігі паэзіі, творчай тэматыкі. Усе падборкі гэтых кніг убачылі свет у беларускіх выдавецтвах і звернуць на сябе ўвагу сваёй унікальнасцю.

Таксама сумесна з Міністэрствам культуры дзяржаўныя тэлеканалы ў дні выстаўкі-кірмашу здзейсняць паказ экранізацый, створаных па матывах папулярных кніг.

Неад'емнай часткай Мінскай міжнароднай кніжнай выстаўкі-кірмашу стаў традыцыйны міжнародны сімпозіум літаратараў «Пісьменнік і час». Напярэдадні старту кніжнага форуму 21 сакавіка на базе БДУ пісьменнікі, прадстаўнікі выдавецкіх колаў, творчай інтэлігенцыі, друкаванай індустрыі краін-удзельніц выстаўкі абмеркавалі тэму «Някніжны свет». Падрабязнасці сустрэчы чытайце ў найбліжэйшых выпусках «Звязды».

«Звязда» прэзентуе

Асобна хочацца спыніцца на праграме таго, што падрыхтаваў для аматараў добрай кнігі «Выдавецкі дом «Звязда». Па ўжо складзенай добрай традыцыі наведвальнікаў чакаюць падбор разнажанравай літаратуры, сустрэчы з любімымі аўтарамі і шмат іншых сюрпрызаў. Напрыклад, 23 сакавіка на галоўнай сцэне Нацыянальнага стэнда чакаюцца прэзентацыі кніг Мікалая Чаргінца «Цяжкія дарогі жыцця», «А ён не вярнуўся з бою», а таксама прадстаўленне выдання «Старажытныя сядзібы Гродзеншчыны». У суботу, 25 сакавіка, завітвайце на прэзентацыю кнігі «Адзінства непераможнага народа» Уладзіміра Ліхадзедава, а таксама на сустрэчу з аўтарам Ганнай Чыж-Літаш і знаёмства з яе кнігамі «Дары Бога» і «101 спатканне, ці Дзённік вольнай жанчыны». А 24 сакавіка — прэзентацыі кніг Іны Фраловай «Дзе была сарока?», Таццяны Дземідовіч «Мармеладнае лета», Алены Стэльмах «Пашка і сонечны праменьчык». У нядзелю, 26 сакавіка, адбудуцца прэзентацыі серыі кніг Паўла Гушынца «Казкі для Вяснушкі», Кацярыны Хадасевіч-Лісавой «Зорка нябесная, зорка зямная».

Акрамя гэтага, на стэндзе нашага выдавецтва запланаваны шэраг аўтограф-сесій, дзе можна будзе сустрэцца з любімымі аўтарамі. Вас будуць чакаць Віктар Шніп, Кацярына Хадасевіч-Лісавая, Іна Фралова, Алена Стэльмах, Ірына Карнаухава, Таццяна Дземідовіч, Таццяна Дашкевіч, Анатоль Зэкаў. Таму сачыце за праграмай выстаўкі-кірмашу і заходзьце да нас.

Алена ДРАПКО.

Страта

«РАДОК ПАВІННЫ ПРАЖЫЦЦА, «ВЫБАЛЕЦЬ»

Памёр пісьменнік Анатоль Казлоў

«Пісьменніку нельга ніколі забываць, што чалавек — гэта цэлы свет. Бязмежны і супрацьлеглы, просты і парадаксальны, шчыры і хцівы, прамалінейны і завуаляваны, сур'ёзны і блазнаваты...» — гэтыя словы прагучалі ў адным з артыкулаў пісьменніка Анатоля Казлова. Ён і імкнуўся апісваць у сваіх творах гэты чалавека-свет — ва ўсёй яго супрацьлегласці і глыбіні...

На жаль, аповеды пра Анатоля Казлова цяпер будуць гучаць у мінулым часе. Бо прыйшла сумная вестка: 20 сакавіка член Саюза пісьменнікаў Беларусі, вядомы літаратар Анатоль Казлоў памёр раптоўна, на 61-м годзе жыцця.

Шлях да пісьменніцкага лёсу быў няпросты. У дзявятым і дзясятым класах давялося хадзіць за сем кіламетраў у Наваельненскую школу. Пасля заканчэння нейкі час меў адметную працу — абдзіршчыка алмазаў у дыяменты на Гомельскім заводзе. Працаваў у раёнцы.

А ў 1980-м паступіў на гісторыка-філалагічны факультэт ГДУ. Першая замалёўка Анатоля Казлова «Завітаў чорны бусел» была надрукавана ў краснапольскай газеце «Чырвоны сцяг», яшчэ калі аўтар вучыўся ў школе. А калі выйшла першая кніжка апавяданняў «Міражы ценяў» у бібліятэцы часопіса «Маладосць», Анатоль Казлоў вучыўся ў аспірантуры Інстытута літаратуры імя Янкі Купалы, пісаў пад кіраўніцтвам Івана Навуменкі дысертацыю «Сатыра і гумар у беларускай літаратуры 20-х — пачатку 30-х гадоў».

Ужо дэбютны зборнік засведчыў: у беларускую літаратуру прыйшоў адметны празаік, са сваім пазнавальным голасам і бачаннем свету. Ведаюць Анатоля Казлова і як дасведчанага, уважлівага рэдактара. Ён працаваў загадчыкам аддзела публіцыстыкі і нарыса часопіса «Полымя», загадчыкам аддзела прозы часопіса «Маладосць», галоўным рэдактарам газеты «Літаратура і мастацтва», загадчыкам аддзела часопіса «Нёман». Апошнія гады загадваў аддзелам прозы часопіса «Полымя». На яго творчым рахунку — кнігі прозы «Міражы ценяў» (1990), «І тады я памёр...» (1993), «Незламаная свечка» (2000), «Юргон» (2006), «Горад у нябёсах» (2009), «Той, хто абганяе сны» (2014) ды іншыя.

У гэтым годзе ў № 2 часопіса «Маладосць» была надрукавана гутарка з Анатолем Казловым, якая аказалася апошняй. У ёй пісьменнік прызнаваўся: «Ніколі не сяду пісаць, калі ў мяне сюжэт не саспее. Пакуль не знайду нешта нетрывіяльнае. Абсалютна не пагаджуся з вядомым тэзісам «ні дня без радка». Радок павінны пражыцца, «выбалець».

На пытанне пра жыццёвыя прынцыпы пісьменнік адказаў сярод іншага: «У любой сітуацыі заставацца чалавекам. Каб праз хвіліны і гады не было балюча, сорамна, што не заступіўся, не абараніў. Змаўчаў там, дзе трэба было крычаць».

Завяршаецца ж гутарка такімі словамі: «Увогуле, скажу наконт адзіноты каротка і не мной прыдуманае: чалавек нараджаецца ў адзіноце, жыве з ёю і адзінокі памірае. Я, вядома, не выключэнне. Адзінота — гэта цэльнасць і цэласнасць асобы».

Але пагодзімся, што таленавіты пісьменнік адзіноким не застаецца — ён заўсёды са сваімі творамі, са сваімі героямі, якія ён пакідае пасля сябе свайму народу. Творы Анатоля Казлова, яго імя назаўсёды засталіся ў гісторыі беларускай літаратуры.

Людміла РУБЛЕЎСКАЯ.

Саюз пісьменнікаў Беларусі глыбока смуткуе з прычыны смерці празаіка, літаратуразнаўцы, члена Саюза пісьменнікаў Беларусі Анатоля Сяргеевіча КАЗЛОВА і выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім.

Калектыў Выдавецкага дома «Звязда» глыбока смуткуе з прычыны смерці празаіка, літаратуразнаўцы, члена Саюза пісьменнікаў Беларусі Анатоля Сяргеевіча КАЗЛОВА і выказвае шчырыя спачуванні яго родным і блізкім.

ПАШТОВАЯ ДЫНАСТЫЯ ВОЛЬСКІХ

У РУП «Белпошта» працуе нямала сямейных дынастый. Тры, чатыры, радзей пяць чалавек, шасцёра ўвогуле не так часта... Таму і не паверыў адразу, калі ў Дзяржынскім РВПС дачыненне да пошты мелі і маюць на дадзены момант адразу сямёра членаў адной сям'і. З прадстаўнікамі гэтай вялікай паштовай дынастыі мне і давялося нядаўна пазнаёміцца.

Генадзь ВОЛЬСКІ.

Цяперашні старэйшына гэтай дынастыі — Генадзь Вольскі. Разам з ім на сустрэчу прыйшлі яго пляменнікі — Вадзім і Павел. Яны працягнулі справу свайго бацькі — Валерыя Вольскага, які, на жаль, ужо пайшоў з жыцця. А ў свой час браты — Генадзь і Валерый — таксама вырашылі пайсці па шляху бацькі: Мечыслава Станіслававіча Вольскага, які з'яўляецца родапачынальнікам гэтай шматлікай паштовай сям'і. Прычым усе мужчыны працавалі і працуюць на пошце кіроўцамі. А калі дадаць да гэтага нявестак, якія працуюць аператарамі паштовай сувязі, то якраз і атрымаецца сапраўдны сямейны септэт.

— На пошце я працую ўжо 32 гады, — заўважыў Генадзь Мечыслававіч. — Прыйшоў пасля арміі, каб працягнуць справу бацькі. Вельмі падабалася ездзіць па ўсім раёне, наведваць вёскі і іх жыхароў. Цяпер іншай работы для сябе і не ўяўляю. Асабліва ўзрадаваўся, калі па маёй парадзе паштовымі кіроўцамі прыйшлі працаваць пляменнікі. Дарэчы, і мая дачка пэўны час таксама працавала на пошце.

Выбарам такой спецыяльнасці я абавязаны свайму бацьку, які яшчэ ў дзяцінстве браў мяне ў свае службовыя паездкі. Тады я і спазнаў асаблівасці цяперашняй работы, тады, можна сказаць, і нарадзілася ў мяне любоў да гэтай прафесіі — паштовага кіроўцы, якая прыносіць сапраўдную карысць людзям. Многія нават не ведаюць, з якой цеплынёй і радасцю нас сутракаюць вяскоўцы, як чакаюць яны карэспандэнцыю, газеты і часопісы, пасылкі, некаторыя спажывецкія тавары. Мы для іх — жывая сувязь са знешнім светам. І тыя цёплыя словы ўдзячнасці, якія я чую ад людзей, — самая вялікая для мяне ўзнагарода.

Яшчэ мяне радуе, што ў наш дружны працоўны калектыў у апошні час прыйшло шмат маладых работнікаў. Дзяўчат і хлопцаў. З імі вельмі прыемна працаваць і проста мець зносіны. І хоць нашу працу і не назавеш лёгкай (у дзень прыходзіцца праязджаць прыкладна 250 кіламетраў па трох раёнах), у добрым калектыве падобных цяжкасцяў проста не адчуваеш.

Па словах Генадзя Вольскага, з таго моманту, як ён уладкаваўся на пошту, умовы працы змяніліся. Цяпер кіроўцам Дзяржынскага РВПС даводзіцца аб'язджаць тры раёны: акрамя Дзяржынскага, дабавіліся Уздзенскі і Стаўбцоўскі. Але на сучаснай тэхніцы вялікія адлегласці нават не заўважаеш. Машыны камфортныя, хуткія, лёгкія. У параўнанні з цяжкімі грузавікамі, якія выкарыстоўваліся раней, за рулём новых паштовых фургонаў не стамляешся. Ну і кіроўцы да новых машын адносяцца вельмі ўважліва: берагуць, імкнуцца не дапусціць паломак. Калі раней атрымаць новую машыну было даволі цяжка, то сёння аўтапарк РВПС абнаўляецца рэгулярна.

— Ганаруся тым, што пайшоў па шляху майго бацькі і брата, падтрымаў сямейную традыцыю, — падкрэсліў Генадзь Мечыслававіч. — Менавіта яны падалі прыклад астатнім членам нашай сям'і, тым, хто і сёння дастаўляе пошту ў населеныя пункты раёнаў. Ну а паколькі ў мяне дзве дачкі, за руль іх, вядома, не пасадзіш. Але адна з іх да дэкрэтнага водпуску працавала начальнікам паштовага аддзялення. Магчыма, што і вернецца да былой работы. Вельмі радуе, што побач працуюць пляменнікі. З імі мне лягчэй і весялей працуецца.

Вадзім ВОЛЬСКІ.

Як расказаў Павел Вольскі, рашэнне аб тым, каб уладкавацца працаваць на пошту, ён прыняў пад уплывам свайго бацькі — валерыя Мечыслававіча, які адпрацаваў у гэтай прафесіі 32 гады.

— Мне было вельмі цікава наведваць населеныя пункты нашага раёна, знаёміцца і мець зносіны з людзьмі, — адзначыў суразмоўнік. — Да гэтага я некалькі гадоў працаваў на будоўлі, але новая работа мне спадабалася куды больш. Яшчэ вельмі важным было тое, што я вярнуўся працаваць на радзіму, а ў мяне на той момант ужо была свая сям'я. Вось так і адпрацаваў кіроўцам пяць гадоў, але аб прынятым рашэнні я ніколі не шкадаваў і не шкадую.

У калектыве сустрэлі цёпла, хутка я атрымаў новую машыну, адным словам, умовамі працы вельмі задаволены. Але самае добрае ўражанне ў мяне застаецца ад зносін з людзьмі, жыхарамі вёсак, куды я дастаўляю лісты, паштоўкі, газеты, спажывецкія тавары. Вяскоўцы іх заўсёды чакаюць, а атрымаўшы, вельмі радуюцца. Вельмі прыемна адчуваць, што ты з кожным прыездам прыносіш ім сапраўдную радасць. Іншы раз людзі звяртаюцца з просьбамі, напрыклад, адзінокія бабулі просяць прынесці ў хату вады. Ніколі ім не адмаўляю, і яны мне вельмі ўдзячныя за гэта.

Трэба дадаць, што ў Паўла Вольскага вялікая сям'я — чацвёра дзяцей, усе хлопчыкі. Для старэйшых (13 і 12 гадоў) няма большай радасці, як праехаць з бацькам на паштовай машыне. Адчуваецца, што прафесія кіроўцы ім падабаецца. Як жартуе дзядзька Генадзь, добрая змена расце. Будзе каму працягваць сямейную справу.

Многія гадзіны ў кабіне машыны правёў у дзяцінстве і другі пляменнік Генадзя Вольскага — Вадзім. Менавіта тады, у дзіцячыя гады, у яго з'явілася мара пайсці па шляху бацькі і стаць кіроўцам.

— Для мяне бацькоўскія адносіны да працы сталі добрым прыкладам, — падкрэсліў Вадзім. — Ён быў вельмі адказным, старанным работнікам. Глядзеў на яго, і мне хацелася гэтак жа прыносіць карысць людзям. Дарэчы, і мой бацька, і дзядзька Генадзь самі пайшлі па шляху нашага дзеда Мечыслава Станіслававіча, які і з'яўляецца родапачынальнікам нашай сямейнай паштовай дынастыі. Так што мы з Паўлам — ужо кіроўцы ў трэцім пакаленні. У калектыве дзед карыстаўся вялікай павагай, старэйшыя калегі да цяперашняга часу ўспамінаюць яго самымі добрымі словамі. Для кожнага з нас ён — бясспрэчны аўтарытэт.

Павел ВОЛЬСКІ.

— На такіх супрацоўнікаў, як сям'я Вольскіх, заўсёды можна разлічваць, — адзначыла **начальнік Дзяржынскага РВПС Алена БАДНАРАШАК.** — Старанныя, добрасумленныя супрацоўнікі, настаўнікі, з якіх неабходна браць прыклад маладым кіроўцам. На такіх, як яны, можна сказаць, трымаецца ўвесь калектыў вузла. Менавіта старэйшыя прадстаўнікі гэтай дынастыі закладвалі тыя добрыя традыцыі, якія да гэтага часу існуюць у нашым працоўным калектыве.

Фота аўтара.

Стужка навін

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ ЛІЧБАВЫХ ПАСЛУГ І СЭРВІСАЎ

Інавацыі ў сферы паштовых паслуг РУП «Белпошта» і новыя напрамкі супрацоўніцтва былі прадэманстраваны на выязной прэзентацыі ў Лоеве.

У Лоеўскім райвыканкаме адбылася прэзентацыя лічбавых паслуг і сэрвісаў для юрыдычных і фізічных асоб, індывідуальных прадпрымальнікаў. Кіраўнікам арганізацый у фармаце адкрытага дыялогу былі прэзентаваны прыярытэтныя паштовыя паслугі, лічбавыя магчымасці стандартнай перасылкі адпраўленняў пісьмовай карэспандэнцыі пры дапамозе Нацыянальнай паштовай электроннай сістэмы з аплатай па электроннай авансавай сістэме, прапанаваны новыя напрамкі супрацоўніцтва.

Кіраўнікоў арганізацый у сельскай мясцовасці праінфармавалі аб забеспячэнні доступу насельніцтва да паслуг паштовай сувязі, што аказваецца нацыянальным аператарам паштовай сувязі з дапамогай сэрвісу «Мабільны паштальён».

НЕ ЗАБЫВАЙ АБ БЯСПЕЦЫ!

У апошні час пачасціліся выпадкі махлярства ў паштовай сферы. Не першы раз ашуканцы спрабуюць з дапамогай паслуг РУП «Белпошта» падмануць і зарабіць на гэтым.

Актуальная інфармацыя аб дзейнасці, паслугах і сэрвісах, акцыях прадпрыемства, якія праводзяцца, размяшчаецца на афіцыйным сайце belpost.by, акаўнтах «Белпошты» ў сацыяльных сетках: Instagram, «Укантакце», Facebook, Twitter, «Аднакласнікі» і ў Telegram-канале.

У выпадку сумненняў або падазрэнняў, што паслуга, сэрвіс або акцыя, прапанаваная вам, не аказваецца РУП «Белпошта», вы можаце звярнуцца ў кантакт-цэнтр прадпрыемства па кароткім нумары 154, мабільных шматканальных нумарах, а таксама шляхам анлайн-кансультавання на афіцыйным сайце і акаўнтах у сацыяльных сетках.

Так, зусім нядаўна ў сацыяльнай сеткі Instagram пад таварным знакам РУП «Белпошта» быў створаны акаўнт belpost_by. Паведамляем, што belpost_by не з'яўляецца афіцыйным акаўнтам прадпрыемства.

ЦІ ЦЯЖКАЯ СУМКА ПАШТАЛЬЁНА?

Кіраўніцтвам і спецыялістамі Баранавіцкага рэгіянальнага вузла паштовай сувязі праведзена экскурсія з вучнямі на базе ўчастка апрацоўкі і сартавання пошты і Баранавіцкага РВПС.

Падчас экскурсіі дзеці пазнаёміліся з працэсамі апрацоўкі і сартавання пошты, назіралі за пагрузкай паштовых адпраўленняў з транспарцёра на паштовую машыну, а таксама за электронным сартаваннем перыядычных выданняў. Акрамя таго, юныя госці навучыліся ставіць адбіткі штэмпеляў на аркушах паперы.

Пасля завяршэння экскурсіі дзяцей чакаў займальны «Паштовы квэст», дзякуючы якому яны адчулі сябе сапраўднымі паштарамі. У пачатку квэсту вучням неабходна было падзяліцца на дзве каманды пад назвамі «EMS» і «1 КЛАС» і прайсці пяць цікавых заданняў. Для таго каб знайсці заданне, рабятам неабходна было кожны раз адгадваць яго месцазнаходжанне. Заданні былі разнапланавымі, трэба было праявіць розныя ўменні, а часам кемлівасць: «Сабраць паштальёна ў дастаўку», «Скласці пасылку», «Адгадаць, хто я!», «Сабраць слова па літарах», «Як мага хутчэй адправіць пасылку на маршрут». У выніку захапляльных спаборніцтваў дзвюх камандаў перамагла дружба!

Рабяты не спяшаліся сыходзіць і развітвацца з паштальёнамі. Яны адкрылі для сябе шмат новага і цікавага дзякуючы таму, што матэрыял аб паштовай сувязі быў пададзены ім у даступнай гульнявой форме. Яны з задавальненнем паспрабавалі сябе ў ролі паштовых работнікаў. Дзеці адзначылі, што сумка паштальёна цяжкая! А на пытанне: «Ці прыйдзеце да нас на работу?» — многія адназначна адказалі: «Так!»

Матэрыялы выпуску падрыхтаваў Сяргей РУЧАНАЎ.

Дзейныя асобы

«ГОРА ВЫ НЕ БАЧЫЛІ...

І дай бог, каб ніколі не прыйшлося!»

Гэта аксіёма: шчасця людзі просяць сабе і чакаюць, гора да іх прыходзіць само і найчасцей — нечакана. Вось і Тася была-была жонкай ды раптам (і такім жа прыгожым летнім днём!) стала ўдавой — у няпоўныя трыццаць, з малымі на руках...

Як хавалі мужа, як яна галасіла, што было потым, зусім не помніла, яшчэ і таму, што ў яе хаціну ўжо грукала новая бяда: на запаленне лёгкіх захварэў маленькі Сярожа і, нягледзячы на ўсе старанні тагачасных дактароў, усяго праз месяц пайшоў за бацькам.

Тася тады счарнела ад гора: усе сцежкі вялі да родных магіл, але ж дома заставаліся яшчэ трое дзетак, у калгасе і на падворку яе чакала процьма работы. Менавіта ў ёй, часам непасільнай і зусім не жаночай, да ўдавы прыходзіла хоць нейкае збавенне.

...Калі надышло жніво, працы ў жанчын — бо мужчын з вайны вярнулася мала — прыбавілася яшчэ больш: трэба было не толькі жаць, але і сушыць, веяць (архаваць, як казалі ў вёсцы) зерне, гэта значыць, на работу хадзіць (дзяцей, дзякуй богу, маглі даглядзець бацькі) яшчэ і нанач, часцяком — нічога не еўшы.

Ды што там сама, калі на яе галоднымі вачанятамі ўвесь час пазіралі малыя!

Дурныя, цяжкія былі часы: грошай у калгасе амаль не плацілі, а падаткамі (прычым непамернымі!) абкладалі тады ледзь не ўсё. Вяскоўцаў вымушалі здаваць дзяржаве сала, мяса, малако, яйкі, нават свіныя скуры! І бронь божа было не выканаць норму — нечага недадаць! Тады ў хату ўваляцца так званыя ўпаўнаважаныя і ні на што не паглядзяць — забяруць з хлява апошняе парася, не кажучы пра цяля ці карову...

Ды што гаспадарка, калі падаткамі абкладаліся садовыя дрэвы, кусты парэчак (таму і высякаліся). Вяскоўцы (і Тася ў тым ліку) проста выжыльваліся, каб хоць неяк пратрымаць на падворку жыўнасць, бо без гэтага не пракарміць дзяцей, не дапамагчы нямоглым бацькам.

І ўсё роўна бывалі дні, калі ў печы, у чыгунку варыліся хіба лебяда з бульбінай і цыбулькай. А дзеці ж прасілі блінцоў.

Каця, Тасіна кума, сяброўка і такая ж гаротніца, добра ведала гэта, таму аднойчы шапнула: «Слухай, а давай пашыем маленькія торбачкі, набяром хоць па крыху зерня. Можа ж, ніхто не ўбачыць, не скажа брыгадзіру?!»

У наступную начную змену сяброўкі і сапраўды злаўчыліся (ад страху, казалі, зводзіла сківіцы), але ж прынеслі дамоў амаль па два кілаграмы сухога зерня. Тася сваё адразу стаўкла ў ступе, развяла цеста, напякла аладак і, гледзячы, як дзеці хапаюць іх ды ядуць, не змагла стрымаць горкіх слёз.

Вечарам таго самага дня (ды і наступных...), кіруючы на работу, жанчыны заўсёды сталі браць з сабой торбачкі: у свіран ішлі з пустымі, дадому — з поўнымі, і гэтага, дзякуй богу, ніхто не заўважаў.

Вось і ў тую ноч, калі работу ўжо скончылі і брыгадзір з'ехаў, Тася з сяброўкай вярнуліся назад, праз дзірку (самі, загадзя, адарвалі дошку) залезлі ў свіран, насыпалі ў торбачкі зерня — сабраліся ўцякаць, як раптам за дзвярыма пачуўся рух: нехта адмыкаў замок.

Сяброўкі матнуліся ў самы цёмны і дальні кут свірна, прыселі за кучай зерня і ўжо адтуль бачылі, як дзверы адчыніліся, як у свіран зайшоў брыгадзір, як ускінуў на плячо адзін мех (?) з зернем (а ў жанчын вытрасаў з кішэняў!), потым — другі, трэці... «Сем!» — прашаптала Каця ў вуха сяброўцы, калі дзверы нарэшце зачыніліся, і злодзей стаў паганяць каня, каб паехаць да хаты...

«Яму, значыць, можна красці, прычым мяхамі, — сказала Тася. — Дык давай і мы...»

Да світання ўдзвюх (і таксама з мяшкамі) яны паспелі зрабіць па некалькі «рэйсаў» — нанасіць дамоў зерня, каб хоць нейкі час пратрымацца — пракарміць дзяцей...

Назаўтра брыгадзір, ну напэўна ж, заўважыў нястачу, але змаўчаў і нават наадварот — крыху памякчэў: не лютаваў больш, не грозіў турмой за жменю жыта, «не здаваў», калі некага лавіў на гарачым. Мабыць, адчуваў, што ў самога «вусы ў смятане», што людзі з брыгады ўсё гэта бачаць.

...Ішлі гады, і хоць жаніхі здараліся (нават неблагія), але замуж Тася так і не выйшла: дзяцей у людзі выводзіла адна. Потым чакала і гадавала ўнукаў *(з імі на здымку)*.

У старасці, напрыканцы жыцця, вельмі ж не любіла слухаць, калі нехта са знаёмых наракаў на розныя цяжкасці (казаў, што не можа нешта купіць ды некуды з'ездзіць...). «Во якое гора ў людзей, — дзівілася тады бабуля. — Сапраўднага яны не бачылі!.. І дай бог, каб ніколі не прыйшлося: каб не зведалі таго, што мы».

Для гэтага, па словах бабулі, трэба зусім няшмат (?!): берагчы мір і шмат працаваць.

Так яна не толькі гаварыла, яна, што называецца, паказвала прыклад: як магла працавала, тупала па гаспадарцы, прычым да самага апошняга дня.

...Памерла хораша: у ціхім сне, на Вадохрышча, на 88-м годзе жыцця.

В. Бабко-Аляшкевіч,
в. Радкава, Салігорскі раён.

Весткі з месцаў

ВЯРНУЦЦА... КАБ ЗАСТАЦЦА

«На мяжы ўзгоркаў і раўнін» — пад такой назвай у нашай сярэдняй школе прайшла літаратурна-музычная сустрэча, прысвечаная роднай беларускай мове і літаратарам-землякам. Усіх прысутных на ёй (у асноўным — прадстаўнікоў установ адукацыі раёна, Дзятлаўскай і Навагрудскай бібліятэк) прыгожай песняй павітаў мясцовы ансамбль «Суседачкі». А далей...

Вучні Жукоўшчынскай базавай школы (кіраўнік літаратурнага музея Людміла Шаркут) прачыталі вершы Ігната Дварчаніна, Івана Івашэвіча, Аляксандра Лебедзева, Івана Пышко (апошнія больш вядомыя пад псеўданімамі Пятрусь Граніт, Васіль Струмень, Герасім Прамень); дэлегацыя «Гімназіі № 1 г. Дзятлава» пазнаёміла прысутных з творчасцю Віктара Шымука, а кіраўнік музея «Дзеці ліхалецця» Наваельнянскай сярэдняй школы Тамара Крывеня — з вершамі Яўгенія Мацвеева.

Сваіх землякоў — пісьменніка Вячаслава Адамчыка, якому сёлета споўнілася б 90, літаратара і мастака Алега Аблажэя, вядомага мовазнаўца Вячаслава Чамярыцкага — з цеплынёй згадалі вучні нашай Круцілавіцкай сярэдняй школы. Дарэчы, Вячаслаў Антонавіч сам прысутнічаў на гэтай сустрэчы і, вядома ж, выступаў: успамінаў сваё нялёгкае дзяцінства і маладосць, насычаную навуковай і літаратурнай дзейнасцю, дзяліўся сталымі разважаннямі аб мэтах і дасягненнях, аб каштоўнасці часу і хуткацечнасці жыцця.

На памяць аб сустрэчы шаноўны госць перадаў у школьную бібліятэку і музей свае кнігі, разам дачкой, сынам, нявесткай і ўнучкай прыняў удзел ва ўрачыстым адкрыцці пастаяннай экспазіцыі, што стала чарговым этапам у рэалізацыі школьнага краязнаўчага праекта «Вяртанне на Радзіму»...

Напрыканцы свята ўсе ўдзельнікі наведалі Варакомшчыну, родную вёску пісьменніка Вячаслава Адамчыка, усклалі кветкі да памятнай мемарыяльнай дошкі, згадалі асобныя старонкі яго творчасці і біяграфіі, парадаваліся за выпускніцу нашай школы, прызёра абласных і рэспубліканскіх краязнаўчых конкурсаў Вольгу Сёмуху, можна сказаць, даследчыцу літаратурнай дзейнасці пісьменніка. Яе зацікаўленасць і самаадданасць настолькі ўзрушыла сыноў Вячаслава Уладзіміравіча Адамчыка, што старэйшы — паэт, мастак і пісьменнік (больш вядомы ўсім як Адам Глобус) — перадаў для дзяўчыны сваю, відаць, самую незвычайную кнігу з аўтографам.

...У выніку літаратурна-музычная сустрэча атрымалася вельмі змястоўнай і шчырай. Падчас яе на поўны голас гучала музыка роднай мовы, сцвярджаліся важныя этнічныя і чалавечыя каштоўнасці, добразычлівасцю свяціліся вочы прысутных — як сведчанне таго, што Дзятлаўшчына і была, і будзе радзімай талентаў.

Сяргей Каско,
настаўнік Круцілавіцкай СШ, Дзятлаўскі раён.

БУДЗЕМ БУДЗІЦЬ МЯДЗВЕДЗЯ?

У садку «Алёнка» мы круглы год знаёмім дзяцей з галоўнымі народнымі святамі і абрадамі. Цяпер вось рыхтуемся да «Гукання вясны» і «Саракоў».

Паводле нашых продкаў, менавіта 22 сакавіка з цёплых краін прылятаюць сорак птушак.

Да сустрэчы з імі мы прапанавалі бацькам разам з дзеткамі зрабіць выставу «Птушкі маёй краіны», дзе прысутнічалі б гліняныя, саламяныя і драўляныя вырабы, цацкі на ёлку, малюнкі... У тым ліку — яшчэ і буслоў, якія вяртаюцца з выраю сёмага красавіка, на Дабравешчанне.

А напярэдадні мы святкуем Камаедзіцу — перамогу сонейка і вясны.

У гэты дзень нашы продкі будзілі мядзведзя, гатавалі для яго асаблівую ежу: кісель з аўса і камы. Гарох для іх распарвалі ў печы да стану пюрэ, дабаўлялі муку, фармавалі невялікія шарыкі і запякалі ў печы да з'яўлення скарыначкі. Лічылася, што гаспадар лесу вельмі любіць гэтую страву...

Дзеці заўсёды рады пазнаёміцца з нашымі спаконвечнымі святамі і абрадамі, пагуляць у традыцыйныя гульні, паспяваць беларускія песні, пачытаць вершы, каб яшчэ раз адчуць прыгажосць роднай мовы, прыроды і, вядома ж, людзей.

Вольга Змітраковіч,
выхавальніца ДУА «Дзіцячы сад 2, г. Крупкі».

Чалавек — чалавеку

У чаканні вясны

Аднойчы зімовым сонечным днём мой унук разам з сябрамі ехаў да нас на дачу, спачатку — цягніком, цераз лес, да станцыі Коласава, а пасля — на лыжах.

Расказваў пасля, як жа лёгенька яны везлі ўсіх па белым пушыстым снезе, асабліва з горак-трамплінаў, як займала дух ад казачнай прыгажосці! У адным месцы яны ўбачылі... мядзведзіцу з медзведзянятамі (а напраўду там былі камяні, замеценыя снегам), у другім — невысокія бярозкі, якія нагадвалі роту салдат, яшчэ далей — «парад нявест» — маладзенькіх, убраных у снег ялінак...

Спала тады зямля пад цёплай пушыстай коўдрай, спалі дрэвы, пакрытыя серабрыстым інеем. Усё чакала вясны.

З. І. Пракапчук,
г. Мінск.

Такія часы...

«Адсталыя» ў Тані бацькі

Дзеці ў школе загаварылі пра сваіх «продкаў»:

— У майго таты гэта ўжо трэці шлюб.
— У маёй мамы — другі.
— Мае таксама пасля разводаў.
— І мае...
Танечка маўчыць — нічога не кажа.
— Чаму? — пытаюцца аднакласнікі.
— Ды няёмка неяк...
— Ты што? У наш час? Кінь...
— Мае тата з мамай усё яшчэ ў першым шлюбе: пасля школы як пажаніліся, так і жывуць.

«Адсталыя», карацей, у Тані бацькі. Але ўсе ёй чамусьці зайздросцяць.

А. Лапаціна,
г. Магілёў.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ
22 сакавіка 2023 г. № 10 (696)
Штотыднёвы дадатак газеты ЗВЯЗДА
ГАЗЕТА ДЛЯ ВЫБАРШЧЫКАЎ І ДЭПУТАТАЎ МЯСЦОВЫХ САВЕТАЎ

НАБЫЦЬ НЯДОРАГА — ВЫКАРЫСТАЦЬ У ПОЎНАЙ МЕРЫ

Сенатары і прадстаўнікі мясцовай улады вывучалі, як вырашаюцца зямельныя і маёмасныя пытанні

Фота БелТА.

Трапяткое стаўленне да зямлі закладзена глыбока ў менталітэце людзей, у іх гістарычнай памяці, культуры, традыцыях продкаў, а справядлівыя базавыя правілы распараджэння зямлёй — фундамент стабільнасці ў грамадстве. Гэтыя словы Прэзідэнта працытавала Наталля КАЧАНАВА, Старшыня Савета Рэспублікі, адкрываючы пасяджэнне Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі «Аб сумеснай рабоце органаў мясцовага кіравання і самакіравання па вырашэнні праблемных пытанняў у галіне зямельна-маёмасных адносін і навядзенні парадку на зямлі» ў Стоўбцах, дзе парламентарыі азнаёміліся з вопытам вырашэння зямельных пытанняў у раёне: іх уводу ў севазварот, продажу маёмасці іншым карыстальнікам або зносу.

Стоўбцы — узорны райцэнтр — агульная праца

Праблемныя пытанні, якія ўзнікаюць, неабходна аператыўна вырашаць. І работа Савета па ўзаемадзеянні наладжана вельмі правільна, калі ты сам прыязджаеш і бачыш, як вырашаюцца пытанні, дзе ёсць недапрацоўкі, якія трэба выправіць, каб было камфортна людзям, а магчымасць аператыўна іх вырашыць ёсць, бо Савет Рэспублікі працуе над законапраектамі і займаецца нарматыўна-прававымі актамі, падкрэсліла Наталля Качанава і дадала:

— Будаўніцтва жылля, інфраструктура, добраўпарадкаванне выканана ў Стоўбцах выдатна. Калі мы разам выконваем пастаўленыя задачы — ёсць вынік. Нам неабходна больш глыбока і цесна працаваць з дэпутацкім корпусам усіх узроўняў. І члены Савета Рэспублікі на месцах павінны быць каардынатарамі работы ў цэлым, таму што гэта вялікая армія людзей, якія штодня маюць справы з нашымі грамадзянамі. А мясцовы дэпутат блізкі народу, ён жыве побач з людзьмі і разумее ды бачыць, якія ў іх праблемы.

Стоўбцы — гарадок, які ў Мінскай вобласці можна браць за ўзор таго, як павінен выглядаць райцэнтр. У прыватнасці, праект добраўпарадкавання гарадской экасістэмы Стоўбцаў можа прэтэндаваць на ўзор развіцця малых гарадоў краіны, а ўнікальныя архітэктурныя прыёмы, якія выкарыстаны падчас рэканструкцыі кінатэатра «Беларусь», як і комплексны падыход пры стварэнні спартыўнай інфраструктуры вобласці для рашэння задачы даступнасці дзіцячых дашкольных і навучальных устаноў, ужо сталі візітнай карткай Міншчыны, адзначыў работу мясцовых уладаў і **Аляксандр ТУРЧЫН, старшыня Мінскага аблвыканкама:**

— Асабліва прыемна сустракаць гасцей сёлета, калі Міншчыне 85 гадоў, хоць як тэрытарыяльна-адміністрацыйная адзінка вобласць сфарміравана амаль 230 гадоў назад (у красавіку 1793-га Кацярына II сваім указам заснавала Мінскую губерню ў складзе Расійскай імперыі). З тых часоў тэрыторыя вобласці зменшылася амаль удвая, аднак вынікаў, якія дэманструе сталічны рэгіён па шэрагу параметраў, не было ніколі. У прыватнасці, тут узводзіцца чвэрць усяго жылля, якое будуецца па ўсёй краіне.

Легалізаваць індывідуальную зямлю

Падзел зямельных участкаў, узаконьванне самавольных забудоў і іншыя праблемы, якія назапашваліся ў краіне гадамі, цяпер можна вырашаць на месцах, звяртаючыся да раённых улад, упэўненыя ўдзельнікі сустрэчы. З 1 верасня 2022-га ў сілу ўступіў Закон «Аб змяненні кодэксаў», які, у прыватнасці, замацаваў права землекарыстальнікаў набываць зямельныя надзелы, што знаходзяцца ў іх на 1 верасня 2022 года. А з 1 студзеня 2023-га запрацаваў абноўлены Кодэкс аб зямлі. Гэтыя дакументы ў многім вырашаюць праблемныя пытанні ў сферы зямельных адносін.

(Заканчэнне на 9-й стар.)

МЫ САМІ ВЕДАЕМ, ЯК НАМ ЖЫЦЬ

Заява Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь у сувязі з прыняццем Еўрапейскім парламентам рэзалюцыі па Беларусі

Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь рашуча асуджае прыняцце Еўрапейскім парламентам чарговай адыёзнай рэзалюцыі ў дачыненні да Беларусі і катэгарычна абвяргае ўсе без выключэння ацэнкі сітуацыі ў нашай краіне. Лічым гэта нечым іншым, як непрыкрытым умяшаннем ва ўнутраныя справы нашай суверэннай і незалежнай дзяржавы, зневажаннем неад'емнага права беларускага народа на самастойнае вызначэнне свайго лёсу.

Адобранае Еўрапейскім парламентам рашэнне непасрэдна супярэчыць Статуту Арганізацыі Аб'яднаных Нацый і прынцыпам міжнароднага права. Праз ціск на нашу краіну на палітычных пляцоўках, санкцыйны шантаж, інфармацыйна-псіхалагічны тэрор прасоўваецца чалавеканенавісніцкая палітыка, якая мяжуе з крайнім нацыяналізмам.

Відавочная нясслушнасць і нелегітымнасць рашэнняў, прынятых на аснове адкрытай хлусні і бруду, якія выліваюць на Беларусь збеглыя здраднікі, што цынічна гандлююць нацыянальнай бяспекай і дабрабытам нашай краіны і народа. Любая калабарацыя з гэтымі злачынцамі паказвае абсалютнае няведанне рэальнага жыцця Беларусі і загадзя асуджаная на правал.

Мы не маем патрэбы ў павучаннях звонку — мы самі ведаем, як нам жыць. Беларусь нязменна прытрымліваецца курсу міралюбнасці, добрасуседства і стваральнай працы. Наша краіна развіваецца па законах, якія поўнасцю адпавядаюць карэнным інтарэсам беларускага народа пры паважлівым стаўленні да ўсіх, хто адкрыты да канструктыўнага дыялогу з намі і мае права чакаць ад іх таго ж.

З упэўненасцю заяўляем, што імкненне заходніх функцыянераў завуаліраваць дапушчаныя імі пралікі і памылкі ў кіраванні сваімі краінамі контрпрадукцыйныя і марныя. Прасвятленне еўрапейскай грамадскасці наступіць непазбежна. У бягучых умовах некалі паспяховая Еўропа ахопленая сур'ёзнымі сацыяльна-эканамічнымі праблемамі, а яе насельніцтва выходзіць на вуліцы, каб абараніць свае правы і прадухіліць спаўзанне Еўрапейскага кантынента да поўнамаштабнай вайны.

Усё, што сёння адбываецца ў свеце, — водгалас рэваншысцкай палітыкі. З-за амбіцый прыхільнікаў гэтай палітыкі чалавецтва сутыкаецца з беспрэцэдэнтнымі выклікамі глабальнай нестабільнасці і нявызначанасці.

Заклікаем парламенцкія структуры, Арганізацыю Аб'яднаных Нацый, Міжпарламенцкі саюз, Міжнародную арганізацыю працы і іншыя міжнародныя арганізацыі, Упраўленне Вярхоўнага камісара ААН па правах чалавека і Савет ААН па правах чалавека ігнараваць палітызаванае, беспадстаўнае меркаванне Еўрапейскага парламента ў дачыненні да Беларусі, садзейнічаць развіццю сапраўды дружалюбных адносін і супрацоўніцтва паміж дзяржавамі.

Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь пацвярджае сваю цвёрдую рашучасць супрацьдзейнічаць любым спробам замаху на суверэнітэт і незалежнасць Беларусі, умяшанню ў яе ўнутраныя справы, палітычнаму, эканамічнаму і іншаму ціску на нашу краіну.

Ніхто, акрамя беларускага народа, не мае права вырашаць, як нам жыць, як развівацца, якім законам быць на нашай роднай зямлі.

Інклюзія як прынцып дзяржаўнай палітыкі

На мінулым тыдні ў Полацку прайшло выязное пасяджэнне кансультатыўнага савета пры Савеце Рэспублікі па пытаннях сацыяльнай адаптацыі і інтэграцыі дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця. У пасяджэнні ўзялі ўдзел Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНАВА, прадстаўнікі зацікаўленых міністэрстваў і ведамстваў — адукацыі, аховы здароўя, сацабароны, а таксама бацькі, якія выхоўваюць дзяцей з асаблівасцямі развіцця.

Адмовіцца ад спецшкол нельга

«Сёння адным з важных прынцыпаў адукацыі, які замацаваны ў Кодэксе аб адукацыі Рэспублікі Беларусь, з'яўляецца інклюзія. Кожная ўстанова адукацыі, пачынаючы ад дашкольных і заканчваючы ВНУ, нацэлена на тое, што ў іх сцены могуць прыйсці дзеці з асаблівасцямі. Сёння ў краіне функцыянуюць 237 устаноў спецыяльнай адукацыі, з іх 141 цэнтр карэкцыйна-развіццёвага навучання і рэабілітацыі, фактычна ў кожным раёне нашай краіны сёння працуюць такія цэнтры. У іх раннюю комплексную дапамогу атрымліваюць 1,5 тысячы дзяцей ва ўзросце да 3 гадоў; навучаецца ў групах і класах каля 3 тысяч; дадаткова атрымлівае карэкцыйна-педагагічную дапамогу больш за 4,5 тысячы навучэнцаў. Акрамя ЦКРНіР, больш за 4 тысячы дзяцей наведвае 48 спецыяльных дзіцячых садкоў, у тым ліку гэта 22 спецыяльныя дзіцячыя садкі для дзяцей з цяжкімі парушэннямі маўлення, 10 — для выхаванцаў з парушэннямі зроку, 3 — для дзяцей з інтэлектуальнай недастатковасцю, 2 — для дзяцей з парушэннямі слыху, па адным — для дзяцей з цяжкасцямі ў навучанні і парушэннямі функцый апорна-рухальнага апарату. Таксама 9 дзіцячых садкоў маюць групы для выхаванцаў з рознымі парушэннямі псіхафізічнага развіцця», — адзначыў у дакладзе **міністр адукацыі Андрэй ІВАНЕЦ.**

У краіне функцыянуюць 48 спецыяльных школ, у якіх навучаецца 5190 дзяцей. За апошнія гады праведзена сур'ёзная работа па аптымізацыі сеткі ўстаноў спецыяльнай адукацыі: пачынаючы з 2000-х гадоў колькасць такіх устаноў скарацілася амаль у два разы (з 95 да 48), але адмовіцца ад іх функцыянавання нельга, таму што сёння для цэлага шэрагу дзяцей неабходна стварыць асаблівыя ўмовы для іх навучання і выхавання. Сёння больш за 70 працэнтаў дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця навучаецца ў інтэграваных групах і класах, у кожнай школе такіх выхаванцаў ад 2 да 14 працэнтаў.

Ва ўстановах сярэдняй спецыяльнай адукацыі навучаецца 2712 дзяцей з асаблівасцямі развіцця і 902 дзіцяці з інваліднасцю — гэта сведчыць аб тым, што сетка інклюзіўнай адукацыі створана не толькі на ўзроўні дашкольнай і сярэдняй адукацыі. Узнікае заканамернае пытанне: ці дастатковая існуючая сетка адукацыі для задавальнення патрэб у навучанні і выхаванні такіх дзяцей? Сетка дастатковая, аднак існуюць праблемы, якія трэба будзе вырашыць: падрыхтоўка кадраў і выхаванне інклюзіўнай культуры ва ўсіх удзельнікаў адукацыйнага працэсу. Сёння кожнае асаблівае дзіця знаходзіцца не проста ў полі зроку сістэмы адукацыі, але і навучаецца ў адпаведнасці са спецыяльным адукацыйным маршрутам.

Гіперактыўнасць — гэта дыягназ

Сёння каля 179 тысяч чалавек знаходзіцца ў банку даных дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця, 97 працэнтаў з іх — дзеці з парушэннямі маўлення, 6 — з інтэлектуальнай недастатковасцю, 6,7 працэнта — дзеці з цяжкасцямі ў навучанні, 1,5 — з парушэннямі зроку, больш за 1 працэнт — з парушэннямі функцый апорна-рухальнага апарату, амаль 2 працэнты — з парушэннямі аўтыстычнага спектра і больш за 1 — дзеці з цяжкімі псіхічнымі і фізічнымі парушэннямі. Разнастайнасць відаў захворванняў — сур'ёзны выклік для сістэмы адукацыі. Так, за апошнія пяць гадоў колькасць дзяцей з РАС вырасла ў тры разы. Актуальным пытаннем з'яўляецца і выбудоўванне сістэмы дапамогі дзецям з сіндромам дэфіцыту ўвагі і гіперактыўнасці. Паводле аператыўных даных, сёння ва ўстановах дашкольнай і сярэдняй адукацыі навучаецца больш за 1000 такіх дзяцей, аднак на ўліку ва ўстановах аховы здароўя знаходзіцца больш за 2000 чалавек. Гэта сведчыць аб тым, што практычна кожныя другія бацькі, якія выхоўваюць дзіця з СДУГ, не інфарміруюць настаўнікаў пра асаблівасці школьніка, што значна ўскладняе работу педагогаў. Міністэрствам адукацыі выяўлены шляхі вырашэння праблем у сферы інклюзіўнай адукацыі. Першае — укамплектаванасць устаноў адукацыі кваліфікаванымі кадрамі. Сёння ў сістэме адукацыі задзейнічаны 418 тысяч педагогаў, 40 тысяч з іх ажыццяўляюць адукацыйны працэс ва ўстановах спецыяльнай адукацыі ва ўмовах інтэграванага навучання. З 40 тысяч педагогаў 12 тысяч — настаўнікі-дэфектолагі, 4,1 тысячы — псіхолагі. Укамплектаванасць кадрамі складае 99 працэнтаў, аднак павышэнне кваліфікацыі і перападрыхтоўка кадраў — неабходны і бесперапынны працэс.

Асаблівым дзецям — кваліфікаваныя педагогі

«Вялікая работа праводзіцца і па распрацоўцы вучэбна-метадычнага забеспячэння адукацыйнага працэсу, за апошнія тры гады выдадзена 76 вучэбных дапаможнікаў для дзяцей з АПФР, у тым ліку 18 на аснове шрыфту Брайля. Асаблівая ўвага ўдзяляецца стварэнню асаблівых умоў для навучання, гэта сумесная работа Міністэрства адукацыі з мясцовымі органамі ўлады. Элементы даступнага асяроддзя маюць усяго 60 працэнтаў устаноў дашкольнай і сярэдняй адукацыі, актыўная работа ў даным кірунку будзе працягвацца», — падкрэсліў міністр.

Каб забяспечыць суправаджэнне дзяцей з парушэннямі аўтыстычнага спектра, з 2016 года былі ўнесены змяненні ў кваліфікацыйныя характарыстыкі пасад «выхавальнік дашкольнай адукацыі» і «выхавальнік». Сёння гэта каля 1800 штатных адзінак, якія забяспечваюць дзейнасць дзіцяці на занятках, аказваюць дапамогу ў захаванні распарадку дня, узаемадзеянні з аднагодкамі. З 2022 года ўпершыню падрыхтоўка такіх кадраў пачалася на ўзроўні сярэдняй спецыяльнай адукацыі ў двух каледжах. Персанальнае суправаджэнне і педагагічная дапамога можа арганізоўвацца дзецям з парушэннямі зроку, функцый апорна-рухальнага апарату і іншым.

Дастукацца да бацькоў здаровых дзяцей

На сённяшні дзень бацькі дзяцей з асаблівасцямі развіцця становяцца паўнапраўнымі ўдзельнікамі адукацыйнага працэсу, праваднікамі для сістэмы адукацыі ў пошуку аптымальных умоў для задавальнення адукацыйных патрэб дзіцяці. З бацькамі рэгулярна праводзяцца сустрэчы, на якіх знаходзяць шляхі ўзаемадзеяння з органамі мясцовай улады, грамадскімі арганізацыямі, установамі аховы здароўя. У мэтах выканання папярэдняга пасяджэння кансультатыўнага савета Інстытутам інклюзіўнай адукацыі сумесна з Камітэтам па адукацыі Мінгарвыканкама былі арганізаваны навучальныя курсы на базе інстытута для ўсіх кіраўнікоў устаноў адукацыі горада Мінска, педагогаў-псіхолагаў і настаўнікаў-дэфектолагаў.

Застаецца праблемай несфарміраваная ў бацькоў звычайных дзяцей культура прыняцця дзяцей з асаблівасцямі развіцця ў агульных класах. У сувязі з гэтым неабходна актывізаваць інфармацыйную работу, першы крок ужо зроблены — на базе «Настаўніцкай газеты» быў праведзены круглы стол са спецыялістамі і бацькамі. У кастрычніку 2022 года міністэрствамі аховы здароўя, працы і сацыяльнай абароны, адукацыі падпісана дарожная карта па міжведамасным узаемадзеянні ў галіне сацыяльнай адаптацыі і інтэграцыі дзяцей з АПФР.

«У сферы інклюзіўнай адукацыі кожны з нас павінен разумець, што толькі сумеснымі намаганнямі мы можам вырашыць такую важную і актуальную задачу навучання і інтэграцыі дзяцей з асаблівасцямі псіхафізічнага развіцця. Гэта праца штодзённая і паступальная, якая, набываючы новыя формы, будзе працягнута», — адзначыў Андрэй Іванец.

Справа дабрыні і міласэрнасці

Наталля Качанава падзякавала членам кансультатыўнага савета за аператыўнае рэагаванне на тэмы мінулых пасяджэнняў і адзначыла, што наша краіна ў сферы інклюзіўнай адукацыі мае багаты перадавы вопыт. «Самае галоўнае для нас, каб гэтыя дзеці ў далейшым маглі сябе рэалізаваць. Мы ўсе павінны падключыцца да такой работы», — падкрэсліла Старшыня Савета Рэспублікі. Яна звярнула ўвагу на ўкамплектаванасць школ педагогамі-псіхолагамі і дэфектолагамі, якія маюць адпаведную адукацыю. «Нам неабходна быць упэўненымі ў тым, што з дзецьмі працуюць кваліфікаваныя спецыялісты. Практыка паказвае, што калі б псіхолагі працавалі з асаблівымі дзецьмі якасна і кампетэнтна, то цяжкасцяў у сацыяльнай адаптацыі і інтэграцыі ў грамадстве можна было б пазбегнуць».

Наталля Качанава завастрыла ўвагу і на пытанні аказання дапамогі дзецям з сіндромам дэфіцыту ўвагі і гіперактыўнасці і іх бацькам. Статыстыка паказвае, што колькасць такіх дзяцей, якія стаяць на ўліку, у два разы вышэй колькасці тых, што навучаюцца па спецыяльнай праграме. Гэта сведчыць аб складанасці выяўлення дыягназу, па якім некалькі гадоў таму не вялі аналіз наогул. Многія бацькі з-за недастатковай дыягнастыкі ва ўстановах аховы здароўя не ведаюць, як выхоўваць дзяцей з асаблівасцямі. Тут павінны падключыцца сродкі масавай інфармацыі для шырокага асвятлення і прыцягнення ўвагі грамадскасці да праблемы. «Для нас гэта вельмі важна. Паверце, чым больш у нас будзе дабрыні і міласэрнасці, тым больш мы будзем разумець, што наша грамадства здаровае», — адзначыла Наталля Іванаўна.

Кожны настаўнік будзе ведаць асновы інклюзіўнай адукацыі

Дырэктар Інстытута інклюзіўнай адукацыі БДПУ імя Максіма Танка Вера Хітрук расказала аб падрыхтоўцы кваліфікаваных педагагічных кадраў. Сёння ў інстытуце навучаецца больш за 1,5 тысячы студэнтаў па ўсіх спецыяльнасцях дэфекталогіі. З 2021 года для ўсіх педагагічных спецыяльнасцяў уведзены дадатковыя раздзелы дысцыпліны, а таксама ўключана ў праграму дысцыпліна «Інклюзіўна-адукацыйная практыка» — гэта значыць, цяпер кожны педагог нашай краіны будзе мець асновы інклюзіўнай адукацыі незалежна ад атрыманай спецыяльнасці. Новаўвядзенне абумоўленае павелічэннем колькасці дзяцей з асаблівасцямі развіцця і неабходнасцю навыкаў работы з імі ў педагогаў. Асаблівая ўвага аддадзена падрыхтоўцы псіхолагаў і дэфектолагаў, з верасня 2021 года ў інстытуце ўведзены дадатковыя дысцыпліны «Спецыяльная псіхалогія», практыкум па карэкцыі і развіцці эмацыянальнай сферы асобы, у падрыхтоўку сацыяльных педагогаў таксама ўключаны новыя дысцыпліны. Фокус увагі ў падрыхтоўцы настаўнікаў-дэфектолага ссунуты з фіксацыі дэфіцытаў дзіцяці да выяўлення яго моцных бакоў, стварэння ўмоў развіцця асобы. «Не дыягназ вызначае паспяховасць чалавека ў соцыуме, а той функцыянал, які ён можа выкарыстоўваць», — падкрэсліла Вера Валер'еўна. З верасня 2023 года пачнецца падрыхтоўка настаўнікаў-дэфектолагаў па новай спецыяльнасці «Спецыяльная і інклюзіўная адукацыя» з шасцю прафілізацыямі. Адна з прафілізацый новая не толькі для нашай краіны, але і для Расіі — «Псіхолага-педагагічнае суправаджэнне асоб з расстройствамі аўтыстычнага спектра».

Наталля Іванаўна падкрэсліла, што сёння са з'яўленнем новых інфармацыйных тэхналогій востра стаіць праблема камунікацыі сярод дзяцей незалежна ад іх фізічнага здароўя. Да вырашэння дадзенага пытання неабходна падключаць не толькі педагогаў, але і бацькоў.

Праблемы трэба бачыць на месцах

На пасяджэнні кансультатыўнага савета прысутнічалі бацькі дзяцей з асаблівасцямі развіцця, яны падзяліліся з прысутнымі гісторыямі паспяховай інтэграцыі ў грамадства і рэалізацыі дзякуючы кваліфікаванай дапамозе спецыялістаў. Так, мама з Гомеля прадэманстравала дасягненні свайго сына ў спорце і творчасці, цяпер з дапамогай спецыялістаў сям'я вядзе актыўны лад жыцця і з радасцю дзеліцца з іншымі прыкладам веры і стойкасці на шляху да пераадолення перашкод.

«Мы разгледзелі пытанні, як дзеці з асаблівасцямі развіцця могуць атрымаць інклюзіўную адукацыю, як гэта ўспрымаецца тымі, хто знаходзіцца ў класе. Мы наведалі Цэнтр карэкцыйна-развіццёвага навучання, убачылі, як інтэграваная адукацыя ажыццяўляецца ў школе, і разумеем, што ў цэлым у нас у дзяржаве выбудавана выразная сістэма, уключаючы навучанне педагогаў, якія займаюцца з такімі дзецьмі. Аднак на месцах узнікаюць некаторыя праблемы, і для таго каб іх убачыць і вырашыць на мясцовым узроўні, мы абмяркоўваем і тлумачым, што трэба яшчэ зрабіць, каб мінімізаваць іх. Гэта ўжо трэцяе такое пасяджэнне, і людзі на кожным з іх дзякуюць за тую дапамогу, якая аказваецца ім для аператыўнага вырашэння праблем», — адзначыла па выніку выязнога пасяджэння кансультатыўнага савета Наталля Качанава.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота БелТА.

РАЗГЛЕДЖАНА НА СЕСІІ

З клопатам аб здароўі і альтэрнатыўнае рашэнне ва ўмовах санкцый

Адбылося чарговае пасяджэнне дзясятай сесіі верхняй палаты парламента

Перад сенатарамі выступіў міністр эканомікі Аляксандр ЧАРВЯКОЎ. Такая форма работы, як заслухоўванне на пасяджэннях сесій дакладаў прадстаўнікоў урада, стане традыцыйнай. Па выніках даклада міністра Старшыня Савета Рэспублікі Наталля КАЧАНАВА вылучыла акцэнты ў рабоце дзяржаўных органаў.

Сярод іх — зніжэнне затрат і эканомія сродкаў. Наталля Качанава паставіла задачу звярнуць увагу на жылыя дамы, якія не выкарыстоўваюцца, і аб'екты, якія шмат гадоў не эксплуатуюцца і знаходзяцца ў дрэнным стане. Акрамя таго, неабходна будзе перагледзець кошт квадратнага метра жылля і адпрацаваць гэтыя пытанні з Міністэрствам будаўніцтва. Спікер верхняй палаты парламента вызначыла неабходнасць даваць ацэнку мясцовым органам улады па выкананні даручэнняў Прэзідэнта, а таксама больш жорстка падыходзіць да тых задач, якія ставяцца перад органамі мясцовай улады.

Падчас пасяджэння члены Савета Рэспублікі адобрылі законапраекты «Аб ратыфікацыі Пагаднення аб заснаванні Еўразійскай перастраховачнай кампаніі», «Аб ратыфікацыі Пагаднення аб супрацоўніцтве дзяржаў — удзельніц Садружнасці Незалежных Дзяржаў па папярэджанні і рэагаванні на надзвычайныя сітуацыі ў галіне грамадскай аховы здароўя санітарна-эпідэміялагічнага характару», «Аб змяненні Закона Рэспублікі Беларусь «Аб нарматыўных прававых актах». Акрамя таго, парламентарыі прынялі дакументы, якія рэгулююць дзейнасць Савета Рэспублікі.

Прадстаўляючы законапраект «Аб змяненні Закона Рэспублікі Беларусь «Аб нарматыўных прававых актах», які прыводзіцца ў адпаведнасць з абноўленай Канстытуцыяй, **старшыня Пастаяннай камісіі па заканадаўстве і дзяржаўным будаўніцтве Савета Рэспублікі Сяргей СІВЕЦ** адзначыў, што дзякуючы гэтаму дакументу дэталёва рэгламентуецца заканатворчы працэс: мова, тэрміналогія, паняцці, катэгорыі. Акрамя таго, замацоўваецца прынцып лічбавізацыі нарматворчай дзейнасці. Па словах сенатара, гэта вельмі важная і актуальная навацыя, якая паслужыць далейшаму развіццю прававой сістэмы нашай краіны.

«З улікам тэхналагічнага развіцця грамадства, з улікам таго, што лічбавыя тэхналогіі практычна ўжо праніклі ва ўсе сферы нашага жыцця, пытанні, звязаныя з падрыхтоўкай і прыняццем нарматыўных прававых актаў з выкарыстаннем сучасных інфармацыйных тэхналогій надзвычай важныя, — падкрэсліў ён.

Пагадненне аб заснаванні Еўразійскай перастраховачнай кампаніі, таксама ратыфікаванае парламентарыямі, прадугледжвае заснаванне Еўразійскай перастраховачнай кампаніі, дзейнасць якой павінна садзейнічаць гандлю дзяржаў — удзельніц ЕАЭС праз перастрахаванне рызык прадпрыемстваў-экспарцёраў. Як паведаміў **міністр фінансаў Юрый СЕЛІВЁРСТАЎ,** скарачэнне замежнай перастраховачнай ёмістасці з прычыны ўведзеных санкцый у дачыненні да Беларусі і Расіі стварыла аб'ектыўныя перадумовы для пошуку альтэрнатыўнага рашэння. Па яго словах, стварэнне Еўразійскай перастраховачнай кампаніі, капітал якой будзе сфарміраваны за кошт узносаў дзяржаў — членаў ЕАЭС, з'яўляецца адным з інструментаў павелічэння магчымасці перадачы рызык за мяжу.

Як заўважыў **намеснік старшыні Пастаяннай камісіі па міжнародных справах і нацыянальнай бяспецы Савета Рэспублікі Валерый ГАЙДУКЕВІЧ,** палажэннямі пагаднення прадугледжваецца ўстанова Еўразійскай перастраховачнай кампаніі, якая павінна садзейнічаць павелічэнню аб'ёмаў узаемнага гандлю, развіццю эканамічнай інтэграцыі паміж бакамі, павышэнню інвестыцыйнай прывабнасці і пашырэнню гандлёва-эканамічных сувязяў бакоў з трэцімі краінамі шляхам ажыццяўлення дзейнасці ў сферы перастрахавання.

Вераніка КАНЮТА.

НАБЫЦЬ НЯДОРАГА — ВЫКАРЫСТАЦЬ У ПОЎНАЙ МЕРЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 7-й стар.)

Дзяржкаммаёмасць завяршыў работу па рэалізацыі нормаў закона і кодэкса і прывядзенне ў адпаведнасць з імі іншых заканадаўчых актаў, адзначыў **Дзмітрый МАТУСЕВІЧ, старшыня Дзяржкамітэта па маёмасці:**

— Самае важнае — пастанова Саўміна № 32, якой зацверджана 21 палажэнне па рабоце з асобнымі зямельнымі пытаннямі. Каб інфармаваць зацікаўленых асоб аб новаўвядзеннях, арганізаваны шэраг мерапрыемстваў, у тым ліку анлайн. А на сайце Дзяржкаммаёмасці змешчана і пастаянна абнаўляецца інфармацыя аб прымяненні нормаў закона і Кодэкса аб зямлі. У даступнай для насельніцтва форме прыведзены алгарытмы дзеянняў усіх зацікаўленых у частцы вырашэння пэўнай сітуацыі. Інфармацыя даведзена і ў рэгіёны, аднак карыстацца ёй пачалі толькі нядаўна і з некаторай асцярогай.

Па даручэнні Дзяржкаммаёмасці мясцовыя выканкамы на геапартале зямельна-інфармацыйнай сістэмы змяшчаюць інфармацыю аб рэалізацыі нормаў Кодэкса аб зямлі. Нормы па легалізацыі зямельных надзелаў пачалі прымяняцца ва ўсіх выканкамах, акрамя Гродзенскага і горада Мінска.

Паводле інфармацыі на сакавік, у краіне зямельныя ўчасткі з прымяненнем паніжаючага каэфіцыента ў прыватную ўласнасць выкупілі 287 грамадзян, а ў мясцовыя бюджэты праз гэта паступіла 550 тысяч рублёў. Трое грамадзян узялі зямлю ў арэнду.

Зямельныя ўчасткі для калектыўнага садаводства па фактычным карыстанні без унясення змен у зацверджаны праект арганізацыі забудовы мясцовыя выканкамы прадаставілі 219 грамадзянам, большасць з якіх пенсіянеры (пакуль так працуюць толькі 39 выканкамаў, сярод якіх лідзіруюць Гродзенскі, Пінскі і Светлагорскі). Падзел зямельнага ўчастка зроблены ў Слуцкім раёне і Стоўбцах, падзяліўся Дзмітрый Матусевіч:

— Пакуль няма прыкладаў па змяненні мэтавага прызначэння зямельнага ўчастка да завяршэння будаўніцтва і па выдзяленні дадатковых участкаў. Трэба смялей карыстацца новым заканадаўствам, бо у людзей ёсць цікавасць, аднак на месцах (як сведчаць звароты грамадзян) не заўжды ёсць жаданне дасканала разбірацца з выпадкамі, і людзей прасцей накіраваць у сталіцу. Абноўлены кодэкс вымушае выканкамы браць на сябе калектыўную адказнасць у прыняцці адпаведных рашэнняў.

Будынак за адну базавую

Навесці парадак на зямлі немагчыма, пакуль не вызначаны лёс аб'ектаў невыкарыстоўваемай нерухомай маёмасці, лічаць спецыялісты. Каб скараціць іх колькасць, будынкі прадаюць з аукцыёнаў (многія — за адну базавую велічыню), зносяць, здаюць у арэнду.

З сённяшняга дня ўступае ў сілу Указ Прэзідэнта № 330 «Аб распараджэнні маёмасцю», які рэгламентуе адносіны па распараджэнні дзяржмаёмасцю і маёмасцю арганізацый з доляй дзяржавы.

— Навацыя ўказа — стварэнне адзіных умоў адчужэння невыкарыстоўваемых аб'ектаў такой маёмасці без рэгістрацыі на падставе старога пашпарта або ведамасці тэхнічных характарыстык. А калі такіх дакументаў няма, трэба зрабіць новы вельмі спрошчаны пашпарт невыкарыстоўваемага аб'екта (фактычна толькі яго фізічныя параметры), каб пусціць будынак у гаспадарчы абарот, — акрэсліў старшыня Дзяржкаммаёмасці. — Замацавана таксама права гаспадарчых таварыстваў самастойна вызначаць пачатковую цану продажу ці паніжаць яе на таргах да адной базавай велічыні. Пашыраны ўказам і паўнамоцтвы мясцовых Саветаў дэпутатаў — яны змогуць вызначаць абавязковыя ўмовы продажу невыкарыстоўваемай камунальнай маёмасці, спосабы забеспячэння іх выканання, выпадкі продажу без таргоў і яе перадачы ў бязвыплатнае карыстанне, а таксама ўмовы і парадак давання растэрміноўкі на аплаце кошту адчужальнай маёмасці. Акрамя таго, можна вызваляць пакупнікоў (поўнасцю або часткова) ад штрафу за невыкананне абавязковых умоў продажу камунальнай нерухомасці, змяняць умовы і тэрміны іх выканання зыходзячы з сітуацыі.

Набыць дом анлайн

У Беларусі сёння каля пяці тысяч пустых дамоў. Летась каля трох тысяч такіх будынкаў разбурана, 581 — прададзены, а ў гаспадарчы абарот уцягнута 3,8 тысячы гектараў зямлі. Яшчэ 7662 будынкі сёлета таксама трапяць у рэестр пустых (на базе адзінага рэестра маёмасці з 1 студзеня запрацаваў зводны рэестр пустых дамоў), па іх вядзецца работа, удакладніў Дзмітрый Матусевіч:

— Больш як дзве тысячы будынкаў будзе знесена, а ў абарот уцягнуць 2907 пустых дамоў, у выніку чаго вызваліцца 436 гектараў зямлі. Доступ да ўнясення даных у рэестр пустых дамоў маюць 462 мясцовыя выканкамы, усе астатнія могуць проста карыстацца ім. З 20 лютага на публічнай кадастравай карце зроблена візуалізацыя аб'ектаў гэтага рэестра. А з 1 студзеня 2024-га з'явіцца і звесткі аб зямельных участках, якія ўключаны ў пералік незанятых, і ўчасткі для рэалізацыі інвестпраектаў.

Для навядзення парадку на зямлі старшыня Дзяржкаммаёмасці прапанаваў на працягу 2024—2025 гадоў рэалізаваць у Пружанскім і Лунінецкім раёнах Брэсцкай вобласці пілотны праект падрыхтоўкі Брэсцкім агенцтвам па дзяржрэгістрацыі і зямельным кадастры дазвольнай дакументацыі на будаўніцтва. Гэта дапаможа скараціць колькасць адміністрацыйных працэдур праз аказанне мясцовым заказчыкам і насельніцтву комплекснай паслугі па прынцыпе «аднаго акна»: ад землеўпарадкавальных работ да страхавання.

— Неабходна вучыць старшынь райвыканкамаў разумець заканадаўчыя пытанні, якія дзейнічаюць у краіне, каб яны маглі перадаць веды сваім людзям, каб ужо тыя маглі прафесійна вырашаць зямельныя пытанні на месцах, а не ў Мінску, — перакананая Наталля Качанава. Яна падкрэсліла, што насельніцтва неабходна інфармаваць пра існаванне рэестра пустых дамоў. *— Няхай людзі купяць кавалак зямлі, можа, нават і дом не будуюць, але ж пасадзяць сад, паставяць шэзлонг, прывязуць унукаў.*

Аляксандр Турчын прапанаваў удасканаліць рэестр, каб можна было не толькі паглядзець аб'ект анлайн, але і купіць яго гэтак жа, перайшоўшы па адпаведнай спасылцы (калі гэта прамы продаж). А калі дом прадаецца з аўкцыёну — зарэгістравацца на ўдзел у ім праз інтэрнэт. «Фактычна гэта павінна стаць інтэрнэт-крамай пустога жылля, і тое тэарытычна магчыма», — пагадзіўся Дзмітрый Матусевіч.

Калі ўласнік за мяжой...

Раённыя Саветы дэпутатаў у Гродзенскай вобласці ладзяць для старшынь сельвыканкамаў работу па рэалізацыі Указа № 116 «Аб адчужэнні жылых дамоў у сельскай мясцовасці і ўдасканаленні работы з пустымі дамамі» з удзелам прадстаўнікоў суда, філіялаў Гродзенскага агенцтва па дзяржрэгістрацыі і зямельным кадастры. Вынікам работы стала павелічэнне ў 2022 годзе продажу пустых дамоў на 90, падзяліўся вопытам работы мясцовай улады па адчужэнні жылля **Андрэй ЖУК, намеснік старшыні Гродзенскага аблвыканкама:**

— На пачатак гэтага года было 614 пустых дамоў. У дачыненні да 750 дамоў вядзецца работа па іх уключэнні ў рэестр. Большасць пустых дамоў прыходзіцца разбураць — летась знесены 323 будынкі. Стан іх, зразумела, дрэнны. Нават набываючы дом з аукцыёну за адну базавую велічыню, пакупнік сутыкаецца з тым, што рэгістрацыя права ўласнасці і афармленне адпаведных дакументаў абыходзіцца ў разы даражэй, таму з аукцыёну, як правіла, набываюць дамы, якія знаходзяцца ў раёнах, набліжаных да абласнога цэнтра.

Праблема ў рэалізацыі Указа № 116 звязана з немагчымасцю адшукаць спадчынніка дома. У многіх будынках зарэгістраваны па месцы жыхарства грамадзяне, якія пастаянна пражываюць за межамі Беларусі. Мясцовым органам улады да прыняцця рашэння аб прызнанні дома пустым прыходзіцца прымаць меры па прызнанні ў судовым парадку гэтых грамадзян асобамі, якія страцілі права валодання і карыстання жылым домам і зняцці іх з рэгістрацыйнага ўліку па месцы жыхарства. Аднак на практыцы суд адмаўляе ў такім рашэнні, адпаведна, далейшая рэалізацыя мерапрыемстваў указа адносна такіх дамоў становіцца немагчымай. Выклікае пытанні і атрыманне інфармацыі аб грамадзянах, якія памерлі за мяжой. Таму гэтыя акалічнасці варта было б спрасціць, лічыць Андрэй Жук.

Калі спадчыннік не хоча рэгістравацца...

Праблемы ўзнікаюць і пры ўцягванні зямлі пасля зносу пустога дома ў гаспадарчы абарот. Калі будынак быў на ўскрайку пасёлка, то сельгасаргазацыі неяк зацікаўленыя ў атрыманні гэтай зямлі. А вось калі ў цэнтры, дзе паабапал дамы эксплуатуюцца, то ўцягнуць участак у абарот вельмі праблематычна, абазначыў яшчэ адну праблему Андрэй Жук:

— Акрамя таго, адсутнічае адказнасць пакупніка пустога дома за своечасовую дзяржрэгістрацыю нерухомасці. Новы праваўладальнік можа гадамі не рэгістраваць права ўласнасці, і гэта праблема ўсяго жыллёвага фонду, а не толькі пустых дамоў.

У новую рэдакцыю закона па дзяржрэгістрацыі ўжо закладзена ўмова аб абавязковай дзяржрэгістрацыі любога аб'екта на працягу паўгода, пракаментаваў Дзмітрый Матусевіч. А Наталля Качанава выказала прапанову не распрацоўваць праектна-каштарысную дакументацыю на знос дамоў, бо гэта ж капітальныя затраты. А яшчэ зрабіць абавязковай умову падтрымліваць эстэтычны вонкавы выгляд будынкаў.

Летась складзены 183 акты агляду дамоў з прыкметамі пустых. З іх пасля апавяшчэння ўласнікаў будынкаў 22 чалавекі паведамілі аб намерах выкарыстоўваць дом для пражывання. Працэдура адчужэння па такім доме прыпыняецца на год, аднак найчасцей меры па навядзенні парадку так і не прымаюцца, расказала **Святлана ЧЭКУН, старшыня Клецкага раённага Савета дэпутатаў,** якая прапануе ўвесці спрошчаную працэдуру і падаваць у суд на ўласнікаў, якія на працягу года пасля падачы паведамлення не прынялі меры па добраўпарадкаванні ўчастка:

— 50 чалавек пісьмова адмовіліся ад догляду ўчасткаў, і па іх, згодна з Указам № 116, прынята рашэнне аб зносе без звароту ў суд падаваць іскавую заяву. Дапамагаюць у гэтым арганізацыі раёна і нават мясцовыя жыхары, якія могуць ссячы расліннасць на ўчастку і разабраць дом, а драўніну забраць сабе на дровы. Гэта дапамагае ў тым ліку і эканоміць бюджэтныя сродкі на знос.

Старшыня Тэлеханскага сельсавета (Івацэвіцкі раён) Аксана МЯЛІК расказала, што спадчыннікаў дамоў запрашаюць на пасяджэнні камісій па добраўпарадкаванні:

— Пасля таго некаторыя самі за свой кошт пагаджаюцца знесці дамы, а ўчасткі — перадаць сельсавету. Зямельныя надзелы, якія прымыкаюць да суседскіх, часам перадаюцца пад агародніцтва суседзям.

Наталля Качанава падкрэсліла важнасць такіх сустрэч з органамі мясцовага самакіравання ў розных кутках краіны, паколькі падчас іх можна не толькі азнаёміцца з вопытам работы ўлады з людзьмі, але і пачуць праблемы, якія існуюць у рэгіёнах, і знайсці магчымасць вырашыць іх, у тым ліку праз змяненне заканадаўства.

Ірына СІДАРОК.

З ВЫЕЗДАМ НА МЕСЦА

ЗА КУЛЬТУРУ БЯСПЕКІ

Брэсцкі абласны Савет разгледзеў пытанні бяспекі жыцця людзей і асветніцкай работы ў гэтым кірунку

У ходзе выязной трыццаць сёмай сесіі абласнога Савета XXVIII склікання асноўным пытаннем стала эфектыўнасць работы зацікаўленых службаў па захаванні бяспекі жыцця і працоўнай дзейнасці, а таксама мерах, якія прымаюцца па фарміраванні ў грамадстве культуры бяспекі жыццядзейнасці на прыкладзе работы абласнога ўпраўлення МНС. Перад пленарным пасяджэннем дэпутаты наведалі шэраг аб'ектаў.

На гарадской набярэжнай удзельнікі мерапрыемства змаглі паглядзець аварыйна-ратавальную тэхніку, абсталяванне, якое ратавальнікі скарыстоўваюць у рабоце. Уразіў, напрыклад, пнеўмакаркасны палатачны комплекс з чатырох модуляў у поўнай камплектацыі, які можа функцыянаваць цалкам аўтаномна. Пра спецыфіку работы расказалі таксама прадстаўнікі таварыства выратавання на водах. Пасля гэтага прысутным паказалі эпізод ратавання ў сітуацыі, змадэляванай на вадзе. Сваё майстэрства прадэманстравалі байцы аварыйна-выратавальнага атрада МНС.

У сярэдняй школе № 16 удзельнікі сесіі азнаёміліся з адукацыйным і выхаваўчым працэсамі ў класах прафесійнай накіраванасці МНС. Таксама гаворка зайшла пра работу, якую праводзіць гарадскі аддзел па адукацыі разам з гараддзелам па НС са школьнікамі ў плане навучання культуры жыццядзейнасці. Вучні

Юрый НАРКЕВІЧ (*на першым плане*) у пнеўмакаркасным палатачным комплексе.

бяспекі і дапамогі, якія спатрэбяцца ў жыцці.

Далей работа дэпутацкага корпуса працягвалася ў адукацыйным цэнтры МНС. Ужо некалькі гадоў установа паспяхова займаецца навучаннем насельніцтва правілам бяспекі. Прысутным прадэманстравалі праграмны комплекс «ІнспектКом», распрацаваны Брэсцкім навукова-тэхналагічным паркам. Больш падрабязна аб гэтым гаворка вялася на пленарным пасяджэнні сесіі.

У сваім дакладзе **начальнік Брэсцкага абласнога ўпраўлення МНС Валерый РУДОЛЬФ** упор зрабіў на тую работу, якую праводзяць органы і падраздзяленні па надзвычайных сітуацыях разам з суб'ектамі мясцовага самакіравання, прадпрыемствамі і ўстановамі. Работа накіравана як

У сярэдняй школе № 16.

прадэманстравалі свае навыкі, паказалі, як умеюць аказаць першую дапамогу пацярпеламу, як упэўнена карыстаюцца вогнетушыцелем, пераадольваюць паласу перашкод. Відавочна, што калі гэтыя дзеці і не звяжуць у далейшым сваё жыццё са справай выратавання, то атрымаюць каштоўныя навыкі на пажарную бяспеку, абарону насельніцтва ад надзвычайных сітуацый, так і на фарміраванне ў грамадстве культуры бяспекі жыццядзейнасці.

Былі агучаны лічбы: летась на тэрыторыі вобласці зарэгістравана на 907 пажараў, гэта на 7,5 працэнта менш, чым годам раней. Ахвярамі агню ў мінулым годзе

Працуе аварыйна-ратавальны атрад МНС.

стала 77 чалавек (для параўнання: годам раней было 99 чалавек). Асноўнай прычынай бяды па-ранейшаму становіцца неасцярожнае абыходжанне з агнём. Выклікае занепакоенасць спецыялістаў і парушэнне правілаў эксплуатацыі электрапрыбораў і электраабсталявання. У 13 выпадках летась апошняе прывяло да гібелі людзей. Што гэтаму супрацьпаставіць? Вядома, найперш тлумачальную, выхаваўчую, арганізацыйную работу.

Кіраўнік пажарна-ратавальнай службы падрабязна спыніўся на аспектах такой дзейнасці. Напрыклад, летась ратавальнікамі ў складзе аглядных камісій была праведзена прафілактычная работа ў 60 тысячах дамах і кватэрах грамадзян, у тым ліку наведалі больш за 1300 дома-ўладанняў і кватэр сем'яў, дзе дзеці знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным стане. На выніках былі накіраваны сігналы ў органы адукацыі, органы ўнутраных спраў, органы аховы здароўя. У 53 выпадках хадайнічалі аб накіраванні састарэлых грамадзян у сацыяльныя ўстановы. Напісалі 797 пісьмаў блізкім сваякам з прапановай дапамагчы бацькам прывесці ў парадак жыллё на прадмет бяспекі. Пісалі нават па апошнім месцы работы адзінокіх састарэлых грамадзян, прасілі арганізацыі і ўстановы аказаць дапамогу.

Валерый Рудольф расказаў аб пілотным праекце па ўкараненні праграмна-апаратнага комплексу «ІнспектКом», які рэалізоўваецца на тэрыторыі Брэсцкай вобласці. У дадзеным выпадку з дапамогай высокіх тэхналогій ажыццяўляецца ўзаемадзеянне ўсіх зацікаўленых службаў па папярэджанні гібелі людзей. Асаблівая ўвага ў рабоце ўдзяляецца масавым прафілактычным мерапрыемствам на тэрыторыі сельсаветаў, вялікіх населеных пунктаў. Такія, напрыклад, як чэлендж «Суботнік бяспекі», што зладзілі з удзелам Беларускай маладзёжнай грамадскай арганізацыі ратавальнікаў-пажарных, таварыства Чырвонага Крыжа, Беларускага добраахвотнага пажарнага таварыства і іншых.

Выхаваўчая, асветніцкая работа праводзіцца з прыцягненнем прадпрыемстваў, арганізацый, грамадскасці. Актуальнымі застаюцца сустрэчы ў працоўных калектывах, сельскія сходы. Асаблівы ўпор робіцца на асвету дзяцей і моладзі. На базе гандлёва-забаўляльных цэнтраў, дзіцячых пакояў, гульнявых пляцовак функцыянуе цяпер 36 іміджавых аб'ектаў, дзе работнікі падраздзяленняў па НС праводзяць навучанне ў гульнявой форме. Ужо сёлета такі іміджавы пакой адкрыты ў Брэсцкай абласной бальніцы.

У вобласці працуюць тры адукацыйныя цэнтры бяспекі — у Камянцы, Століне і Брэсце. Апошні і наведвалі дэпутаты ў ходзе работы сесіі. Навучанне ў цэнтрах за пяць гадоў прайшлі каля 20 тысяч чалавек. «Такія цэнтры, а таксама іміджавыя аб'екты павінны быць у кожным раёне, і дэпутаты могуць пасадзейнічаць іх стварэнню», — заўважыў дакладчык.

Увагу народных выбраннікаў, старшынь раённых і гарадскіх Саветаў дэпутатаў начальнік абласнога ўпраўлення МНС засяродзіў таксама на праблеме пажараў у экасістэмах. Бясснежная зіма і анамальнае надвор'е гэтага года паспрыялі таму, што першае ўзгаранне ў экасістэме было зарэгістравана яшчэ 15 лютага. З наступленнем сакавіцкага цяпла сітуацыя зноў выглядае напружанай. Нядаўна прайшло пасяджэнне камісіі па НС пры аблвыканкаме, прынята рашэнне, на выкананне якога патрэбны намаганні мясцовай улады. Каб менш было такіх пажараў, неабходна своечасова наводзіць парадак — ліквідаваць сухія зараснікі, несанкцыянаваныя звалкі, зносіць трухлявыя пабудовы, пракладваць мінералізаваныя палосы паблізу населеных пунктаў.

На сесіі таксама разгледжаны пытанні прафілактыкі гібелі людзей на вадзе і траўматызму на вытворчасці. З паведамленнямі выступілі Віталь КУЛІНІЧ, старшыня абласной арганізацыі таварыства ратавання на водах, Віктар СУПРУНОВІЧ, начальнік абласнога ўпраўлення Дэпартамента дзяржаўнай інспекцыі па працы. Па ўсіх названых пытаннях прыняты адпаведныя пастановы.

Старшыня Брэсцкага абласнога Савета дэпутатаў Юрый НАРКЕВІЧ нагадаў пра абавязак дэпутатаў Саветаў усіх узроўняў пастаянна ўздымаць пытанні бяспекі ў вытворчых і навучальных калектывах, спрыяць захаванню працоўнай дысцыпліны:

— Летась у нашым рэгіёне на вадзе загінула 82 чалавекі, самы высокі паказчык у краіне, — сказаў старшыня аблсавета. — А гэта ў кожным выпадку трагедыя. Як паказвае аналіз, прычынай падобных і іншых незваротных страт найчасцей становіцца парушэнне правілаў і мер асабістай бяспекі. Нярэдка да бяды і на пажары, і на вадзе, і, што асабліва прыкра, на рабочым месцы, прыводзіць ужыванне алкаголю. Наш абавязак не толькі вучыць культуры жыццядзейнасці, але і стварацъ атмасферу непрымірымасці да падобнай практыкі, кантраляваць працэсы і строга спаганяць з парушальнікаў.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота абласнога ўпраўлення МНС.

МЯСЦОВАЕ САМАКІРАВАННЕ

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ № 15 ад 17 лютага 2009 года выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.
Заснавальнікі: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда»

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by

АДРАС РЭДАКЦЫІ:
220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

КАНТАКТНЫ ТЭЛЕФОН 311 17 35;
e-mail: info@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 03.04.2009. 220013, г. Мінск, праспект Незалежнасці, 79/1.

Тыраж 10.681. **Нумар падпісаны ў 19.30 21 сакавіка 2023 года.**

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор аукциона)
извещает о проведении открытого аукциона
по продаже имущества
ОАО «Швейная фирма «Юнона» (Продавец)

Аукцион состоится **26.04.2023** в **11.00**
по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4

Лот № 1: двухэтажное кирпичное здание столовой и АХК,

инв. № 630/С-18634, 1416,9 кв. м,
Минская обл., Молодечненский р-н, г. Молодечно,
ул. Великий Гостинец, 40.
Земельный участок: 642000000003000290, 1,7667 га.

Начальная цена с учетом НДС 20 % – 600 000,00 руб.
Задаток – 60 000,00 руб. Шаг аукциона – 5 %.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержатся в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by.
Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белагропромбанк», BIC BAPBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений и задатка – **20.04.2023 в 11.00**.

Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9,
☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by
УНП 190055182

РУП «ИНСТИТУТ НЕДВИЖИМОСТИ И ОЦЕНКИ»
(Организатор аукциона)
извещает о проведении повторного открытого
аукциона по продаже имущества
ОАО «Борисовхлебпром» (Продавец)

Аукцион состоится **19.04.2023 в 11.00**
по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4.

Лот № 1, состав:

1. Здание производственного корпуса, инв. № 620/С-33108, 1084,7 кв. м.
2. Здание проходной, инв. № 620/С-33107, 25,8 кв. м.
3. Здание гаражей, инв. № 620/С-33106, 140,8 кв. м.
4. Здание склада, инв. № 620/С-33104, 339 кв. м.
Адрес Лота № 1: Минская обл., Дзержинский р-н, г. Дзержинск, ул. Фоминых, 1, 1Е
Земельные участки: 1. 622250100001002286; 0,7179 га.
2. 622250100001005522; 0,0482 га.
Начальная цена с учетом НДС 20 % – 694 624,56 руб.
Задаток – 69 462,46 руб. Шаг аукциона – 5 %.

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержатся в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – ino.by. Задаток перечисляется на р/с BY85BAPB30127802900100000000 в ОАО «Белагропромбанк», BIC BAPBBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений и задатка – **17.04.2023 в 11.00**.

Организатор аукциона:
220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9,
☎ 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52
• www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by
УНП 190055182

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона, оператор ЭТП	ООО «Расантехторг», г. Минск, ул. Беды, 33, помещение 339. Адрес ЭТП: **www.torgi24.by**
Продавец	ООО «Стройметаллгрупп», Минская область, г. Минск, ул. Каменногорская, д. 47, оф. 45

Предмет электронных торгов:

Лот	Наименование (назначение), инвентарный номер	Начальная цена с НДС (бел. руб.)	Минимальная цена с НДС (бел. руб.)
932	имущество; остатки основных средств – 229 наименований	60 066,73	6 006,67

расположенные по адресу:
Минская обл., Минский р-н, г. Копище, ул. Лопатина, 4, с полным списком имущества можно ознакомиться на торговой площадке **www.torgi24.by**

Размер шага составляет **5 %** от начальной цены лота

Задаток 5 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY56UNBS30120893600010000933 в ЗАО «БСБ Банк», код UNBSBY2X, г. Минск, пр-т Победителей, 23/3, УНП 191514793, получатель: ООО «Расантехторг»

Срок подписания договора купли-продажи:
5 (пять) рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Победитель торгов (претендент на покупку), обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов

Победитель аукциона (претендент на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере **5 %** от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: по лоту – не более 950,00 бел. руб.

Дата и время начала торгов: **21.04.2023** в 09.00.
Дата и время окончания торгов: 21.04.2023 в 16.00

Для участия в торгах необходимо подать заявку и пройти регистрация в качестве участника торгов на торговой площадке **www.torgi24.by**.
Прием документов на участие в торгах осуществляется организатором торгов ООО «Расантехторг» на электронную почту: **info@torgi24.by**.
Срок приема заявлений на участие в торгах и оплаты задатка – с **22.03.2023 по 19.04.2023** с 9.00 до 17.00

Контактные данные:
+375 (29) 607-79-50, +375 (29) 607-76-81.
E-mail: info@torgi24.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона/ Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46, www.ipmtorgi.by
Продавец	ООО «ТехноПластСнаб», 220055, г. Минск, ул. Каменногорская, д. 47, офис 132

Предмет электронного аукциона – 100,00 % доля в уставном капитале общества с ограниченной ответственностью «ЗГ Капитал».
Юридический адрес, местонахождение:
220055, г. Минск, ул. Каменногорская, д. 47, офис 146

Обременение	**Аренда** (предоплата от арендатора в размере 266 112,00 евро (по состоянию на 20.04.2023). Подробная информация у Продавца

Начальная цена без НДС (не облагается): 2 953 038,00 евро (расчет в белорусских рублях по курсу НБРБ на дату оплаты предмета аукциона)

Задаток 1 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях по курсу НБРБ на дату внесения платежа перечисляется на расчетный счет BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X. Получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191 224 638

Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после электронных торгов. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.
Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признаётся участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **2 %** от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов без объяснения причин снятия.

Дата и время начала и окончания электронных торгов:
24.04.2023 г. с 10.00 до 12.00.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок	**Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 21.04.2023 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by**
Контактные данные	**Тел.: +375 29-317-95-42, +375 44 704-92-06.** **E-mail: auction@ipmconsult.by, info@ipmtorgi.by**

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Вилейский райагросервис»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Кран-балка шил (3 т, 11 м), инв. № 531	1428,00	142,80	71,40
2	Котел для нагрева воды, инв. № 607Т	105,00	10,50	5,25
3	Станок 62 г шил., инв. № 627	1428,00	142,80	71,40
4	Станок токарно-винт. 163, инв. № 679	1680,00	168,00	84,00
5	Станок верт-фрез. 6м12п, инв. № 686	1302,00	130,20	65,10
6	Весы автом. , инв. № 167-О	1950,00	195,00	97,50
7	Разбрас. мин. удоб. РДУ-1, инв. № 250-О	390,00	39,00	19,50
8	Комбайн К-Г-6-К4631-17, инв. № 3045-о	4260,00	426,00	213,00
9	Весы РП-15т, инв. № 305Т	720,00	72,00	36,00
10	Весы для взвешивания ск, инв. № 3067	186,00	18,60	9,30
11	Косилка-плющилка ротационная КПР-9, инв. № 3118	5880,00	588,00	294,00
12	Раздатчик кормов РСК-12 рас, инв. № 319-О	2310,00	231,00	115,50
13	Водонагреватель, инв. № 3062	6,00	0,60	0,30
14	Водонагреватель, инв. № 3074	6,00	0,60	0,30
15	Емкость 25 м³, инв. № 6014	1932,00	193,20	96,60
16	Емкость 25 м³, инв. № 6015	1932,00	193,20	96,60
17	Емкость 10 м³ метал, инв. №6016	1344,00	134,40	67,20
18	Емкость 10 м³, инв. № 6017	1344,00	134,40	67,20
19	Пресс разукомпл. Без двигателя, инв. № 6025	1092,00	109,20	54,60
20	Вагончик 6 м на 2 м, инв. №6028	1260,00	126,00	63,00
21	Имущество согласно списку № 1: https://docs.google.com/document/d/1nW-niRttPq4vGo2XwOonQqCRV5RO1u3l/edit?usp=share_link&ouid=107336927377324979075&rtpof=true&sd=true	6204,83	620,48	310,24
22	Имущество согласно списку № 2: https://docs.google.com/document/d/1BM6WMAcJcQEv_5iNTIPQGKUVIujVCPbU/edit?usp=share_link&ouid=107336927377324979075&rtpof=true&sd=true	3968,92	396,89	198,45
23	Имущество согласно списку № 3: https://docs.google.com/document/d/1VW9wgh18xYQvZsl6po-ct5SjlfxSzBDW/edit?usp=share_link&ouid=107336927377324979075&rtpof=true&sd=true	4230,49	423,05	211,52
24	Имущество согласно списку № 4: https://docs.google.com/document/d/1EVfqT1UNtJMqtuxDyYOt_Au6c_I2BiSD/edit?usp=share_link&ouid=107336927377324979075&rtpof=true&sd=true	11524,13	1152,41	576,21
25	Имущество согласно списку № 5: https://docs.google.com/document/d/1UWHLsCa41vl67bHPWKLyxgi3plmaxppP/edit?usp=share_link&ouid=107336927377324979075&rtpof=true&sd=true	1327,12	132,71	66,36
26	Имущество согласно списку № 6: https://docs.google.com/document/d/1gul20wM0Jy7Oo7bfZRLmIWJbfn1UV2AT/edit?usp=share_link&ouid=107336927377324979075&rtpof=true&sd=true	6305,21	630,52	315,26
Лот	**Наименование**	**Начальная цена с учетом НДС 10 %, бел. руб.**	**Задаток, бел. руб.**	**Шаг аукциона, бел. руб.**
27	Пчелосемья с ульем в количестве 25 шт.	3474,90	347,49	173,75

В отношении лотов №№ 1–5 проводятся пятые повторные торги. **Стоимость снижена на 65 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 193 (29815) от 01.10.2022, стр.15, № 224 (29846) от 15.11.2022, стр. 10, № 245 (29867) от 14.12.2022, стр. 15, № 2 (29882) от 05.01.2023, стр. 10, № 16 (29896) от 26.01.2023, стр. 10.
В отношении лотов №№ 6–12 проводятся шестые повторные торги. **Стоимость снижена на 75 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 193 (29815) от 01.10.2022, стр.15, № 224 (29846) от 15.11.2022, стр. 10, № 245 (29867) от 14.12.2022, стр. 15, № 2 (29882) от 05.01.2023, стр. 10, № 16 (29896) от 26.01.2023, стр. 10, № 39 (29919) от 28.02.2023, стр. 14.
В отношении лотов №№ 13, 14 проводятся двенадцатые повторные торги. **Стоимость снижена на 99 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 101 (29723) от 26.05.2022, № 129 (29751) от 05.07.2022, стр. 7, № 145 (29767) от 27.07.2022, стр. 11, № 160 (29782) от 17.08.2022, стр. 17, № 176 (29798) от 08.09.2022, стр. 6, № 193 (29815) от 01.10.2022, стр.14, № 209 (29831) от 25.10.2022, стр. 11, № 224 (29846) от 15.11.2022, стр. 10, № 245 (29867) от 14.12.2022, стр. 15, № 2 (29882) от 05.01.2023, стр. 10, № 16 (29896) от 26.01.2023, стр. 10, № 39 (29919) от 28.02.2023, стр. 14.
В отношении лотов №№ 15–26 проводятся третьи повторные торги. **Стоимость снижена на 30 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 249 (29871) от 20.12.2022, стр. 6, № 16 (29896) от 26.01.2023, стр. 10, № 39 (29919) от 28.02.2023, стр. 14.
В отношении лота № 27 проводятся первые торги.

Местонахождение лотов №№ 1–27: Минская обл., Вилейский р-н

Дата и время проведения торгов	**В отношении лотов №№ 1–26: 5 апреля 2023 года в 14.30 (регистрация с 14.00 до 14.25)** **В отношении лота № 27: 24 апреля 2023 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55)** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	**В отношении лотов №№ 1–26:** **с 10.00 22 марта 2023 года до 16.00 3 апреля 2023 года** **В отношении лота № 27:** **с 10.00 22 марта 2023 года до 16.00 20 апреля 2023 года**

Условия для участия в торгах:
1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36ALFA30122215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: **OTHR 40901.** Задаток для участия в торгах по Лоту «__», ОАО «Вилейский райагросервис», проводимых __.__.2023.
2. Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2-х экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефонам: +375293082897, +375293058650.
3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
4. В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.**
Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня проведения торгов.
6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте https://orgtorg.by/info/.
7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. По вопросу осмотра объектов обращаться по телефонам: **+375299999112, Чеслав (по лотам №№ 1–27), +375297518464, Михаил Алексеевич (по лоту № 27). Дополнительная информация по лоту № 27 – Алена, +375293058650.**
8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.
9. Все мероприятия, связанные со снятием имущества с учета в уполномоченном государственном органе, осуществляет покупатель собственными силами и за свой счет на основании выданной доверенности.

Информация о продавце	**ОАО «Вилейский райагросервис»** **в лице ликвидатора – ООО «Партнёр-Консультант»,** **тел. +375172552928** **(222416, г. Вилейка, ул. 1 Мая, 105, УНП 600010756)**
Организатор аукциона	**ООО «Фрондера»** **220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127: ☎ 8 (029) 308 28 97** **• e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by** **• telegram https://t.me/orgtorg**

ТАЯМНІЦЫ І АДКРЫЦЦІ

Здароўе на талерцы

КЛЯТЧАТКА З КРУХМАЛУ

Прыдумалі, як зрабіць пірожныя і піцу больш карыснымі

Карысная для стрававання клятчатка без шкоды для прывабнасці стравы... Навукоўцы распрацавалі валакно, якое можа зрабіць любую страву больш карыснай. Як паведамляе Science Alert, навукоўцы з Універсітэта RMIT у Аўстраліі зрабілі прадукт з мадыфікаванага крухмалу, які можна дадаваць у ежу без уплыву на густ, колер ці тэкстуру.

Ён называецца FiberX і вырабляецца з прыродных крухмалаў, уключаючы крухмал пшаніцы, кукурузы і маніёкі. Як і сапраўдная клятчатка, ён не паддаецца пераварванню ў кішэчніку чалавека, дазваляючы мікраарганізмам паляпшаць працэс стрававання.

Як паведамляецца, новае валакно можна дадаваць у прадукты з нізкім утрыманнем клятчаткі, такія як пірожныя і піца, каб зрабіць іх больш здаровымі. Таксама FiberX можна дадаваць у прадукты з нізкім утрыманнем калорый ці нізкім глікемічным індэксам, што важна для дыябетыкаў.

«Наш прадукт нават не заўважны пасля дадання. Гэта падобна на тое, як бацька хавае гародніну ў дзіцячую ежу, каб зрабіць яе больш пажыўнай», — тлумачыць тэхнолаг харчовых прадуктаў, дацэнт з Універсітэта RMIT.

Клятчатка — гэта харчовыя валокны, якія не пераварваюцца. За кошт ферментацыі бактэрыі атрымліваюць энергію для размнажэння і пабудовы новых клетак. Клятчатка з'яўляецца неабходным кампанентам ежы разам з бялкамі, тлушчамі і вугляводамі.

Карысць клятчаткі ў тым, што яна рэгулюе перыстальтыку кішэчніка, змяншае ўзровень халестэрыну ў крыві, звязвае жоўцевыя кіслоты, трохі змяншае ўзровень цукру ў крыві, нармалізуе мікрафлору кішэчніка.

Біялогія з анатоміяй

ЗАМЕСТ ХІРУРГІЧНАГА СКАЛЬПЕЛЯ

Названы ўнікальны прэпарат для змяншэння вагі цела

Па эфектыўнасці ён супастаўны з хірургічным умяшаннем. Навукоўцы выявілі ў прэпарата, прызначанага для лячэння дыябету II тыпу, нечаканую ўласцівасць і зараз разглядаюць яго для барацьбы з лішняй вагой. Адпаведнае даследаванне апублікавалі ў Медыцынскім часопісе Новай Англіі.

Гаворка ідзе аб прэпараце тырзепатыд. Адзначаецца, што пасля больш падрабязнага вывучэння яго могуць зрабіць часткай тэрапіі для пацыентаў, якія пакутуюць на атлусценне.

Нечаканую ўласцівасць прэпарата выявілі падчас даследавання магчымасцяў яго ўжывання для лячэння дыябету. Тады навукоўцы вырашылі праверыць, наколькі ён эфектыўны ў барацьбе з лішняй вагой, і правялі новы эксперымент. Да яго прыцягнулі больш за 2,5 тысячы чалавек, сярэдняя вага якіх складала 104,8 кілаграма.

Эксперымент доўжыўся 72 тыдні. Частка ўдзельнікаў прымала прэпарат, частка — не. Апошнія скінулі ў сярэднім усяго па 2,26 кілаграма. А вось удзельнікі з першай групы — ад 15,87 да 23,5 кілаграма.

«Цяпер у нас ёсць нядрэнныя лекі для кантролю вагі, але тырзепатыд пераўзыходзіць усё, што ў нас было раней... Больш за тое, па эфектыўнасці прэпарат супастаўны з хірургічным умяшаннем», — адзначыў дырэктар Нацыянальнага цэнтра вагі і добрага самаадчування ў Вашынгтоне Скот Кахан.

На дадзены момант даследаванне прэпарата працягваецца, спецыялісты папярэджваюць, што ён яшчэ не быў ухвалены і не можа прымяняцца для зніжэння лішняй вагі.

Ад пачатку свету

КАМПАНЕНТЫ ЖЫЦЦЯ З КОСМАСУ

Метэарыт можа пацвердзіць тэорыю аб пазаземным паходжанні вады

Пасля таго як у лютым мінулага года велізарны агністы шар азарыў вячэрняе неба над мястэчкам Вінчкомб у графстве Гластэршыр, мясцовыя жыхары сталі знаходзіць у навакольных палях, у сябе ў садах і проста на дарозе счарнелыя каменныя абломкі.

У агульнай складанасці было сабрана больш за паўкілаграма такіх абломкаў, якія перадалі навукоўцам, занеслі ў каталог Музея прыродазнаўства ў Лондане (NHM), пасля чаго разаслалі ў лабараторыі па ўсім свеце для далейшых даследаванняў, паведаміла «Бі-бі-сі».

І вось, паводле слоў вучоных, якія апублікавалі першыя вынікі падрабязных аналізаў гэтага метэарыта, ім адкрыліся дзіўныя падрабязнасці. Аказваецца, метэарыт нёс у сабе такую ж ваду, як на Зямлі. Гэта падмацоўвае тэорыю аб тым, што ключавыя хімічныя кампаненты, якія ў выніку садзейнічалі ўзнікненню жыцця, былі прынесены на нашу планету з космасу мільярды гадоў таму.

Па меркаванні некаторых навукоўцаў, маладая Зямля была настолькі гарачая, што павінна была б пазбавіцца ад большай часткі лятучых злучэнняў, уключаючы ваду. А калі ўлічыць, што каля 70 працэнтаў яе паверхні сёння пакрыта акіянамі, то ўсю гэтую ваду яна павінна была атрымаць пазней. Ёсць здагадка, што яна падвергнулася бамбардзіроўцы ледзянымі каметамі, але іх хімічны склад вельмі далёкі ад сённяшняй зямной вады.

Затое такія метэарыты, як Вінчкомбскі (па-навуковаму — вуглістыя хондрыты), нават падыходзяць на гэтую ролю. Як кажуць даследчыкі, вада складала да 11 працэнтаў вагі гэтага метэарыта, і па суадносінах розных тыпаў атамаў вадароду яна амаль неадрозная ад зямной вады.

Да таго ж той факт, што метэарыт гэты падабралі менш чым праз 12 гадзін пасля падзення, сведчыць аб тым, што ён наўрад ці паспеў увабраць зямную ваду ці іншыя мясцовыя элементы, так што ўсё, што ў ім змяшчаецца, ён прынёс з сабой з космасу.

«Усе іншыя метэарыты так ці інакш былі кантаміна-ваны ў зямным асяроддзі, але Вінчкомбскі ўнікальны тым, што быў вельмі хутка падабраны, — растлумачыў адзін з аўтараў даследавання, супрацоўнік Музея прыродазнаўства доктар Эшлі Кінг. — Так што, калі не браць у разлік узоры, здабытыя на астэроідах касмічнымі зондамі, у нас прама-такі ідэальны ўзор».

Спецыялісты, якія вывучалі вуглярода- і азотазмяшчальныя арганічныя кампаненты метэарыта, уключаючы амінакіслоты, прыйшлі да такой жа высновы: менавіта такі хімічны склад патрэбен быў бы для стварэння на Зямлі першых цаглін жыцця.

Але адкуль жа прыляцеў да нас гэты ўнікальны метэарыт? Аўтары даследавання вылічылі і гэта. Здымкі вогненнага хваста, зробленыя камерамі вонкавага назірання ў Вінчкомбе, дазволілі пралічыць траекторыю метэарыта, і яна вывела на знешні пояс астэроідаў паміж Марсам і Юпітэрам.

Далейшыя разлікі паказалі, што метэарыт хутчэй за ўсё ўтварыўся з павярхоўнага грунта, выбітага ўдарам нейкага касмічнага цела з мацярынскага астэроіда. Народжаны ў выніку такога ўзрушэння касмічны аб'ект адправіўся ў бок Зямлі, куды дабіраўся 200—300 тысяч гадоў.

«200—300 тысяч гадоў гучыць як вельмі доўгі тэрмін, але з пункту гледжання геалогіі гэта толькі імгненне, — сказала супрацоўніца NHM доктар Хелена Бейтс. — Вуглістым хондрытам трэба дабірацца вельмі хутка, інакш яны проста не захаваюцца, таму што вельмі далікатныя і крышацца на часткі».

На шчасце для навукоўцаў, Вінчкомбскі метэарыт змог своечасова дабрацца да нас і абяцае парадаваць новымі адкрыццямі. «Можна гарантаваць, што даследаванні гэтага аб'екта будуць працягвацца гадамі, адкрываючы ўсё новыя таямніцы зараджэння нашай Сонечнай сістэмы», — запэўніў адзін з аўтараў даследавання, доктар Люк Дэйлі з універсітэта Глазга.

Сяргей СТАРЫНАЎ.
Фота з адкрытых крыніц.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона/ оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46, www.ipmtorgi.by
Продавец	ООО «Тео БиУай», 222750, Минская обл., Дзержинский район, Фанипольский с/с, 37-1, район г. Фаниполь

Предмет электронного аукциона – недвижимое имущество, реализуемое одним лотом, по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, Новосверженский с/с, д. Новый Свержень, ул. Несвижская, 23, 23А

Наименование (назначение), инвентарный номер	Начальная цена без НДС*: 420 000,00 долл. США
Здание одноквартирного жилого дома, инв. номер: 622/С-42893, общ. пл. 97,4 кв. м. Составные части и принадлежности: целый одноэтажный блочный жилой дом А1/б/п, с двумя открытыми террасами 1,2, кирпичной баней 2, артскважинной а	
Здание одноквартирного жилого дома, инв. номер: 622/С-37761, общ. пл. 445 кв. м. Составные части и принадлежности: целое двухэтажное кирпичное здание жилого дома А3/к с кирпично-дощатым мансардным этажом.	

***освобождается от НДС согласно пп. 1.33 п. 1. ст. 118 Особенной части НК РБ**

Сведения о земельных участках:
1. Кадастровый номер 625484503101000391, предоставлен на праве аренды по 27.02.2122 г. для строительства и обслуживания жилого дома, общей площадью 0,1500 га.
2. Кадастровый номер 625484503101000636, предоставлен на праве аренды по 27.02.2122 г. для строительства и обслуживания жилого дома, общей площадью 0,1500 га

Ограничения (обременения) прав на недвижимое имущество, установленные в связи с присвоением ему статуса памятника историко-культурного наследия: новый собственник материальной историко-культурной ценности обязан в течение тридцати календарных дней со дня приобретения права собственности подписать охранное обязательство. Невыполнение этого требования является основанием для признания сделки недействительной

Задаток 1 % от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях по курсу НБРБ на дату внесения платежа перечисляется на расчетный счет BY92BELB30120048350080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBBY2X. Получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка», УНП 191 224 638

Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после электронных торгов. Продавец составляет и направляет договор для подписания победителю аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов (расчет в белорусских рублях по курсу НБРБ на дату оплаты предмета аукциона)

Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения и оформления участия в электронных торгах

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, **штрафные санкции** прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение **2 %** от цены продажи лота в течение 3 рабочих дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Дата и время начала и окончания электронных торгов: 24.04.2023 г. с 10.00 до 12.00.
Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок	**Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 21.04.2023 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorgi.by**
Контактные данные	**Тел.: +375 29-317-95-42; +375 44 704-92-06. E-mail: auction@ipmconsult.by; info@ipmtorgi.by**

Полное наименование и местонахождение акционерного общества	Открытое акционерное общество «Элегант», 222160, Минская обл., г. Жодино, пр-т Ленина 22
Дата зачисления простых (обыкновенных) акций на счет «депо»	18.01.2023 г.
Количество приобретенных простых (обыкновенных) акций, способ и цель их приобретения (отчуждения), а также доля (в процентах) приобретенных простых (обыкновенных) акций в общем количестве эмитированных акционерным обществом простых (обыкновенных) акций	21908 шт. (26.4736 %) приобретение, путем заключения договоров купли-продажи акций ОАО «Элегант» в целях сокращения их общего количества, в соответствии с решением общего собрания акционеров

УНН 600039318

ООО «Фрондера» в газете «Звязда» № 41 (29921) от 02.03.2023 было размещено объявление о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества **ОАО «Вилейский райагросервис»**, назначенного на **04 апреля 2023 года.** Торги в отношении лотов №№ 1 (капитальное строение с инв. номером 631/С-59381 (назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом, площадь – 64,3 кв. м). Составные части и принадлежности: одноэтажный блочный оштукатуренный жилой дом с верандой), 2 (капитальное строение с инв. номером 631/С-59389 (назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом, площадь 70,1 кв. м). Составные части и принадлежности: одноэтажный блочный оштукатуренный жилой дом с холодной пристройкой, сараем), 3 (Капитальное строение с инв. номером 631/С-58551 (назначение – здание одноквартирного жилого дома, наименование – жилой дом, площадь 70,7 кв. м). Составные части и принадлежности: одноэтажный сборно-щитовой облицованный «Сайдингом» жилой дом с холодной пристройкой) **отменены** по решению продавца. Подробнее о торгах по тел. +375293058650.

УНП 600010756

Вядучая рубрыкі Алена КРАВЕЦ.
Тэл. (017) 311-17-36.

Карысна ведаць

ШТО ТАКОЕ ЦЫРКАДНЫЯ РЫТМЫ ЧАЛАВЕКА І ЯК ЯНЫ НА НАС УПЛЫВАЮЦЬ?

Заўважылі, што з надыходам вясны стала лягчэй прачынацца? Віднее раней, павялічыўся дзень, усё часцей выглядае сонца, з-за чаго паляпшаецца настрой і адчуваеш сябе лепш. Але з чым гэта звязана? Чаму восенню і зімой нам так цяжка прачынацца і менавіта ў гэты час здараюцца дэпрэсіі? І што патрэбна, каб арганізм працаваў як гадзіннік? Разбіраемся разам з урачом па медыцынскай прафілактыцы Мінскага абласнога цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Ганнай РОДЗІЧ.

Гармон, які адказвае за сон

— Прыкладна 5—10 % людзей, чвэрць з якіх жанчыны, пакутуюць на афектыўнае сезоннае расстройства, або зімовую дэпрэсію. Пры гэтым зніжаецца працаздольнасць, павялічваецца патрэба ў вугляводах, расце вага, узнікаюць цяжкасці з абуджэннем, а падтрыманне сацыяльных кантактаў змяншаецца да нуля, — расказвае ўрач.

І прычына гэтага — у асветленасці. Сонечнае святло патрэбна ўсім жывым арганізмам для нармальнага працякання фізіялагічных працэсаў. Яно рэгулюе так званы біялагічны гадзіннік, ці цыркадныя рытмы, якія, у сваю чаргу, кіруюць біялагічнымі і паводзіннымі рэакцыямі чалавека.

— У агульным працэсе задзейнічаны галаўны мозг, святлоадчувальныя клеткі сятчаткі вачэй і адмысловыя гены, якія адказваюць за сінтэз некаторых бялкоў. Актыўнасць гэтых генаў вагаецца на працягу сутак. Як толькі ўзровень бялкоў дасягае вызначанага ўзроўню, сінтэз спыняецца, калі ўзровень падае — сінтэз аднаўляецца. А вызначальным фактарам ва ўсім гэтым выступае пачатак светлавога дня. На працягу дня ўзровень «патрэбных» бялкоў нарастае і прыводзіць да запуску сінтэзу гармону сну мелатаніну. Яго канцэнтрацыя ўзрастае ўвечары і дасягае піка ноччу (у перыяд з 23 да 5 гадзін), а днём зніжаецца, — тлумачыць Ганна Родзіч.

Мелатанін рэгулюе ў арганізме цыкл «сон — няспанне», і, што цікава, сінтэз яго ідзе ў поўнай цемры, таму так важна спаць без крыніц святла і з закрытымі шторамі. А то можна «спалохаць» мелатанін. Гэты гармон аказвае антыаксідантнае і антыстрэсавае дзеянне. Ён спрыяе рабоце мозгу і сардэчна-сасудзістай сістэмы. Недахоп мелатаніну абумоўлівае сімптомы сезоннай хандры (хранічную стомленасць, раздражняльнасць, зніжэнне імунітэту і кагнітыўных функцый, дрэнную адаптацыю да змены часавых паясоў).

Калі ж надыходзіць раніца, сонечнае святло трапляе на сятчатку вачэй і бялковыя комплексы канчаткова распадаюцца, павышаецца сінтэз іншага важнага гармону — картызолу, які забяспечвае нармальнае функцыянаванне сардэчна-сасудзістай і бронха-лёгачнай сістэм. Гэты гармон таксама можна назваць «гармонам стрэсу» дзякуючы яго актыўнаму ўдзелу ў фарміраванні адаптыўнай рэакцыі арганізма на экстранныя сітуацыі — траўмы, голад, фізічныя і псіхічныя нагрузкі. Гэта і ёсць пункт адліку, які настройвае біялагічны гадзіннік. Прыкладна 7 % людзей маюць патрэбу ў падобнай штодзённай сінхранізацыі.

Што ж адбываецца ва ўмовах недастатковай асветленасці? У зімовы час пачатак дня мы змушаныя праводзіць пры штучным асвятленні. Пры гэтым адсутнічае галоўны фактар, які спрыяе распаду бялковага комплексу — сонечнае святло. Такім чынам, «начны» бялковы комплекс будзе існаваць даўжэй і вызначыць апісаную вышэй сімптаматыку.

Каб арганізм працаваў як гадзіннік...

Для гэтага важна выконваць некалькі простых правіл:

- класціся спаць да 23 (каб не «страціць» мелатанін);
- спаць у цемры, можна выкарыстоўваць маску для сну і берушы, каб ніякія староннія шумы і святло з вуліцы не перарывалі ваш сон;
- адмовіцца ад гаджэтаў перад сном ці хаця б уключаць «начны рэжым» — з ім падсветка становіцца менш яркай;
- у другой палове дня выключыць напоі з кафеінам, а таксама адмовіцца ад алкаголю познім вечарам, бо ён пагаршае якасць сну.

Скажыце, доктар...

УРАЧ РАСКАЗАЛА, ЦІ САПРАЎДЫ ЖАВАЛЬНАЯ ГУМКА АБАРАНЯЕ АД КАРЫЕСУ

Бязлітасны карыес не шкадуе ні дарослых, ні дзяцей. Ён з'яўляецца непрыкметна, а затым паступова руйнуе зубы. Лічыцца, што ўтварэнню карыесу садзейнічаюць некаторыя прадукты. Асноўныя ворагі — лядзяшы, мучныя вырабы, газаваныя і іншыя салодкія напоі. Пры гэтым многія ўпэўнены, што жавальная гумка абараняе зубы ад карыесу. Але ці так гэта? Спыталі ў дзіцячага ўрача-стаматолага 3-й гарадской дзіцячай клінічнай паліклінікі Алы ГРАБНЁВАЙ.

Спецыяліст адзначае, што развіццё карыесу зубоў з'яўляецца шматфактарным працэсам. Пачатковым звяном з'яўляецца ўтварэнне кіслаты ў зубным налёце. Уздзейнічаючы на зуб, кіслата можа растварыць кальцый і фасфат з эмалі зуба. Даследаванні паказалі, што пасля прыёму ежы патэнцыяльна карыесагенны ўзровень РН слiны можа захоўвацца да дзвюх і больш гадзін, асабліва ў міжзубных зонах.

Сярод усіх ахоўных фактараў, якія гэтаму супрацьдзейнічаюць, сліна адыгрывае самую вялікую ролю.

— Ужыванне жавальнай гумкі — надзвычай распаўсюджаная звычка ў свеце. Высокая цікавасць да яе ў стаматолагаў абумоўлена дзвюма станоўчымі ўласцівасцямі. Па-першае, жаванне гумкі павялічвае хуткасць слінавыдзялення ў 3—10 разоў. Акрамя таго, жаванне гумкі прымушае слiну паступаць у цяжкадаступныя міжзубныя ўчасткі. Сліна дзейнічае як натуральная ахоўная сістэма арганізма, нейтралізуючы кіслоты зубнога налёту і паляпшаючы выдаленне рэшткаў ежы з цяжкадаступных участкаў. Таму стымуляванне слінавыдзялення ўяўляе першарадную важнасць, — тлумачыць урач.

Па-другое, станоўчая ўласцівасць жавальных гумак звязана з уведзеннем у іх склад цукразаменнікаў, такіх як ксілітол, сабітол, манітол, якія слаба ці наогул не расшчапляюцца бактэрыямі поласці рота з утварэннем арганічных кіслот. Даследаванні паказалі, што жаванне гумак, якія не змяшчаюць цукру, 10—15 хвілін пасля ежы аднаўляе значэнне РН зубнога налёту да бяспечных узроўняў. Тым часам адбываецца стымуляцыя слінавыдзялення і натуральнай ахоўнай сістэмы арганізма супраць паражэння зубоў карыесам.

Некаторыя вытворцы павялічваюць супрацькарыёзныя ўласцівасці жавальнай гумкі, уключыўшы ў яе склад мінеральныя дадаткі кальцыю, фасфатаў ці фтору для павышэння рэмінералізацыйных уласцівасцяў слiны. У цяперашні час маюцца пераканаўчыя даныя аб супрацькарыёзнай эфектыўнасці фторзмяшчальнай жавальнай гумкі. Аднак ужыванне дадзенага падыходу для прафілактыкі карыесу мае вельмі істотнае абмежаванне: жавальная гумка ў свядомасці насельніцтва ўспрымаецца хутчэй як кандытарскі выраб, а не лекавы сродак. Таму кантраляваць сутачную дозу ўжывання фторзмяшчальнай жавальнай гумкі і, такім чынам, паступленне фтору ў арганізм, практычна немагчыма. Такія жавальныя гумкі павінны ўжывацца толькі па рэкамендацыі ўрача і мець абмежаванні на распаўсюджванне праз шырокую гандлёвую сетку.

Жаванне гумкі, якая не ўтрымлівае цукру, можа быць рэкамендавана як вельмі карысны дадатак да асноўных сродкаў гігіены поласці рота:

- жавальная гумка з'яўляецца дадатковым сродкам, але не замяняе рэгулярную чыстку зубоў;
- стымулюе хуткасць слінавыдзялення ў 3—10 разоў;
- дапамагае нейтралізаваць кіслоты зубнога налёту;
- садзейнічае пранікненню слiны ў цяжкадаступныя міжзубныя ўчасткі;
- дапамагае выдаліць рэшткі ежы;
- асвяжае дыханне;
- выкарыстанне жавальнай гумкі дае дадатковую жавальную нагрузку на зубы, што дазваляе забяспечыць трэнінг жавальных мышцаў і парадонта (калязубнай тканкі).

Прыгажосць

Бананы, пчаліны яд і калаген

Што дапаможа справіцца са зморшчынамі?

У інтэрнэце набралі мільёны праглядаў ролікі, у якіх заходнія блогеры шаруюць твар лупінай банана і захапляюцца дзіўным эфектам. Аб карысці лупіны банана паўтараюць і навукоўцы. Каштоўнага магнію, які ўмацоўвае мембраны клетак, у ёй у два разы больш, чым у мякаці.

Вось толькі прайсці скрозь скуру і дапамагчы ёй аднавіцца гэты магній не можа, бо верхні пласт скуры — эпідэрміс — складаецца з моцна счэпленых паміж сабой клетак, функцыя якіх — абараняць глыбокія пласты скуры ад несанкцыянаванага ўварвання. Рэчыва з малюсенькімі малекуламі, якія маглі б скрозь эпідэрміс прабіцца, не можа стварыць не толькі прырода, але і навукоўцы, таму і эфектыўнасць крэмаў з антыаксідантамі і іншымі дадаткамі таксама не даказаная. Затое дэрматыт пасля бананавых масак вельмі рэальны.

Адзіны даказаны медыцынай спосаб даставіць карысныя рэчывы звонку ў глыбокія пласты скуры — рабіць ін'екцыі, тлумачаць касметолагі. Многія пра гэта ведаюць, але інтэрпрэтуюць своеасабліва. Таму расце папулярнасць працэдуры пад назвай пчалаўджальванне. Доказы гаючых уласцівасцяў яду шукалі стагоддзямі, але яны так і засталіся міфічнымі.

Пры гэтым пчаліны яд прызнаны адным з самых магутных і небяспечных алергенаў у свеце. Ад укусаў звычайных пчол у год гіне ў тры разы больш людзей, чым ад яду змей, бо, акрамя пчаліна-га таксіну, яд змяшчае рэчыва гістамін, якое памнажае алергічную рэакцыю. Прычым арганізм можа без наступстваў перанесці серыю ўкусаў. А фатальным можа стаць любы наступны.

У пчаліным ядзе ёсць амінакіслоты, ферменты, аднак панізіць халестэрын, пазбавіць ад рэўматызму, разгладзіць скуру ўсе гэтыя рэчывы не могуць, ды і шкода таксінаў перавешвае патэнцыяльную карысць. Пчаліны яд калі і дзейнічае, то як плацэба, за кошт сваёй рэпутацыі.

Куды больш гарантаваным спосабам разгладзіць скуру твару лічацца дабаўкі з калагенам. БАДы з гэтым рэчывам уваходзяць у топ самых прадаваных у свеце. Аднак няма ніякага сэнсу мазаць на твар крэмы з калагенам, тлумачаць касметолагі. Не праціснецца гэты бялок скрозь поры скуры, як ні ўцірай.

А вось на пілюлі і парашкі з калагенам навуковыя святілы ўскладаюць надзеі. Апошнія даследаванні паказалі, што калаген, які здабылі з костак, сухажылляў хатняй жывёлы або рыбы, храсткоў птушкі і асаблівым чынам апрацавалі, расклаўшы на малюсенькія амінакіслоты, трапляючы ў тонкі кішэчнік, сапраўды часткова засвойваецца арганізмам і робіць скуру шчыльнейшай і эластычнейшай, разгладжваючы зморшчыны.

Праўда, гэта не значыць, што ўсім, каму за 30, трэба старанна прымаць калаген. Навукоўцы Гарвардскай школы аховы здароўя зважаюць на тое, што большасць навуковых прац спансіраваліся вытворцамі БАДаў з калагенам. Для аб'ектыўнасці патрэбны незалежныя даследаванні і крытычная ацэнка. І такія ўжо праводзяцца. Засталося дачакацца вынікаў.

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БЕЛАРУСЬРЕЗИНОТЕХНИКА»

Организатор торгов: **ЗАО «Белреализация»** (УНП 191113330), 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53, (8029) 690 54 09, **BELTORGI.BY**.

Продавец: **ОАО «Беларусьрезинотехника»** (УНП 700069297) 213829, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102, в лице управляющего Шпакова Олега Петровича.

Повторные электронные торги в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу №15-11/Б/2019/6 в экономическом суде Могилевской области будут проведены **06 апреля 2023 г. с 09.00 до 16.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY. Прием заявок и задатков **с 23.03.2023 г. с 09.00 по 05.04.2023 г. до 17.00.**

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС 20 %	Минимальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС 20 %
1	Цех девулканизации и корпус № 71, Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, 102	367164,00	104904,00
2	Полуприцеп МАЗ 93801, 1991 г. в., зеленый, кузов (рама) № шасси – 064, рег. знак 3930 ТМ, инв. № 8375	1344,00	384,00
3	Шприц-машина МЧТ-90, б/у, инв. № 2130	4608,00	2304,00
4	Шприц-машина МЧТ-90, б/у, инв. № 4228	13608,00	9072,00
5	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 1, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
6	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 2, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
7	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 3, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
8	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 4, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
9	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 5, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
10	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 6, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
11	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 7, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
12	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 8, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
13	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 9, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
14	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 10, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
15	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 11, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
16	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 12, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
17	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 13, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
18	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 14, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
19	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 15, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
20	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 16, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
21	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 17, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
22	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 18, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60
23	Контейнер Еврокуб Шутц (1 куб. м) № 19, б/у, ном. № 10402405	345,60	57,60

Подробнее с составом предметов торгов можно ознакомиться на сайте beltorgi.by.
Местонахождение –
Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102

Электронные торги в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) по делу № 15-11/Б/2019/6 в экономическом суде Могилевской области будут проведены: **26 апреля 2023 г. с 09.00 до 16.00** на электронной торговой площадке BELTORGI.BY. Прием заявок и задатков с 23.03.2023 г. с 09.00 по 21.04.2023 г. до 17.00.

№ п/п	Предмет торгов	Начальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС 20%	Минимальная цена предмета торгов, бел. руб. с НДС 20 %
1	Комплект мебели, корпус № 72: - горка ГПК (прилавок), ном. № 10710078, - горка ГПК, ном. № 10715004, - горка ГПК (2 шт.), ном. № 10710077, - тумба ТП-150, ном. № 10711180, - тумба ТП-150 (2 шт.), ном. № 10700074, б/у	165,60	115,92

Местонахождение –
Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Минская, д. 102

Тел. для ознакомления +375 29 698-53-53.

Для участия в торгах необходимо в указанный срок: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBBY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация». Шаг торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Победителем торгов признается участник, предложивший максимальную цену за лот. Победитель торгов обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, оплатить аукционный сбор в течение 5 календарных дней со дня проведения торгов. Договор купли-продажи должен быть подписан не позднее 10 календарных дней со дня завершения электронных торгов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан оплатить предмет торгов в соответствии с условиями договора купли-продажи, но не позднее 30 календарных дней, если иной срок не установлен собранием (комитетом) кредиторов.

УНП 200075434

ОАО «БЕЛСОЛОД»

(ул. Полевая, 32, г. Иваново Брестской области)

объявляет о выплате дивидендов за 2022 год в размере 0,003957 рублей на 1 акцию.

Срок выплаты: до 16.05.2023.

Порядок выплаты: путем перечисления через отделения РУП «Белпочта».

Зачисление на банковские счета, выплата дивидендов через кассу общества осуществляются по заявлению Акционера».

БЕЛАРУСБАНК

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ТОРГОВ по продаже объекта недвижимости

Организатор торгов по продаже имущества – ОАО «АСБ Беларусбанк»

Наименование объекта продажи –

КАПИТАЛЬНОЕ СТРОЕНИЕ (ГАРАЖ) инв. № 112/С-5089, общей площадью 46,0 кв. м,

расположенного по адресу:
Брестская обл., г. Ганцевичи, ул. Октябрьская, 8А.

Начальная цена продажи – 744,00 руб. (семьсот сорок четыре руб. 00 коп.) с учетом НДС – 20 %.

Сумма задатка – 100,00 руб.

Торги состоятся 02.05.2023 в 10.00 по адресу: г. Брест, ул. Московская, 202, актовый зал (9-й этаж).

Заявление на участие принимается **до 16.00 27.04.2023 включительно** по адресу: г. Брест, ул. Московская, 202, каб. 409 (тел. (0162) 277518, (29) 7939576).

Продавец – ОАО «АСБ Беларусбанк». Договор купли-продажи заключается и регистрируются в РУП «Брестское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру».

Для участия в торгах предоставляется заявление, к которому прилагается документ с отметкой банка, подтверждающий внесение суммы задатка на счет № BY69AKBB60708597000020000000 БИК AKBBBY2X в ОАО «АСБ Беларусбанк», УНП 100325912.

К заявлению также прилагаются:

юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь – копия документа, подтверждающего государственную регистрацию этого юридического лица или индивидуального предпринимателя, без нотариального засвидетельствования;

иностранным юридическим лицом – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны учреждения (выписка должна быть произведена не ранее шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны учреждения с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

иностранным индивидуальным предпринимателем – легализованный в установленном порядке документ, подтверждающий статус, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык;

представителем юридического лица Республики Беларусь – доверенность, выданная в установленном законодательством порядке (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель);

представителем гражданина или индивидуального предпринимателя Республики Беларусь – нотариально удостоверенная доверенность;

представителем иностранного юридического лица, иностранного физического лица или индивидуального предпринимателя – доверенность, легализованная в установленном законодательством порядке, с нотариально засвидетельствованным переводом на белорусский или русский язык.

При подаче документов заявитель (его представитель) предъявляет документ, удостоверяющий личность, а руководитель юридического лица – также документ, подтверждающий его полномочия (приказ о назначении на должность руководителя, или заверенная выписка из решения общего собрания, правления либо иного органа управления юридического лица в соответствии с учредительными документами, или трудовой договор (контракт), или соответствующий гражданско-правовой договор, или иные документы в соответствии с законодательством).

При подаче заявления организатором торгов с участниками заключается соглашение о правах, обязанностях и ответственности сторон в процессе подготовки и проведения торгов.

Торги проводятся путем пошагового увеличения цены. Шаг торгов – 5 % от предыдущей названной цены. Победителем торгов признается участник, предложивший наибольшую цену. Победителем торгов возмещаются затраты на организацию и проведение торгов в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов. Затраты по оформлению правоустанавливающих документов по сделке производятся за счет покупателя.

Договор купли-продажи по результатам проведения торгов должен быть подписан в течение 40 рабочих дней со дня проведения торгов.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Слуцк-Модуль» (продавец) в процедуре ликвидации юридического лица проводит открытый аукцион по продаже имущества в составе:

Лот № 1 (повторный):

• склад тяжелых металлов с инв. № 640/С-39784 общей площадью 634,6 кв. м, адрес: Минская область, г. Слуцк, ул. 14 Партизан, 101Д;

• очистные сооружения дождевых стоков (инв. № 98331) с инв. № 640/С-84365, адрес: Минская область, г. Слуцк, ул. 14 Партизан, 101;

• дренажная насосная станция (инв. № 98329) с инв. № 640/С-84375 общей площадью 330,6 кв. м, адрес: Минская область, г. Слуцк, ул. 14 Партизан, 101/7.

Объекты расположены на земельном участке с кадастровым номером 624650100001010099 *(право аренды по 18.01.2053)* **площадью 0,2816 га по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. 14 Партизан, 101Д.**

Земельный участок имеет ограничения в использовании: территория, подлежащая специальной охране (в зоне санитарной охраны источников питьевого водоснабжения централизованных систем питьевого водоснабжения), пл. 0,2816 га.

Начальная цена с НДС (20 %) **– 103 500,00** бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены – **10 350,00** бел. руб.

Начальная цена снижена на 10 %.

Лот № 2 (повторный): склад газовых баллонов с инв. № 640/С-84442 общей площадью 107,8 кв. м и градирня металлическая ККТ-35 (инв. № 25301) с инв. № 640/С-84372, расположенные на земельном участке с кадастровым номером 624650100001010077 *(право аренды по 05.04.2052)* **площадью 0,1912 га по адресу: Минская область, г. Слуцк, ул. 14 Партизан, 101/10.**

Земельный участок имеет ограничения в использовании: территория, подлежащая специальной охране (в зоне санитарной охраны источников питьевого водоснабжения централизованных систем питьевого водоснабжения), пл. 0,1912 га.

Начальная цена с НДС (20 %) **– 4 550,00** бел. руб.

Задаток 10 % от начальной цены – **455,00** бел. руб.

Начальная цена снижена на 65 %.

Задатки перечисляются на р/с № BY55BPSB30121082600169330000 в ОАО «Сбер Банк», г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, БИК BPSBBY2X, УНП 690324015,ОКПО 29250255, государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации», код платежа – 40901,код категории платежа OTHR.

Шаг аукциона – 5 процентов.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах регламентирован Положением о порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16, размещенным на сайте организатора торгов www.rlt.by.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 10 (десяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 30 (тридцати) календарных дней после подписания договора купли-продажи, если иное не предусмотрено договором купли-продажи. Затраты на организацию и проведение аукциона возмещает победитель торгов (единственный участник, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) (покупатель).

Предыдущее извещение по лоту № 1 было опубликовано в газете «Звязда» от 09.02.2023, по лоту № 2 – от 25.11.2022, от 03.02.2023.

Аукцион состоится **03.04.2023** в **12.00** по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **31.03.2023** до **16.00** по указанному адресу.

Тел.: (8017) 516-80-65, 516-80-64, (8029) 102-21-17, 136-31-11.
Тел. для осмотра: 8 (044) 72 35 122.

УНП 600074992

УНП 193417684

ЗАО «БелБанкротАукцион»,

организатор торгов по продаже имущества
ГОУП «Лечебно-производственные (трудовые) мастерские»
(УНП 500055202),
объявляет о проведении **03.04.2023 г.** в 09.00 публичных торгов в электронной форме.

Перечень имущества и информация об условиях торгов размещены на сайте электронной торговой площадки: **bankrottorg.by.**

ОАО «Лорри-Сервис» доводит до сведения акционеров общества, что 17.03.2023 годовым общим собранием акционеров по всем вопросам повестки дня решение принято.

УНН 200246280

ОАО «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» (организатор аукциона) по поручению открытого акционерного общества «Добрушский комбинат бытового обслуживания» (продавец) извещает о проведении 06 апреля 2023 года открытого повторного аукциона по продаже имущества в 11.00 в городе Гомеле по улице Гагарина, 20, 2-й этаж

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
1	**Изолированное помещение с инв. № 311/D-11543**, общей площадью **2614,50 кв. м,** назначение – помещение бытового обслуживания населения, наименование – **помещение**. Адрес: Гомельская обл., Добрушский р-н, г. Добруш, ул. князя Паскевича, 12-1. **Информация о земельном участке:** расположено на земельном участке с кадастровым номером **321250100001002823** общей площадью **0,1900 га (право аренды). Местоположение (адрес):** Гомельская обл., Добрушский р-н, г. Добруш, ул. князя Паскевича, 12. **Целевое назначение земельного участка:** для строительства и обслуживания здания КБО с изолированными помещениями – магазина, адвокатской конторы, кафе-бара. **Ограничение (обременение):** договоры аренды (39 шт.), сроком действия до 2023–2025 гг., площадь, сданная в аренду – **825,01 кв. м**	**202 500,00**	20 250,00

Продавец: открытое акционерное общество «Добрушский комбинат бытового обслуживания», 247050, г. Добруш, ул. князя Паскевича, 12.

Порядок ознакомления с имуществом (осмотр) и заключение договора купли-продажи осуществляется по контактному тел. **8 (025) 628-01-39 Лычковская Ирина Александровна. Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона.**

Для участия в аукционе необходимо:

1. Оплатить задаток на расчетный счет **Продавца торгов (Открытое акционерное общество «Добрушский комбинат бытового обслуживания»):** р/с BY36AKBB30121778090633000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк», БИК AKBBBY2X, УНП 400003508, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по лоту № 1 (задаток для участия в аукционе перечисляется до подачи заявления).

2. Подать заявление организатору аукциона по установленной форме с приложением необходимых документов можно **с 22 марта 2023 г.** по адресу: г. Гомель, ул. Гагарина, 20, 2-й этаж, каб. «Эксперт-Услуга» в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 16.00.

Прием заявлений для участия в аукционе **заканчивается 04 апреля 2023 г. в 16.00 включительно (предварительно по контактным телефонам Организатора торгов).**

Заявления, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три календарных дня до его проведения. В случае, если аукцион признан несостоявшимся, в силу того что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Неявка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Продавцом** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона, произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола, а также возместить Продавцу затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **3 (трех) рабочих дней** с момента подписания протокола, заключить договор купли-продажи в течение **5 (пяти) рабочих дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона, оплатить приобретаемое имущество Продавцу в течение **10 (десяти) рабочих дней** после подписания договора купли-продажи. Проводится аукцион в соответствии с Положением открытого акционерного общества «Гомельоблреклама» филиал «Эксперт-Услуга» о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества и права на заключение договоров аренды нежилых помещений (их части).

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 26.01.2023 г. № 16 (29896). Извещение о проведении аукциона размещено на сайтах организатора аукциона – www.expert-usluga.by (раздел «Аукционы»), Государственного комитета по имуществу Республики Беларусь www.gki.gov.by/ в разделе «Продажа/Аренда имущества», далее – «Продажа и аренда государственной недвижимости. Единая база». Порядок оформления участия в аукционе, в том числе документации, необходимой для регистрации участника торгов, порядок проведения аукциона размещены на официальных сайтах Организатора торгов **– www.gomeloblreklama.by, www.expert-usluga.by, раздел «Аукционы».**

Дополнительная информация по контактным телефонам Организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 23-23-54, 23-23-56, 8 (029) 341-15-45, 8 (029) 651-22-19, 8 (044) 599-18-16.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ ПО ПРОДАЖЕ ЗЕМЕЛЬНЫХ УЧАСТКОВ В ЧАСТНУЮ СОБСТВЕННОСТЬ

Организатор электронных торгов: Пережирский сельский исполнительный комитет, Минская обл., Пуховичский р-н, д. Пережир, ул. Гуриновича, 2А, тел.: (801713) 92388, 92396, 92332; 8 (029) 8143207.
Оператор электронной торговой площадки: открытое акционерное общество «Белорусская универсальная товарная биржа»
Электронный адрес электронной торговой площадки: www.et.butb.by
Дата проведения электронных торгов: **27 апреля 2023 года.**
Время проведения электронных торгов устанавливается ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа» на электронной торговой площадке «БУТБ-Имущество»

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер; целевое назначение земельного участка; вид права	Площадь земельного участка, *га*	Инженерная инфраструктура (возможность подключения)	Начальная цена, *руб.*	Задаток, *руб.*	Расходы по подготовке, *руб.*
1	Минская область, Пуховичский р-н, аг. Зазерка, ул. Народная, 2А	624484804601000841; строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома; частная собственность	0,125	сети электроснабжения газоснабжения,	**9462,50**	**946,25**	**2143,58**
2	Минская область, Пуховичский р-н, аг. Зазерка, ул. Озёрная, 17	624484804601000843; строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома; частная собственность	0,1496	сети электроснабжения газоснабжения,	**11324,72**	**1132,47**	**854,52** убытки **2400,73**
3	Минская область, Пуховичский р-н, д. Равнополье, ул. Центральная, 61	624484807601000454; строительство и обслуживание одноквартирного жилого дома; частная собственность	0,0999	сети электроснабжения газоснабжения, водоснабжения	**6173,82**	**617,38**	**2261,43**

Задаток для участия в электронных торгах перечисляется на текущий (расчетный) счет № BY60AKBB30120000066940000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минске, код AKBBBY2X, УНП 190542056, получатель платежа – ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа». **Срок внесения задатка** – до подачи заявления на участие в электронных торгах. **Назначение платежа:** внесение суммы задатка на участие в торгах.

Окончание приема заявлений на участие в электронных торгах с прилагаемыми к ним документами – **20 апреля 2023 года до 15.00.**

Лицо, желающее принять участие в электронных торгах в отношении нескольких предметов электронных торгов, вносит задаток в размере, установленном для каждого из этих предметов. Оплата стоимости предметов торгов осуществляется по безналичному расчету за белорусские рубли. Осмотр земельных участков на местности производится желающими самостоятельно в удобное для них время либо с участием представителя организатора в рабочее время (понедельник–пятница, 8.30–13.00, 14.00–17.30).

Электронные торги проводятся в порядке, установленном Положением о порядке проведения электронных торгов по продаже государственного имущества, включая земельные участки, права заключения договора аренды государственного имущества, в том числе земельных участков, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 608 и Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа» от 29.12.2015 № 143.

В течение десяти рабочих дней после утверждения протокола победитель электронных торгов (претендент на покупку) обязан:

возместить затраты на организацию и проведение электронных торгов;

возместить расходы, связанные с формированием земельного участка и изменением земельного участка в результате такого формирования, в том числе с государственной регистрацией в отношении этого земельного участка;

выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка;

внести плату за земельный участок, продаваемый в частную собственность.

После совершения победителем электронных торгов (претендентом на покупку) указанных действий, но не позднее двух рабочих дней исполнительный комитет передает ему выписку из решения об изъятии земельного участка и предоставлении его победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона и один экземпляр протокола.

Затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам для строительства и обслуживания одноквартирных жилых домов подлежат возмещению в порядке, предусмотренном в соответствии с ПОСТАНОВЛЕНИЕМ Совета Министров Республики Беларусь 1 апреля 2014 г. № 298 «Об утверждении положения о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку».

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

информирует о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего дочернему унитарному предприятию «Проектный институт Гродногипрозем» республиканского унитарного предприятия «Проектный институт Белгипрозем»

Аукцион состоится 21.04.2023 г. в 11.00 по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок: 55-87-71

Лот № 3	
Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	**Лот № 1:** автомобиль легковой универсал RENAULTDUSTER, регистрационный знак 4500 КЕ-4, 2013 года выпуска, цвет серебристый, кузов (рама) № X7LHSRDJN50840286, разрешенная масса (кг) 1877, пробег от начала эксплуатации в соответствии с учетными документами 277 000 км. **Лот № 2:** автомобиль легковой универсал RENAULTDUSTER, регистрационный знак 4497 КЕ-4, 2014 года выпуска, цвет серебристый, кузов (рама) № X7LHSRDJN50448255, разрешенная масса (кг) 1877, пробег от начала эксплуатации в соответствии с учетными документами 278 000 км
Начальная цена продажи	**Лот № 1:** 25 920 р. (двадцать пять тысяч девятьсот двадцать рублей) с учетом НДС. **Лот № 2:** 26 520 р. (двадцать шесть тысяч пятьсот двадцать рублей) с учетом НДС
Сумма задатка	**Лот № 1:** 2 592 р. (две тысячи пятьсот девяносто два рубля) **Лот № 2:** 2 652 р. (две тысячи шестьсот пятьдесят два рубля)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBBY2X, УНП 500833225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.18. **Последний день приема заявлений – 19 апреля 2023 г. до 15.00**
Условия проведения аукциона	Возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по оказанию услуг по независимой оценке транспортного средства в размере 165,00 руб. (сто шестьдесят пять рублей) с учетом НДС; возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 3 % от конечной цены продажи объекта
Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержатся в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – https://grino.by/auktsiony	

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ»

Лот	Наименование	Местонахождение	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	1. Система видеонаблюдения на территории пр. базы д. Боровляны. 2. Система видеонаблюдения РБУ на производственной базе г.п. Боровляны. 3. Капитальное строение с инвентарным номером 600/С-71150 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – здание административно-бытового корпуса, общая площадь – 773,8 кв. м, составные части и принадлежности – трехэтажное кирпичное здание административно-бытового корпуса с подвалом (А 3/к), входом в подвал, крыльцом)	Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, д. Боровляны, ул. 40 лет Победы, д. 19А	1 575 307,91	157 530,79	78 765,40
2	Капитальное строение с инвентарным номером 600/С-71158 (назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ, наименование – здание склада, общая площадь – 34,9 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажное кирпичное здание склада)	Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, д. Боровляны, ул. 40 лет Победы, д. 19А, корп. 4	32 939,89	3 293,99	1 646,99
3	Капитальное строение с инвентарным номером 600/С-71163 (назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – здание проходной, общая площадь – 20,4 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажное кирпичное здание проходной)	Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, д. Боровляны	22 834,82	2 283,48	1 141,74
4	1. Капитальное строение с инвентарным номером 600/С-71139 (назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – здание растворобетонного узла, общая площадь – 888,9 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажное панельно-кирпичное здание растворобетонного узла с пристройкой К 1/к, пристройкой Л 1/к). 2. Испытательный пресс ТП-1-1500. 3. Автоматизированная бетоносмесительная установка BW MIX URWERK 287 БА/307. 4. Вагон-столовая. 5. Шкаф бухгалтерский ШБ. 6. Форма куба ЗФК-100, 5 шт. 7. Электрический конвектор Ballu Camino Eco 2000. 8. Электрический конвектор Ballu Camino Eco 2000. 9. Стенд СП 01. 10. Аппарат высокого давления. 11. Стол компьютерный. 12. Стол 1400х550х750	Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, д. Боровляны, ул. 40 лет Победы, д. 19А, корп. 5	1 229 531,70	122 953,17	61 476,58
5	Капитальное строение с инвентарным номером 600/С-71122 (назначение – здание специализированное транспорта, наименование – здание ремонтной мастерской с гаражом, общая площадь – 661,9 кв. м, составные части и принадлежности – одноэтажное панельное здание ремонтной мастерской с пристройкой Ж1/к)	Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, д. Боровляны, ул. 40 лет Победы, 19А/1	1 107 620,20	110 762,02	55 381,01
6	Капитальное строение с инвентарным номером 600/С-95345 (назначение – здание специализированное иного назначения, наименование – здание столярного цеха, общая площадь – 738,7 кв. м, составные части и принадлежности – двухэтажное кирпичное здание столярного цеха с тремя пристройками В1/п, Г1/п, Д1/бл)	Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, д. Боровляны, ул. 40 лет Победы, д. 19А, корп. 3	980 322,62	98 032,26	49 016,13
7	1. Шлагбаум. 2. Вагон-дом ЭРУП-5. 3. ФБС 24.4.6 Н, 12 шт.	Минская обл., Минский р-н, Боровлянский с/с, д. Боровляны, ул. 40 лет Победы, д. 19А	3 068,16	306,82	153,41
8	1. Капитальное строение с инвентарным номером 500/С-13915 (назначение – здание административно-хозяйственное, наименование – А 2/к. Административное здание, общая площадь – 614,9). 2. Видеонаблюдение «Административное здание по ул. Широкая, 4 с гаражами». 3. Автомат. пожарная сигнализация в здании по ул. Широкая. 4. Ворота металл. с забором ул. Широкая. 5. Шкаф д/документов. 6. Стол письм., 4 шт. 7. Шкаф под мойку 800х505х820. 8. Шкаф под мойку 900х550х850. 9. Зеркало настен. РБ, 2 шт. 10. Набор мебели «Премьера». 11. Стул, 6 шт. 12. Шкаф-стеллаж. 13. Шкаф д/одежды СВ-41. 14. Стеллажи, 2 шт. 15. Стол угловой 1400х1000х750, 6 шт. 16. Стул офисный поворотный SAMBA. 17. Стол приста/орех. 18. Тумб. треш. на кол./орех/РБ. 19. Стул на раме ISO BLACK 19 С-11. 20. Стул ИЗО блэк. 21. Шкаф комб. Н-202 груша. 22. Диспенсер д/полотен. бумажн., 2 шт. 23. Шкаф для бумаг 600х333х1930. 24. Шкаф-стеллаж с фасадом 400х400х2100. 25. Шкаф в сборе. 26. Стол письмен., 4 шт. 27. Стол письменный. 28. Стол В-32 орех. 29. Полка угловая/, 2 шт. 30. Подставка п/процессор. 31. Подставка под процессор К-505 орех. 32. Подставка п/монитор, 2 шт. 33. Жалюзи вертик., 58,9 м². 34. Диван/Мирко/. 35. Стол, 3 шт. 36. Стол (пр) пис 20/1600, 2 шт. 37. Стол-приставка. 38. Стол. 39. Стол /лев./ письмен. 40. Стол компьютерн. /каб.14а/. 41. Тумба приставная, 4 шт. 42. Стол конт. с шуфлядами 1400х700. 43. Стол 1600х1100х760 Ш. 44. Тумба 422х500х530, 8 шт. 45. Тумба-доставка 31/400, 3 шт. 46. Тумба мобильная 400х500х650 Ш., 2 шт. 47. Тумбочка с замком. 48. Стул ИЗО блэк, 3 шт. 49. Шкаф-перегородка с откр. верх. полками Сазанчук. 50. Шкаф платяной 800х400х1840. 51. Шкаф для одежды РМ-4 804х607х1800. 52. Шкаф-купе стеллаж 5200/2700/515. 53. Шкаф-купе с тумбочкой 26-1. 54. Полка подвесная № 10, 4 шт. 55. Холодильник с морозильником МХ 2822-80. 56. Вентилятор напольн. 57. Подставка под процессор К-505 орех, 6 шт. 58. Шкаф РМ-4/К 804х452х1800. 59. Стол В-320 орех. 60. Стол 1477х602х710. 61. Стол С-36 груша. 62. Шкаф. 63. Стул, 6 шт. 64. Беседка металлическая для курения. 65. Охранная сигнализация / для шлагбаум. пульт и систем. контроля. 66. Шлагбаум ELL 5. 67. Установка для чистки воды «Цептэр»	Минская обл., г. Минск, ул. Широкая, 4/2	765 439,97	76 544,00	38 272,00

Условия для участия в торгах:
1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36ALFA30122215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: **OTHR 40901.** Задаток для участия в торгах по Лоту «__», ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ», проводимых 05.04.2023.
2. Заявление на участие (на каждый лот отдельное) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2-х экземплярах (на каждый лот отдельное), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов). По вопросу подготовки необходимых документов для участия в аукционе обращаться по телефонам: +375293082897, +375293058650.
3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
4. В случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 5 % от конечной цены предмета торгов.**
Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 10 (десяти) календарных дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 15 (пятнадцати) календарных дней со дня проведения торгов.
6. Подробнее с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте: https://orgtorg.by/info.
7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов – **Андрей +375293042560. Дополнительная информация по предмету торгов по тел.: +375293042560, +375293082897.**
8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.
9. Государственная регистрация (удостоверение) договора купли-продажи и возникающих на его основании прав осуществляется Покупателем самостоятельно и за свой счет

В отношении вышеуказанного имущества проводятся вторые повторные торги. **Стоимость снижена на 20 %.** Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 8 (29888) от 14.01.2023, стр. 6 (по Лотам 1–7), № 13 (29893) от 21.01.2023, стр. 10 (по Лоту 8), № 40 (29920) от 01.03.2023, стр. 15

Ограничения (обременения): Лоты №№ 1, 4, 5, 6, 8 находятся в залоге. В отношении Лотов №№ 1, 4, 5, 6, 8 имеется обременение в виде договоров аренды. Дополнительная информация по тел. **+375293396845 (Артур)**

Лоты №№ 1–6 расположены на земельном участке с кадастровым номером 623680601101002044, площадью 2,5059 га, для обслуживания зданий и сооружений производственной базы. Право постоянного пользования. Лот № 8 расположен на земельном участке с кадастровым номером 500000000008003120, площадью 0,1275 га, для эксплуатации и обслуживания административного здания. Право аренды. Ограничения (обременения): земли, находящиеся в санитарно-защитных полосах водоводов, код – 4, пл. 0,0606 га

Дата и время проведения торгов	**5 апреля 2023 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127**
Срок приема заявлений и внесения суммы задатка	**с 10.00 22 марта 2023 года до 16.00 3 апреля 2023 года**

Информация о продавце	**ОАО «МИНСКВОДСТРОЙ» в лице ликвидатора – ООО «Партнёр-Консультант», тел.: +375173515452, +375293396845, e-mail: pc-bel@tut.by (220090, г. Минск, улица Широкая д. 4, УНП 600013209)**
Организатор аукциона	**ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127: ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg**

Культпаход

АД ТАЛСТОГА ДА ШЭКСПІРА

У Магілёве набірае абароты XVI Міжнародны маладзёжны тэатральны форум «М@rt.кантакт-23»

На плошчы каля абласнога драмтэатра адбыўся вулічны перформанс і па чырвонай дарожцы прайшліся тэатральныя калектывы, эксперты і арганізатары мерапрыемства. Сярод іх вядомы рэжысёр, кіраўнік прыватнага драмтэатра ў Екацярынбургу «Каляда-тэатр» Мікалай Каляда, заслужаная артыстка Расійскай Федэрацыі Алена Барзова, расійскі рэжысёр Яўген Лаўцоў. Парадавала, што на плошчы сабралася шмат моладзі, дзеля якой, у прынцыпе, і адбываецца дзейства. Пра цікавасць да форуму сведчыць і тое, што білеты на тэатральныя пастаноўкі былі практычна раскуплены яшчэ ў студзені. У праграме 19 пастановак тэатральных калектываў з чатырох краін — Беларусі, Расіі, Казахстана, Балгарыі.

— Вельмі важна, што ў гэтыя сакавіцкія дні ў Магілёве арганізоўваецца такое актыўнае тэатральнае асяроддзе, — адзначыў **намеснік старшыні Магілёўскага аблвыканкама Валерый МАЛАШКА.** — Сюды прыязджаюць вядучыя тэатры нашай краіны, з Расіі, Казахстана, Балгарыі. Мы бачым розныя інтэрпрэтацыі класічных твораў. Форум захоўвае сваю міжнароднасць ва ўсіх адносінах. Вельмі важна, што на форуме прысутнічае такое значнае экспертнае асяроддзе — вядомыя тэатральныя крытыкі і тэатразнаўцы. Усе білеты прададзеныя, значыць, ёсць цікавасць да форуму, ёсць людзі, якім гэта патрэбна і важна. Усе міжнародныя выклікі пераадольваюцца не палітыкамі, а простымі людзьмі.

Спачатку ідзе культура, зносіны. І такія мерапрыемствы вельмі важныя для ўмацавання сувязяў.

Форум распачала пастаноўка мінскага тэатральнага праекта «ТрыТфармаТ» «Карэніна», якая выклікала шмат розных меркаванняў. Не менш драматычная гісторыя паказана на малой сцэне тэатра, дзе сабраліся прыхільнікі артыста Магілёўскай філармоніі Паўла Усовіча. У яго монаспектаклі «Я — найлепшы», дзе ён раздзяляў жыццё на сем умоўных тыдняў, шмат цікавых разважанняў пра сяброўства, нянавісць, пошукі асабістага шчасця.

Калі глядач усе сцэнічныя падзеі ўспрымае на аматарскім узроўні, заўсёды цікава і карысна даведацца, што пра іх думаюць прафесіяналы. Сёлетні «М@rt.кантакт» зноў дорыць магчымасць далучыцца да аўтарытэтных думак экспертаў і разабрацца ў сучасных тэатральных тэндэнцыях. Тэатральны форум у Магілёве менавіта тым і цікавы, што дазваляе паглыбляцца ў даследаванне эксперыментальных формаў, новых плыняў тэатральнага мастацтва. Гэтых думак чакаюць і артысты, і рэжысёры, бо заўсёды цікава, як іх работу ўспрымаюць тэатразнаўцы.

Тым часам фестываль толькі набірае абароты і напярадзе яшчэ шмат цікавых спектакляў. **Музычна-тэатральны крытык Надзея БУНЦЭВІЧ** ужо вылучыла некалькі для сябе. Па-першае, гэта Гомельскі маладзёжны тэатр з яго фантастычнай драмай «451° па Фарэнгейту: шлях Кларысы» і «451° па Фарэнгейту: шлях Мілдрэд». «Вельмі цікавы калектыў, імкнецца да сусветных тэндэнцый, адкрывае новыя імёны і п'есы», — кажа Надзея Бунцэвіч. Па-другое, яна з задавальненнем распавядае пра работу балгарскіх артыстаў тэатра «Сляза і смех» — «Агнес, жонка Уіла».

— Гэты спектакль я ўжо бачыла на фестывалі «Белая Вежа» ў Брэсце і была прыемна ўражана, — прызнаецца сураможніца. — Гэта п'еса тэатральнага крытыка Ніны Мазур, якая неаднаразова прыязджала ў Магілёў на «М@rt.кантакт». Яна даследуе творчасць Уільяма Шэкспіра з боку яго жонкі. І робіць тое бліскуча».

Вынікі ж форуму, як заўсёды, абвесцяць у Міжнародны дзень тэатраў 27 сакавіка. Пераможцу будзе ўрачыста ўручаны галоўны фестывальны прыз — «Залатая маска». Яшчэ дзве атрымаюць і тыя два спектаклі, якія будуць прызнаны найлепшымі па выніках галасавання гледачоў і на думку маладзёжнага журы. Астатніх удзельнікаў форуму ўзнагародзяць «Сярэбранай маскай». Дарэчы, паўплываць на лёс пастаноўкі можа і сам глядач. Для гэта трэба пасля спектакля апусціць свой квіток у спецыяльную ўрну.

Нэлі ЗІГУЛЯ, фота аўтара.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	7.08	19.26	12.18
Віцебск —	6.57	19.16	12.19
Магілёў —	6.58	19.16	12.18
Гомель —	6.55	19.12	12.17
Гродна —	7.24	19.41	12.17
Брэст —	7.24	19.42	12.18

Месяц

Маладзік 21 сакавіка. Месяц у сузор'і Авена.

Імяніны

Пр. *Наталлі, Валерыя, Дзмітрыя, Івана, Ільі, Мікалая, Пятра, Рыгора, Сяргея, Тараса.*

К. *Катарыны, Багуслава, Захарыя, Паўла, Казіміра.*

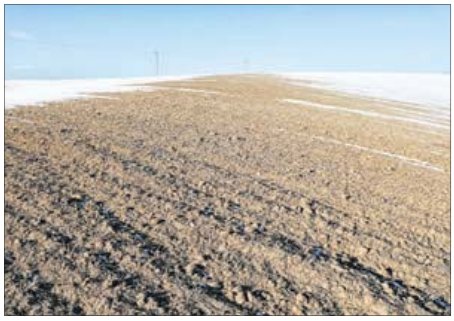

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

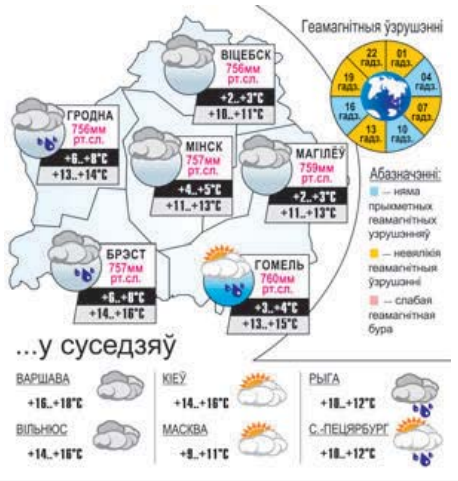

Даты Падзеі Людзі

22 САКАВІКА

У краіне

1893 год — нарадзіўся (г. Гомель) Мендэль Маркавіч Хатаевіч, партыйны і дзяржаўны дзеяч. З 1913-га — член Палескага камітэта РСДРП(б). У 1914-м арыштаваны і сасланы ў Сібір. У 1917-м — кіраўнік Гомельскай арганізацыі РСДРП(б), член выканкама Гомельскага савета. У 1919-м — старшыня Гомельскага павятова-гарадскога камітэта РКП(б), член Гомельскага рэўкама. З 1920-га — на Заходнім фронце. З 1921-га — сакратар Гомельскага, з 1923-га — Адэскага губкамаў РКП(б). У 1924—1925 гг. — у апараце ЦК ВКП(б). З 1925-га — сакратар Татарскага абкама, з 1928-га — Сярэдняволжскага крайкама ВКП(б). З 1937-га — другі сакратар ЦК КП(б)Украіны. У 1937-м рэпрэсіраваны і прыгавораны да вышэйшай меры пакарання. Памёр у 1939-м. Рэабілітаваны ў 1956-м.

1908 год — нарадзіўся Уладзімір Пілімавіч Лемеш, беларускі вучоны ў галіне заатэхніі, доктар сельскагаспадарчых навук, прафесар, заслужаны дзеяч навукі Беларусі.

1943 год — фашысцкія карнікі спалілі беларускую вёску Хатынь і яе жыхароў. Загінулі 149 чалавек, у тым ліку 75 дзяцей. У жывых засталіся толькі пяцёра дзяцей і адзін дарослы — Іосіф Камінскі. У 1969-м на месцы вёскі ўзведзены мемарыяльны комплекс у памяць аб ахвярах фашызму ў Беларусі. Архітэктары — Юрый Градаў, Валянцін Занковіч, Леанід Левін, скульптар — Сяргей Селіханаў.

1973 год — нарадзілася Таццяна Уладзіміраўна Аўдоніна, беларуская спартсменка (водныя лыжы), майстар спорту СССР, майстар спорту Беларусі міжнароднага класа, заслужаны майстар спорту Беларусі.

У свеце

1923 год — нарадзіўся Марсэль Марсо, французскі акцёр-мім. Заснавальнік Міжнароднай школы мімадрамы ў Парыжы.

1938 — нарадзіўся Віктар Гаўрылавіч Захарчанка, расійскі кампазітар, народны артыст РСФСР і Украіны.

1948 год — нарадзіўся Эндру Лойд-Уэбер, брытанскі кампазітар і прадпрымальнік. Аўтар папулярных мюзіклаў «Кошкі», «Прывід оперы», «Ісус Хрыстос — суперзорка» і інш.

1958 год — нарадзіўся Валерый Міладавіч Сюткін, заслужаны артыст, прафесар кафедры вакалу і мастацкі кіраўнік эстраднага аддзялення МДДУ імя М. А. Шолахава, аўтар тэкстаў песень для гурта «Брава».

Так гаварыў...

СТАНІСЛАЎ ЛЕМ:

«Факты тым і адрозніваюцца, што перавага заўсёды на іх баку».

УСМІХНЕМСЯ

— Сынок, чаму ў кватэры беспарадак?

— Вечарынка была з сябрамі.

— А піяніна дзе?

— Даў паслухаць.

Гаспадар:

— Вам грыбочкі пакласці?

Госць:

— Не, дзякуй, я грыбы толькі збіраць люблю!

Гаспадар:

— Як пажадаеце! Магу і па падлозе раскідаць.

Цяжка рабіць бізнес у адзіночку.

Бухгалтар — ты.

Прыбіральшчык — ты.

Прадавец — ты.

Грузчык, які запіў і не выйшаў на працу, падставіўшы ўсю кампанію, — ты.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

Рэгістрацыйнае пасведчанне нумар 2 ад 17 лютага 2009 года, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

ТЭЛЕФОНЫ Ў МІНСКУ: прыёмнай – 311 17 13 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

прыём рэкламы тэл./факс: 311 17 27,

e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

www.zviazda.by

e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, праспект Незалежнасці, 79/1. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 10.681. Індэкс 63850. Зак. № 655.

Нумар падпісаны ў 19.30

21 сакавіка 2023 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12